AGATHA CHRISTIE

Miss Marple'ın Son Maceraları

Agatha Christie

Miss Marple'ın Son Maceraları

Çeviren: Çiğdem Öztekin

Tarayan: Kitappiri

Düzenleme: ORXXAN

Tapınak

Rahibin karısı elinde bir demet krizantemle rahip evinin köşesinden döndü. Kalın, kaba ayakkabılarına çamur bulaşmış burnuna da biraz toprak yapışmıştı, ama o bunun farkında bile değildi. Menteşelerinin yarısı yerinden çıkmış, paslı, sarkık kapıyı açmak için biraz mücadele etti.

Rüzgârın etkisiyle eski, yıpranmış keçe şapkası neredeyse başından uçacaktı. "Sıkıntı!" dedi Bunch.

İyimser ebeveynlerinin Diana olarak vaftiz ettirdikleri Bayan Harmon'a genç yaşlarında, açıkça görünür nedenlerden dolayı Bunch (Tombul) adı verilmiş, o zamandan sonra bu isim ona yapışıp kalmıştı. Krizantem buketini kucakladığı gibi avluyu geçip kilisenin kapısına doğru ilerledi.

Kasım ayı serin ve nemli geçiyordu. Gökyüzünü kaplayan bulutların arasında yer yer mavilikler görünüyordu. Kilisenin içi karanlık ve soğuktu; burası kullanılmadığı zamanlar hariç ısıtılmıyordu.

"Bırrr!" dedi Bunch anlamlı bir biçimde. "Bu işi bir an önce halletsem iyi olacak. Yoksa soğuktan ölebilirim."

Deneyimden kaynaklanan el çabukluğuyla gerekli donanımları toparladı: vazolar, su, çiçek tutucular. Keşke zambak olsaydı, diye

düşündü Bunch. Bu cılız krizantemler yüzünden çok yoruldum. Becerikli parmaklarıyla çiçekleri yerlerine yerleştirdi.

Dekorasyonda özellikle orijinal ya da artistik bir yön yoktu, zaten Bunch Harmon'un kendisi de orijinal ya da artistik nitelikleri olan biri değildi, ama yine de kilisenin düzenlenmesi sade, samimi ve huzur vericiydi. Bunch elindeki vazoları dikkatle taşıyarak sıraların arasındaki yolda ilerledi ve mihraba yaklaştı. Bu sırada güneş de gökyüzünde bulutların arasından sıyrıldı.

Güneş doğu penceresinin vitraylı renkli camlarının arasından geçerken kırılıyor, içeriye mavi ve kırmızı ışık yayıyordu -Viktorya döneminin kiliseye düzenli olarak gelen cemaatinden zengin birinin armağanıydı bu vitraylar- aslında içeriye birden görkemli bir görünüm kazandıran ışığın etkisi büyüleyiciydi. Aynen mücevher gibi, diye düşündü Bunch ve birden gözü ileride bir noktaya takılıp kaldı. Mihrabın merdivenlerinde karanlık bir cisim vardı.

Bunch elindeki çiçekleri bir yana bıraktı, oraya doğru ilerleyerek bu cisme doğru eğildi. Bu bir insandı ve oracıkta kıvrılıp kalmıştı. Bunch, adamın yanına diz çöktü ve dikkatli bir şekilde adamın nabzına baktı -zayıf ve düzensiz nabzı, yüzünün sarı-yeşil rengi her şeyi açıklıyordu- ve ölmek üzere diye düşündü, Bunch'ın bundan kuşkusu yoktu.

Adam kırk beş yaşlarındaydı, üzerinde koyu renkli, eski yıpranmış bir elbise vardı. Bunch, adamın nabzına baktığı elini serbestçe yanına bıraktı ve diğer eline baktı. Adam bu elini ise yumruk haline getirmiş, göğsüne bastırmıştı. Yakından bakınca sımsıkı sıktığı parmaklarının arasındaki büyük bir bez parçası ya da mendildi. Adam bunu sıkıca göğsüne bastırmıştı. Sımsıkı sıkılmış bu elin

kenarlarından sızmış kurumuş kahverengi sıvı lekelerinin kan lekeleri olduğu hemen anlaşılıyordu.

Bunch ayağa kalkıp kaşlarını çattı. Adamın kapalı gözleri tam o anda birden açıldı ve bakışlarını Bunch'ın yüzüne dikti. Bu bakışlarda ne sersemlik ne de şaşkınlık vardı. Kesinlikle canlı ve bilinçli görünüyorlardı. Adamın dudakları kıpırdadı, Bunch, adamın söylediği sözcükleri ya da sözcüğü duymak için öne doğru eğildi dudaklarının arasından bir sözcük döküldü.

"Tapınak."

Bunch, adamın bu sözcüğü söylerken yüzünde bir an için belli belirsiz bir gülümseme fark etti ya da öyle olduğunu düşündü. Bunda yanılmıyordu, adam bir süre sonra yine aynı sözcüğü yineledi.

"Tapınak..."

Ve hafif, uzun bir iç çekişin ardından gözleri yeniden kapandı. Bunch'ın parmakları tekrar adamın nabzına gitti. Hiç hareket yoktu, nabzı şimdi çok daha belirsiz ve düzensiz atıyordu. Bunch birden ayağa kalktı.

"Hiç kıpırdama” dedi. "Sakın hareket etmeye de çalışma. Yardım çağırmaya gidiyorum."

Adamın gözleri tekrar açıldı, ancak şimdi tüm dikkatini doğu penceresinden gelen renkli ışığa yöneltmiş gibi görünüyordu. Bunch'ın tam olarak algılayamadığı bir şeyler mırıldandı. Bunch irkilerek bunun kocasının adı olabileceğini düşündü.

"Julian” dedi. "Buraya Julian'ı bulmaya mı geldiniz?" Ancak cevap alamadı. Adam gözleri kapalı yatıyor, ağır ağır, düzensiz, aralıklarla

soluk alıyordu.

Bunch arkasını döndü ve hızla kiliseden çıktı. Saatine baktı ve memnuniyetle başını salladı. Dr.

Griffiths hâlâ muayenehanesinde olmalıydı. Muayenehane kiliseye yalnızca birkaç dakikalık yürüyüş mesafesindeydi. Zili çalmak ya da kapıyı tıklatmak için zaman kaybetmeden içeri girdi, bekleme odasından geçip doğruca doktorun yanına girdi.

"Hemen gelmelisiniz” dedi Bunch. "Kilisede ölmek üzere bir adam var."

Birkaç dakika sonra Dr. Griffiths kısa bir muayenenin ardından dizlerinin üzerinde doğrulup ayağa kalktı ve, "Onu buradan rahip evine taşıyabilir miyiz? Orada ona daha iyi bakabilirim... yararı olur mu bilmem ama” dedi.

"Elbette” dedi Bunch. "Ben gidip gerekli hazırlıkları yapayım. Harper ile Jones'u göndereyim mi?

Onu taşımaya yardımcı olurlar."

"Teşekkürler” dedi doktor. "Rahip evinden telefon edip ambulans isteyebilirim, ama korkarım...

yetişmeleri oldukça zor..." açıklamasını tamamlamadı.

Bunch, "İç kanama mı?" diye sordu.

Dr. Griffiths başını sallayarak onayladı. "Allah aşkına, bu adam buraya nasıl geldi ki?"

"Bence bütün geceyi burada geçirmiş olmalı" dedi Bunch koşullan değerlendirerek. "Harper sabah işe giderken kilisenin kilitlerini açar ama genelde içeri girmez."

Yaklaşık beş dakika kadar sonra, Dr. Griffiths telefonun ahizesini yerine bırakıp yaralı adamın divanın üzerine alelacele serilen çarşafın üstünde yattığı odaya döndü. Bunch ise su dolu küveti boşaltmış, doktorun muayenesinin ardından etrafı temizliyordu.

"Evet, işte hepsi bu" dedi Griffiths. "Ambulans istedim ve polise haber verdim." Kaşlarını çatmış, orada duruyor, gözleri kapalı yatan yaralıya bakıyordu. Adamın sol eli, yan tarafında düzensiz bir şekilde kasılıyordu.

"Vurulmuş" dedi Griffiths. "Çok yakından ateş edilmiş. Kanı durdurmak için mendilini top haline getirip yaraya bastırmış."

"Buraya bu olay olduktan sonra gelmiş olabilir mi?" dedi Bunch.

"Ah evet, bu kesinlikle mümkün. Öldürücü yara almış bir adamın bile kendini toplayıp ayağa kalkabildiği ve hiçbir şey olmamış gibi bir süre yürüdükten sonra birden, beş ya da on dakika kadar sonra herhangi bir yere yığılabileceği bilinen bir gerçek. Dolayısıyla kilisede vurulmuş olması gerekmez. Yoo, hayır. Buraya uzak sayılabilecek bir yerde de vurulmuş olabilir. Tabii intihar edip sonra tabancayı atmış ve körlemesine kiliseye dalmış da olabilir. Neden rahip evine değil de kiliseye sığınmayı yeğlediğine ise bir anlam veremiyorum."

"Ah, ben bunun nedenini bildiğimi sanıyorum" dedi Bunch. "Şöyle dedi: Tapınak!"

Doktor dikkatle onun yüzüne baktı.

"Tapınak mı?"

"İşte Julian da geldi” diyen Bunch avluda kocasının ayak seslerini duyunca başını o tarafa doğru çevirdi. "Julian! Buraya gelsene!"

Muhterem Peder Julian Harmon odaya girdi. Adamın vakur, ağırbaşlı davranışları gerçekte olduğundan çok daha yaşlı görünmesine neden oluyordu. "Tanrım!" dedi Julian Harmon kanepede yüzükoyun yatan adama ve tıbbi araç gerece bakarak. Şaşırmıştı, ama yine de sükûnetini koruyordu.

Bunch, ona her zaman olduğu gibi az ve öz olarak durumu açıkladı.

"Kilisede ölmek üzereydi. Vurulmuş. Onu tanıyor musun Julian? Sanırım senin adını söyledi."

Rahip kanepeye yaklaştı ve ölmek üzere olan adama baktı.

"Zavallı adam” dedi ve başını salladı. "Hayır, onu tanımıyorum. Onu daha önce hiç görmediğimden kesinlikle emin olduğumu söyleyebilirim."

O anda ölmekte olan adamın gözleri bir kez daha açıldı. Bakışları doktordan Julian Harmon'a ve ardından da karısına kaydı. Ve bu gözler orada, Bunch'ın yüzünde takılıp kaldı. Griffiths öne doğru bir adım attı.

"Bize olanları anlatırsanız” dedi telaşla.

Adam gözlerini Bunch'tan ayırmadan, zayıf titrek bir sesle, "Lütfen” dedi. "...lütfen..." Ve son bir titremenin ardından öldü.

Çavuş Hayes diliyle kurşunkaleminin ucunu ıslattı ve not defterini açtı.

"Evet, bana anlatabileceğinizin hepsi bu mu, Bayan Harmon?"

"Hepsi bu” dedi Bunch. "Ceketinin cebinden çıkanlar da bunlar."

Çavuş Hayes'in dirseğini dayadığı masanın üzerinde bir cüzdan, üzerine W. S. harfleri kazınmış, eski yıpranmış bir saat ve Londra'ya dönüş bileti vardı. Başka da bir şey yoktu.

"Kim olduğunu bulabildiniz mi?" diye sordu Bunch.

"Bay ve Bayan Eccleses adında birileri karakolu aramış. Söylediklerine göre adamın adı Sandbourne. Sağlık durumu ve sinirleri bir süredir bozukmuş. Giderek de kötüleşiyormuş. Önceki gün evden yürüyerek çıkmış ve bir daha da geri dönmemiş. Yanına da bir tabanca almış."

"Yani buraya gelip kendini mi vurmuş?" diye sordu Bunch. "Neden?"

"Bakın, onun depresyondaki biri olduğunu anlamalısınız..."

Bunch sözünü kesti.

"Bunu kastetmiyorum. Demek istediğim, neden burada?"

Açıkçası Çavuş Hayes de bu sorunun cevabını bilmiyordu ve dolambaçlı bir yoldan konuyu geçiştirmeyi yeğledi. "Buraya beşi on geçe otobüsüyle gelmiş ve bunu yapmış olmalı."

"Evet” dedi Bunch yeniden. "Peki ama nedeni"

"Bilmiyorum, Bayan Harmon” dedi Çavuş Hayes. "Bunu bilemem. Eğer insanın sinirleri bozulduysa..."

Sözü tamamlayan yine Bunch oldu. "Bu herhangi bir yerde yapılabilir. Ama bana yine de bunun için özellikle böyle küçük bir yere gelen otobüse binmiş olması mantıksız görünüyor. Burada tanıdığı biri de yokmuş, değil mi?"

"Şu ana dek saptayabildiğimiz kadarıyla hayır” dedi Çavuş Hayes. Özür dilercesine hafifçe öksürdükten sonra. "Belki Bay ve Bayan Eccleses buraya gelip sizi görmek isteyebilirler, madam... tabii sizce bir sakıncası yoksa."

"Tabii ki yok” dedi Bunch. "Bu çok doğal. Keşke onlara anlatabilecek bir şeyim olsaydı."

"Artık gitmem gerek” diyen çavuş kapıya doğru ilerledi.

Onunla birlikte ön kapıya kadar yürüyen Bunch, "Tanrı'ya şükür” dedi. "Bunun bir cinayet olmadığına çok sevindim."

O sırada rahip evinin kapısında bir araba durdu. Arabaya dikkatle bakan Çavuş Hayes, "Anladığım kadarıyla” dedi. "Bay ve Bayan Eccleses sizinle konuşmak için hiç zaman kaybetmek istemiyorlar."

Bunch kendini bu zor duruma hazırladı, bunun kendisi için zor bir sınav olacağının farkındaydı.

Yine de, bana yardımcı olması için Julian'ı çağırabilirim. İnsanlar birini kaybettiklerinde, yanlarında bir din adamının olması her zaman büyük destektir, diye düşündü.

Bay ve Bayan Eccleses hiç de Bunch'ın beklediği gibi birileri değillerdi, ancak bu onun için bir sürpriz olmadı ve onları selamlarken ölçülü ve kontrollü davranmayı başardı. Bay Eccleses iri cüsseli, kırmızı yanaklı, rahat davranışları olan, neşeli ve şaka yapmaya meyilli biriydi, Bayan Eccleses ise oldukça gösterişli, avam bir tipti. Dudakları ince bir çizgi gibiydi. Sesi ince ve tizdi.

"Tahmin edebileceğiniz gibi bu bizim için büyük bir şok oldu, Bayan Harmon” dedi.

"Oh evet, anlıyorum” dedi Bunch. "Hiç kuşkusuz öyle olmalı. Lütfen oturun. Size ne ikram edebilirim... gerçi çay için henüz erken ama..."

Bay Eccleses tombul elini hiçbir şey istemediklerini belirtir şekilde salladı.

"Hayır, hayır, bizim için bir şey yapmayın, lütfen. Gerçekten çok naziksiniz. Bizim tek istediğimiz... şey... Zavallı William'ın sonunu, son sözlerini... anlıyorsunuz işte, öğrenmek?"

"Uzun bir süredir evden uzaktaydı” diye açıkladı Bayan Eccleses. "Başından çok nahoş deneyimler geçmiş olabileceğini düşünüyorum. Eve döndüğünde hep çok sakin, tutuk ve depresif olurdu. Her zaman dünyanın yaşanacak bir yer olmadığını, mutlu olacak hiçbir şey olmadığını söylerdi. Zavallı Bili, hep mutsuzdu."

Bunch, onları bir iki dakika hiçbir şey söylemeden süzdü.

Bayan Eccleses, "Kocamın tabancasını almış” diye sürdürdü sözlerini. "Hem de haberimiz olmadan. Sonra da anladığımız kadarıyla otobüse binip buraya gelmiş. Aslında onun açısından çok

ince bir düşünce. Böyle bir şeyi bizim evimizde yapmayı istememiş olmalı."

"Zavallı dostum, zavallı dostum” dedi Bay Eccleses iç çekerek. "Bu yaptığı akıl alır şey değil."

Kısa bir aranın ardından konuşan yine Bay Eccleses oldu.

"Bir mesaj bıraktı mı? Son sözleri, işte öyle bir şey?"

Kadın açık renkli, domuzu andıran gözlerini Bunch'a dikmişti. Bayan Eccleses de alacakları cevabın meraklı beklentisi içinde öne doğru eğildi.

"Hayır” dedi Bunch sakince. "Kiliseye geldiğinde ölmek üzereydi, onun için bir anlamda tapınağa sığınmaydı bu."

Bayan Eccleses şaşkınlık içinde yineledi.

"Tapınağa mı? Hiç sanmıyorum ki..."

Bay Eccleses sözünü kesti.

"Kutsal yer, hayatım” dedi sabırsızlıkla. "Rahibin karısının kastettiği bu. Biliyorsun intihar... günah. Sanırım nedamet getirmek istedi."

"Ölmeden önce bir şeyler söylemeye çalıştı” dedi Bunch. "'Lütfen' diyerek söze başladı, ama gerisini getiremedi."

Bayan Eccleses mendilini gözüne götürerek burnunu çekti.

"Tanrım” dedi. "Bu çok üzücü bir durum, öyle değil mi?"

"Haydi, Pam, haydi topla kendini” dedi kocası. "Üzme kendini. Böyle konularda yapacak bir şey yoktur. Tanrı'nın takdiri. Zavallı Willie. Evet, şimdi artık huzura kavuştu. Neyse, size de çok teşekkür ederiz, Bayan Harmon. Rahatsız etmediğimizi umarım. Bir rahip karısı olarak çok fazla işiniz olduğunun farkındayız."

El sıkıştılar. Tam giderken Bay Eccleses birden arkasını dönerek, "Ah evet, son bir şey daha vardı” dedi. "Sanırım ceketi buradaydı, değil mi?"

"Ceketi mi?" Bunch kaşlarını çattı.

Bay Eccleses ekledi.

"Bakın, ondan geride kalan eşyalarını almak isterdik. Duygusal açıdan."

"Cebinden bir saat, bir cüzdan ve bir dönüş bileti çıktı” dedi Bunch. "Onları da Çavuş Hayes'e verdim."

"Öyleyse, her şey yolunda demektir” dedi Bay Eccleses. "Sanırım onları bize verecektir. Özel belgeleri de cüzdanında olmalı."

"Cüzdanda yalnızca bir sterlin vardı” dedi Bunch. "Onun dışında cüzdan boştu."

"Ya mektup? Ya da onun gibi bir şey?"

Bunch hayır anlamında başım salladı.

"Neyse, tekrar teşekkürler Bayan Harmon. Üzerindeki ceket... belki onu da çavuş almıştır, değil mi?"

Bunch anımsamak istercesine bir an kaşlarını çattı.

"Hayır” dedi neden sonra. "Sanmıyorum... Bir düşüneyim. Yarasını muayene etmek için ceketini doktorla birlikte çıkarmıştık." Odaya şöyle bir göz gezdirdi. "Havlular ve küvetle birlikte yukarı götürmüş olmalıyım."

"Acaba Bayan Harmon, size zahmet olmazsa... O ceketi almak isterdik, biliyorsunuz işte, son giysisi. Kadınlar bu gibi konularda oldukça duygusaldırlar."

"Elbette” dedi Bunch. "İzin verirseniz önce temizleteyim? Korkarım... çok... şey... lekeliydi."

"Ah, hayır, hayır, hiç ziyanı yok."

Bunch kaşlarını çattı.

"Şimdi acaba nereye... Bir dakika izin verir misiniz?" Yukarı çıktı ve ancak birkaç dakika sonra geri döndü.

"Çok üzgünüm” dedi soluk soluğa. "Gündeliğe gelen yardımcım onu da diğer temizleyiciye gönderilecek giysilerle birlikte toparlamış. Dolayısıyla bulmak için epeyce aramam gerekti. İşte burada. Onu şimdi paketlerim."

Onların itirazlarına aldırış etmeyerek ceketi sarı bir ambalaj kâğıdına sarıp uzattı ve Ecclesesler defalarca teşekkür edip vedalaştıktan sonra oradan ayrıldılar.

Bunch antrede geri dönüp doğruca ağır adımlarla çalışma odasına gitti. Muhterem Peder Julian Harmon başını kaldırdı ve ona baktı. Bir vaaz hazırlıyordu ve o sırada İmparator Cyrus'un yönetiminde Judea ve Persia arasındaki politik ilişkilere yoğunlaşarak konunun dışına çıkıp çıkmadığını düşünüyordu.

"Evet, hayatım?" diye sordu.

"Julian?" dedi Bunch. "Tapınak sözcüğünün ne gibi anlamları olabilir?"

Julian Harmon alçakgönüllülükle vaaz hazırladığı kâğıdı kenara koydu.

"Şey” dedi. "Eski Roma ve Yunan'da tapınak Tanrı heykelinin bulunduğu bölüme verilen addı.

Tapmak bir başka deyişle, sığınak anlamı da taşır." Ders verircesine sözlerini sürdürdü. "MS 399 yılında Hıristiyan kiliselerinin tapınak olma nitelikleri kabul edilmiş ve açıkça tanımlanarak tanınmıştır. İngiltere'deki kiliselerin tapınak niteliklerinin tanınması ise ilk kez Ethelbert'in yayınladığı yasalarla (Code of Law) 600'lü yıllarda ..."

Bir süre daha bu açıklamalarına devam etti ve bu arada sıklıkla karısının bu ilim irfan dolu açıklamaları algılamaktaki kayıtsızlığına sinirlendi.

"Hayatım” dedi Bunch. "Çok tatlısın."

Kocasına doğru eğilip onu burnundan öptü. Julian kendini başarılı bir numara yaptığı için tebrik edilen gösteri köpeği gibi hissediyordu.

"Ecclesesler buradaydı” dedi Bunch.

Rahip kaşlarını çattı.

"Ecclesesler mi? Kim olduklarını hatırladığımı sanmıyorum..."

"Onları tanımıyorsun. Kilisede bulduğumuz adamın kız kardeşi ve kocası."

"Tatlım, bana da haber vermeliydin."

"Gerek kalmadı” dedi Bunch. "Teselliye hiç ihtiyaçları yoktu. Neyse, acaba şimdi..." Düşünürken kaşlarını çattı. "Fırında güveci yarın pişirsem, bugün için idare edebilir misin, Julian? Sanırım Londra'ya indirimli satışlara gitsem iyi olacak."

"Satışlara mı?" Kocası anlamaz bakışlarla onu süzüyordu. "Tekne, yat satışları filan mı?"

Bunch güldü.

"Hayır, hayatım. Burrows ve Portman mağazasında özel indirim günleri var. Biliyorsun işte örtüler, masa örtüleri, havlular, çarşaflar, cam bezleri filan. Zaten cam bezlerimiz de eskilikten delindi artık, yenilerini alsam iyi olacak. Ayrıca Jane Teyze'yi de ziyaret edip onunla biraz konuşmanın iyi olacağını düşünüyorum."

Sevimli, yaşlı Bayan Miss Jane Marple, yeğeninin konforlu stüdyo dairesine yerleşmiş, on beş gün için başkentin keyfini çıkarıyordu.

"Raymond'un bu yaptığı gerçekten çok büyük incelik” diye mırıldandı. "Eşiyle on beş gün için Amerika'ya gitti ve bu arada ısrarla benim de buraya gelip biraz eğlenmemi istedi. Evet, Bunch, şimdi anlat bakalım, seni endişelendiren ne?"

Bunch, Miss Marple'ın en sevdiği vaftiz çocuğuydu ve yaşlı kadın, Bunch en iyi fötr şapkasını başının arkasına doğru itip öyküsüne başlarken onu büyük bir şefkat ve sevgiyle izledi.

Bunch'ın açıklamaları kısa ve özdü. Bunch sözlerini tamamladığında Miss Marple anlayışla başını salladı.

"Anlıyorum” dedi. "Evet, anlıyorum."

"Zaten benim sizi ziyaret etmek istememin nedeni de buydu” dedi Bunch. "Ben akıllı biri değilim ve..."

"Ama sen akıllı bir kadınsın, tatlım."

"Hayır değilim. Julian kadar akıllı biri değilim."

"Elbette Julian çok zeki, çok özel biri” dedi Miss Marple.

"İşte bu” dedi Bunch. "Julian zeki, akıllı biri ama diğer yönden benim de sezgilerim çok güçlü."

"Gerçekten de sezgilerin çok güçlü ayrıca çok da akıllı, yetenekli bir kadınsın."

"Bakın, bu durumda gerçekten de ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Bundan Julian'a da bahsedemem... yani şey, Julian öylesine dürüst bir insan..."

Bu ifade Miss Marple tarafından tamamıyla, net olarak anlaşılmış olmalıydı.

"Ne demek istediğini anlıyorum, tatlım. Biz kadınlar... şey, biz farklıyız." Ve ekledi. "Şimdi bana tam olarak neler olduğunu anlat, ama benim asıl öğrenmek istediğim senin ne düşündüğün."

"Her şey öylesine tuhaf ki” dedi Bunch. "Kilisede ölmekte olan adam tapınak konusunda her şeyi biliyordu. Aynen Julian'ın söylediği şekilde, yani demek istediğim o okumuş, kültürlü bir adamdı.

Eğer kendini öldürmüş olsa, bunun ardından kiliseye sığınıp tapınak demezdi. Tapınak, izlendiğiniz ve kiliseye sığındığınız takdirde güvende olduğunuz anlamına geliyor. Sizi izleyenlerin artık size ulaşamayacakları hatta yasaların bile artık size dokunamayacağını belirtiyor."

Soran gözlerle Miss Marple'a bakıyordu. Yaşlı kadın başıyla onayladı. Bunch anlatmaya devam etti. "Bu adamlar, Ecclesesleri kastediyorum, çok farklıydılar. Cahil ve kaba. Sonra bir şey daha var. Saat... ölen adamın saati. Arkasında kazınmış W. S. harfleri vardı. Ama iç kısmında -nedense açıp baktım- küçük harflerle aynen şöyle yazılıydı 'Walter'a babasından' ve bir tarih vardı. Walter.

Ecclesesler ise ondan sürekli William ya da Bili diye bahsediyorlardı."

Miss Marple konuşmak istediyse de Bunch hemen atıldı. "Ah, insanın daima vaftiz adıyla anılmadığını, o adı kullanmasının gerekmediğini biliyorum. Yani demek istediğim, William olarak vaftiz edilmenize rağmen herkes sizi Porgy ya da Carrots olarak çağırıyor olabilir. Ama kız kardeşiniz asıl adınız Walter iken size William ya da Bili demez."

"Yani sence o ölen adamın kız kardeşi değil miydi?"

"Kız kardeşi olmadığından kesinlikle eminim. Onlar korkunç tiplerdi... her ikisi de. Rahip evine gelmelerinin nedeni eşyalarını almak ve ölmeden önce bir şey söyleyip söylemediğini öğrenmekti.

Bir şey söylemediğini belirttiğimde yüzlerindeki o rahatlamayı gördüm. O an bana, onu vuran Eccleses gibi geldi” diye sözlerini tamamladı.

"Cinayet mi?" diye sordu Miss Marple.

"Evet” dedi Bunch. "Cinayet. Buraya gelmemin nedeni de bu, sevgili Jane Teyze."

Bunch'ın bu yorumu kuşkusuz, konu hakkında bilgisiz bir dinleyiciye anlamsız görünebilirdi, ama Miss Marple gerçekten de bazı çevrelerde cinayetleri çözümlemek konusunda haklı bir üne sahipti.

"Ölmeden önce bana 'lütfen' dedi” diye açıkladı Bunch. "Benden onun için bir şey yapmamı istiyordu. İşin korkunç yanı bunun ne olduğunu bilmemem."

Miss Marple bir iki dakika kadar düşündü, sonra daha önce Bunch'ın da üzerinde durduğu noktaya parmak bastı. "Peki, ama neden oradaydı?" diye sordu.

"Yani sizin de demek istediğiniz” dedi Bunch. "Eğer bir yere sığınmanız gerekiyorsa herhangi bir yerdeki kiliseye gidebilirsiniz, öyle değil mi? Bunun için günde yalnızca dört sefer yapan bir otobüse binmeniz ve bizimki gibi sakin, tenha bir noktaya gelmeniz gerekmez."

"Oraya gelmesinin belirli bir amacı olmalı." Miss Marple düşünüyordu. "Birini görmeye gelmiş olabilir. Chipping Cleghorn büyük bir yer değil. Hiç kuşkusuz onun kimi görmeye gelmiş olabileceğine ilişkin bir fikrin vardır, Bunch?"

Bunch köy sakinlerini teker teker zihninde canlandırıp tarttıktan sonra, kuşkulu bir şekilde başını salladı. "Aslına bakarsanız bu herkes olabilir."

"Hiçbir isim söylemedi mi?"

"Julian dedi ya da ben öyle dediğini sandım. Sanırım bu isim Julia da olabilir. Ama bildiğim kadarıyla Chipping Cleghorn'da yaşayan Julia adında biri yok."

Birden zihninde yeniden o sahnenin canlanmasıyla birlikte gözlerini kapadı. Adam mihrabın merdivenlerinde yatıyor, ışık kırmızı mavi tayflarına ayrılıp mücevher gibi parlayarak üzerine düşüyordu.

"Mücevherler” dedi Miss Marple düşünceli bir şekilde.

"Asıl en önemli noktaya şimdi geliyorum” dedi Bunch. "Bu sabah hemen buraya gelmemin asıl nedenine. Bakın, Ecclesesler o ceketi almakta çok ısrar ettiler. Doktorun muayene etmesi için ceketi çıkarmıştık -eski püskü bir şeydi- onu istemeleri için bir nedenleri olamazdı. Gerçi bunun duygusal bir şey olduğunu ileri sürdüler ama bu saçmaydı.

"Yine de ceketi bulmak üzere üst kata çıktım ve merdivenlerden çıkarken birden, onun elini sanki ceketini çekiştirmek istercesine beceriksizce kastığını anımsadım. Dolayısıyla ceketi aldığımda iyice inceledim ve astarın bir yerinde farklı bir iplikle dikilmiş bir yer gördüm. Orayı söktüğümde de içinde küçük bir kâğıt parçası buldum. Kâğıdı aldım ve aynı yeri yeniden bu kez uygun renkte bir iplikle diktim. Çok dikkatliydim, Eccleseslerin benim böyle bir şey yaptığımı anlayacaklarını hiç sanmam. Gerçi bunu düşünmüyorum, ama yine de emin olmam olanaksız. Ve onlara ceketi götürüp geç kaldığım için bir bahane uydurdum."

"Bir kâğıt parçası mı?" diye sordu Miss Marple.

Bunch çantasını açtı.

"Bunu Julian'a göstermedim" dedi. "Yoksa bana bunu Eccleseslere vermem gerektiğini söylerdi.

Bense onlara vermektense size getirmenin daha doğru olacağını düşündüm."

"Bir emanet makbuzu" dedi Miss Marple elindeki kâğıt parçasına bakarak. "Paddington İstasyon'u."

"Cebinde Paddington için bir dönüş bileti de vardı" dedi Bunch.

İki kadının bakışları karşılaştı.

"Bu durumda harekete geçmek gerekiyor" dedi Miss Marple birden. "Ama sanırım çok dikkatli olmamız gerekiyor. Sevgili Bunch bugün Londra'ya gelirken her şeye dikkat ettin mi, izlenmediğinden emin misin?"

"İzlenmek mi?" Bunch haykırdı. "Yani sizce..."

"Evet, bunun mümkün olabileceğini düşünüyorum. Ve eğer bir şey olacaksa sanırım buna karşı önlemlerimizi de almamız gerekiyor." Ani bir hareketle ayağa kalktı. "Görünürde buraya indirimli satışlara gitmek için gelmiştin, değil mi tatlım. Bu durumda bence bizim için en doğru davranış doğruca indirimli satışlara gitmek olacak. Ancak yola çıkmadan önce bir iki ufak ayarlama yapmamız gerekiyor. Bence" diye ekledi Miss Marple birden fazla bir açıklama yapmadan.

"Kunduz kürkü yakalı, renkli tüvit paltoma şu sıralar pek ihtiyacım olmayacaktır."

Yaklaşık bir buçuk saat kadar sonra iki bayan oldukça kötü sayılabilecek giyimleri ve perişan görünümleriyle, zorlukla kapmayı başardıkları keten ev tekstili paketleri için kaybettikleri güçlerini küçük ve seçkin bir lokanta olan Apple Bough'ta biftek ve böbrekli börek, ardından da kremalı elmalı tart yiyerek geri kazanmaya çalışıyorlardı.

"Gerçekten de savaş vermeye değecek kalitede yüz havlularıydı” dedi Miss Marple soluk soluğa.

"Üstelik üzerine işlenmiş bir J harfi de var. Raymond'un karısının adının Joan olması ne büyük şans. Bunları gerçekten ihtiyacım olana kadar katlayıp bir kenara koyacağım ve eğer beklediğimden önce ölüp gidersem de onun işine yararlar."

"Benimse bu cam bezlerine gerçekten ihtiyacım vardı” dedi Bunch. Üstelik çok da ucuzdular, gerçi o kızıl saçlı kadının elimden çekip almayı başardıkları kadar ucuz değil, ama olsun."

O sırada dikkati çekecek şekilde abartılı allık ve ruj sürmüş olan, güzel genç bir hanım Apple Bough'a girdi. Bir iki dakika için çekimserlikle etrafına bakındıktan sonra doğruca onların masalarına doğru ilerledi. Miss Marple'ın önüne bir zarf bıraktı.

"İşte burada” dedi aceleyle.

"Oh, gerçekten çok teşekkür ederim, Gladys” dedi Miss Marple. "Çok çok teşekkürler. Gerçekten çok iyisin."

"Size hizmet etmek benim için her zaman büyük bir zevk, bundan emin olun, Miss Marple” dedi Gladys. "Ernie, bana hep, 'Sen iyi olan her şeyi Miss Marple’ın yanında çalışarak öğrendin,' diyor.

Size hizmet etmekten onur duyduğumdan emin olabilirsiniz, bayan."

"Çok değerli, iyi bir kız” dedi Miss Marple, Gladys'in yanlarından ayrılmasının ardından. "Her zaman çok istekli ve nazik."

Zarfın içine baktı ve sonra Bunch'a uzattı. "Şimdi artık çok dikkatli olmalısın, hayatım” dedi. "Bu arada, o genç yakışıklı müfettiş hâlâ Melchester'de mi?"

"Bilemiyorum” diye cevap verdi Bunch. "Öyle olduğunu umuyorum."

"Neyse, değilse bile sorun değil” dedi Miss Marple düşünceli bir şekilde. "Polis şefini de arayabilirim. Sanırım beni anımsayacaktır."

"Tabii ki anımsayacaktır” dedi Bunch. "Sizi herkes anımsar. Siz eşsiz birisiniz” dedikten sonra ayağa kalktı.

Bunch, Paddington'a vardığında doğruca emanet bürosuna giderek emanet fişini verdi. Bir ya da iki dakika sonra eski, püskü bir valiz getirildi ve Bunch valizi alarak platforma doğru ilerledi.

Eve dönüş yolu sakin, olaysız geçti. Bunch tren Chipping Cleghorn'a yaklaşırken ayağa kalkıp valizi aldı. Tam vagondan indiği anda platformda son hızla koşan bir adam birden elindeki valizi kapıp kaçtı.

"Durdurun!" diye haykırdı Bunch. "Durdurun onu. Valizimi çaldı."

Bu istasyonun doğası gereği ağırkanlı bir adam olan bilet kontrolörü, "Hey, durun, buraya bakın, bunu yapamazsınız” dediği anda tam arkasından gelen biri tarafından göğsüne aldığı bir

darbeyle yana itildi ve valizli adam istasyondan çıktı. Doğruca kendini bekleyen arabaya yöneldi. Valizi arabanın içine atıp kendisi de arabaya binmek üzereyken omzuna konulan bir el tarafından durduruldu ve Polis Memuru Abel'in sesi duyuldu.

"Evet, neler oluyor?"

O sırada Bunch da soluk soluğa istasyondan çıkmıştı. "O adam valizimi çaldı. Daha henüz trenden inmiştim."

"Saçmalık" dedi adam. "Bu kadının ne dediğini bilmiyorum. Bu benim valizim. Biraz önce bu trenden bu valizle indim."

Adam ısrarlı ve tarafsız bakışlarını Bunch'a dikmişti. O anda hiç kimse öğlen tatillerinde Polis Memuru Abel ve Miss Harmon'un yaklaşık yarım saatlerini gül fidanları için farklı gübre türleri ve gübre olarak kullanılan kemik tozunun yararları konusunda konuşarak geçirdiklerini bilemezdi.

"Siz madam, bu valizin size ait olduğunu mu iddia ediyorsunuz?" diye sordu Polis Memuru Abel.

"Evet" dedi Bunch. "Kesinlikle."

"Ya siz, beyim?"

"Ben de bu valizin bana ait olduğunu söylüyorum."

Adam uzun boylu, ince, esmer ve şık giyimliydi, sözcükleri yaya yaya ağır bir konuşma şekli ve olağanüstü uyumlu davranışları vardı. Arabanın iç kısmından kadınsı bir erkek sesi duyuldu."

Elbette ki o senin valizin Edwin. Bu kadının ne dediğini bilemiyorum."

"Bu konuyu açığa kavuşturmalıyız” dedi Polis Memuru Abel. "Eğer bu valiz sizinse madam, bana içinde neler olduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Giysiler” dedi Bunch. "Yakası kunduz kürkünden uzun tüvit bir palto, iki yün yelek ve bir çift ayakkabı."

"Neyse, bu kadarı yeterli” dedi Polis Memuru Abel. Diğer adama döndü.

"Ben bir tiyatro kostümcüsüyüm” dedi esmer adam üzerine basarak. "Bu valizde amatör bir gösteri için toplayıp getirdiğim çeşitli tiyatro kostümleri ve malzemeleri var."

"Tamam, efendim” dedi Polis Memuru Abel. "Evet, şimdi de valizin içine bakıp görelim, değil mi?

Bunun için polis merkezine gidebiliriz ya da eğer aceleniz varsa, valizi yeniden istasyona götürüp orada açabiliriz."

"Bana uyar” dedi esmer adam. "Adım Moss, bu arada Edwin Moss."

Polis memuru valizi alıp istasyona doğru ilerledi.

"Bunu paket servisine kadar götürüyorum” dedi yollarına çıkan bilet kontrolörüne.

Polis Memuru Abel valizi paket servisindeki tezgâhın üzerine koydu ve mandalını açtı. Valiz kilitli değildi. Bunch ve Edwin Moss iki

yanında durmuş, hırs dolu bakışlarla birbirlerini süzüyorlardı.

"Ah!" dedi Polis Memuru Abel kapağı kaldırırken.

Valizin içinde, özenle katlanmış bir halde uzun, oldukça eski kunduz kürkü yakalı renkli tüvit bir palto vardı.ayrıca iki yün yelek ve bir çift yürüyüş ayakkabısı da valizin içindeydi.

"Tam olarak sizin söylediğiniz gibi” dedi Polis Memuru Abel, Bunch'a dönerek.

O anda hiç kimse Edwin Moss'un rolünü iyi oynamadığım söyleyemezdi. Sergilediği üzüntü ve pişmanlık göz yaşartıcıydı.

"Çok özür dilerim” dedi. "Gerçekten çok özür dilerim. Lütfen bana inanın, sayın bayan, size ne kadar, ama ne kadar üzgün olduğumu anlatamam. Davranışım, yaptığım bağışlanır gibi değil... gerçekten de affedilir gibi değil." Saatine baktı. "Acele etmeliyim. Sanırım benim valizim trende gitti." Yeniden şapkasını havalandırdı, Bunch'a dönerek, "Lütfen bağışlayın beni” dedi ve hızla paket servisinden dışarı çıktı.

Bunch, "Yani onun gitmesine izin mi vereceksiniz?" diye Polis Memuru Abel'e fısıldadı.

Abel anlamlı bir şekilde göz kırptı.

"Çok uzağa gidemeyecek, madam” dedi. "Yani demek istediğim gözümüz üzerinde olmadan kıpırdayamaz bile, anlıyorsunuz değil mi?"

"Ah” dedi Bunch rahatlayarak.

"Telefondaki o yaşlı bayan” dedi Polis Memuru Abel. "Birkaç yıl önce de buradaydı. Çok zeki, hayat dolu bir kişilik değil mi? Neyse bugün o kadar çok şey oldu ki! Yarın müfettiş ya da çavuş sizinle görüşmek isterlerse bu beni hiç şaşırtmayacak."

Ertesi gün Müfettiş Craddock, Bunch'u ziyaret etti, yani Miss Marple’ın anımsadığı müfettiş.

Bunch'ı eski bir dostu ile karşılaşmışçasına samimiyetle selamladı.

"Chipping Cleghorn'da yine bir cinayet kuşkusu” dedi neşeyle. "Sanırım burada hiç sansasyon eksikliği duymuyorsunuz, Bayan Harmon."

"Çok daha azıyla da yerinebilirim, olmasa çok daha iyi. Buraya bana soru sormaya mı yoksa yeni bazı haberler iletmeye mi geldiniz?"

"Size öncelikle bazı şeyleri bildirmek istiyordum” dedi müfettiş. "Birincisi, bir süredir Bay ve Bayan Eccleses'i sürekli izliyorduk. Onların bu yöredeki bazı soygunlarla ilişkileri olduklarına inanmak için geçerli nedenlerimiz var. Bunun dışında, gerçekten de Bayan Eccleses'in yurtdışından yeni dönen Sandbourne adında bir erkek kardeşi olmasına rağmen, kilisede ölmek üzereyken bulduğunuz adam kesinlikle Sandbourne değil."

"Olmadığını biliyordum” dedi Bunch. "Birincisi adamın adı Walter'dı, William değil."

Müfettiş başını sallayarak onayladı.

"Adı Walter St. John, kırk sekiz saat önce Charrington Hapishanesi'nden kaçmış."

"Tabii” dedi Bunch yavaşça kendi kendine. "Yasalar peşindeydi ve o kendine bir sığınak aradı."

Ve sonra. "Peki, suçu neydi?" diye sordu.

"Bunun için geçmişe dönmem gerekiyor. Çok karmaşık bir öykü. Yıllar önce müzikli salonlarda gösteri yapan bir dansöz kız vardı. Onun adını duymuş olduğunuzu sanmıyorum, Arabistan gecelerinden bir uygulama yapardı, gösterisinin adı Alaaddin'in Mücevher Mağarası'da idi.

Üzerinde sahte elmaslar, parlak taşlar dışında pek fazla bir şey olmazdı. Aslında sanırım hiç de iyi bir dansçı değildi, ama çok çekici bir kadındı. Her neyse Asyalı bir kral, ona çılgıncasına âşık oldu.

Ona birçok armağanın yanında olağanüstü güzellikte muhteşem bir zümrüt gerdanlık verdi."

"Raca'nın tarihe geçen mücevherleri” diye mırıldandı Bunch dalgınlıkla.

Müfettiş Craddock hafifçe öksürdü. "Neyse, onların biraz daha modern bir versiyonuydu bu, Bayan Harmon. Bu ilişki çok uzun sürmedi, bu kez açgözlü hırslı ünlü bir film yıldızı kralımızın aklını çeldi.

"Ama sahne adı Zübeyde olan dansöz kız ayrılmalarının ardından ünlü gerdanlığı geri vermedi.

Kısa bir süre sonra da gerdanlık çalındı. Tiyatrodaki giyinme odasından kayboldu, bu olayın ardından otoriteler gerdanlığın çalınmasının düzmece bir hırsızlık olayı olmasından şüphelendiler.

Bu gibi şeylerin topluma karşı reklam amaçlı ya da çok daha ahlaksızca nedenlerle yapıldığı biliniyor.

"Gerdanlık hiçbir zaman bulunamadı, ancak soruşturma sürecinde polisin dikkati bu adam, yani Walter St. John üzerinde yoğunlaştı. Walter eğitimli ve terbiyeli bir adamdı, dünyanın birçok yerini dolaşmış ve ardından mücevher hırsızlıklarına yataklık yaptığından kuşkulanılan oldukça karanlık bir firmada mücevher uzmanı olarak çalışmaya başlamıştı.

"Gerdanlığın bir şekilde onun eline geçtiğine ilişkin kanıtlar vardı. Sonuçta bazı başka mücevher hırsızlıklarıyla da bağlantısı olduğu saptanarak mahkeme karşısına çıkarıldı, hüküm giydi ve hapishaneye gönderildi. Cezası kısa süre sonra sona erecekti, bu yüzden de kaçışı sürpriz oldu."

"Peki, ama neden buraya geldi?" diye sordu Bunch.

"Biz de bunu bilmeyi çok isterdik, Bayan Harmon. İpuçlarını izleyince, ilk olarak Londra'ya gittiği anlaşılıyor. Ancak burada eski ortaklarından hiçbirini ziyaret etmemiş, tek ziyaret ettiği Bayan Jacobs adında, eskiden tiyatro kostümcüsü olarak çalışan yaşlı bir kadın olmuş. Kadın, onun neden geldiğine ilişkin tek bir kelime bile söylemiyor, ama diğer kiracılara bakılırsa adam evden ayrıldığında elinde bir valiz varmış."

"Anlıyorum” dedi Bunch. "Valizi Paddington'daki emanete bırakmış ve sonra da buraya gelmiş."

"Bu arada” dedi Müfettiş Craddock. "Eccleses ve kendini Edwin Moss olarak tanıtan adamlar da onun peşindeydiler. Valizi istiyorlardı. Onun otobüse bindiğini gördüler. Ondan daha önce

arabayla buraya gelmiş ve onun otobüsten inmesini beklemiş olmalılar."

"Ve onu öldürdüler” dedi Bunch.

"Evet” dedi Craddock. "Vuruldu o. Onu vuran tabanca Eccleses'indi, ama ilginç olan onu vuran kişi Moss. Neyse Bayan Harmon şimdi asıl bilmek istediğimiz Walter St. John'un Paddington İstasyonu'nda emanete bıraktığı valizin nerede olduğu?"

Bunch sırıttı.

"Jane Teyze'nin onu şu sıralar polise teslim ettiğini sanıyorum” dedi. "Yani Miss Marple'ın. Bu onun planıydı. Eski hizmetçisini içine kendi eşyalarını yerleştirdiği bir valizle Paddington'daki emanet servisine gönderdi ve emanet fişlerini değiştirdik. Ben, onun valizini aldım ve trene bindim.

Sanırım valizi benden almak için bir girişimde bulunulacağını bekliyordu."

Bu kez gülümseme sırası Müfettiş Craddock'taydı.

"Telefon ettiğinde Miss Marple da aynen bunu söyledi. Onunla görüşmek üzere Londra'ya gidiyorum. Benimle birlikte siz de gelmek ister miydiniz, Bayan Harmon?"

"İyi... ama” dedi Bunch düşünerek. "İyi... de, işin doğrusu bu beni çok mutlu edecek. Zaten dün gece dişim çok ağrımıştı, dolayısıyla bugün Londra'ya gidip dişçimi görsem çok iyi olur, değil mi?"

"Kesinlikle” dedi Müfettiş Craddock...

Miss Marple bir Müfettiş Craddock'un yüzüne baktı. Sonra dönüp merak içindeki Bunch Harmon'a baktı. Valiz masanın üzerindeydi. "Tabii ki valizi açmadım” dedi yaşlı kadın. "Resmi unvanlı biri yanımda olmadan böyle bir şeyi yapmak aklıma bile gelmez. Ayrıca zaten” diye belirtti ölçülü ancak muzip yaşlı bir kadının gülümsemesiyle, "Kilitli de."

"İçinde ne olabileceğini tahmin edebiliyor musunuz, Miss Marple?" diye sordu müfettiş.

"Sanırım, şey” dedi Miss Marple. "İçinde Zübeyde'nin tiyatro kostümleri olmalı. Bir keski ister miydiniz, müfettiş?"

Keski kısa sürede işini yaptı. Kapak açılır açılmaz iki kadın valizin içine göz attılar. Pencereden gelen güneş ışığında parıldayan mücevherlerden oluşan paha biçilmez bir hazine gibi görünen kırmızı, mavi, yeşil, turuncu parlak taşlar ışıldıyordu.

"Alaaddin'in Mücevher Mağarası” dedi Miss Marple. "Bu parlak taşları kız dans ederken takıyordu."

"Aha” dedi Müfettiş Craddock. "Peki ama bunlar uğruna adam öldürülecek kadar değerli miydiler?"

Miss Marple düşünceli bir ifadeyle, "Sanırım o kurnaz bir kızdı, ama öldü değil mi müfettiş?"

"Evet, üç yıl önce."

"Kız o değerli zümrüt gerdanlığın sahibiydi” dedi Miss Marple derin düşüncelere dalmış bir halde.

"Taşları yerlerinden çıkarttırıp tiyatro giysilerinin değişik yerlerine taktırmış olmalı, böylece herkes rahatlıkla onların renkli sahte taşlar olduğunu düşünecekti. Sonra da gerçek gerdanlığa sahte taşları taktırmış olmalı, böylece çalınan da elbette ki bu gerdanlık olmuştu. Bu durumda gerdanlığın asla pazara çıkmamış olmasına da hiç şaşmamak gerek. Hırsız kısa bir süre içinde çaldığının sahte olduğunu anlamış olmalı."

"Burada bir zarf var” dedi parlak taşların arasını karıştıran Bunch.

Müfettiş Craddock zarfı aldı ve içinden iki resmi belge olduğu anlaşılan kâğıdı çıkardı. Ve yüksek sesle okudu.

"Walter Edmund St. John ve Mary Moss'un evlilik belgeleri." Bu Zübeyde'nin gerçek adıydı.

"Demek onlar evliymiş” dedi Miss Marple. "Anlıyorum."

"Diğer belge ne?" diye sordu Bunch.

"Jewel, adında bir kız çocuğunun doğum belgesi."

"Jewel” diye bağırdı Bunch. "Evet, tabii. Jewel! Jill İşte bu. Onun Chipping Cleghorn'a neden geldiğini şimdi anlıyorum. Bana söylemek istediği de buydu. Jewel. Biliyorsunuz, Mundyler.

Laburnum Villası. Onlar birisinin küçük bir kız çocuğuna bakıyorlar. Kıza çok bağlılar. Sanki kendi torunları gibi benimsemişler. Evet, şimdi anımsıyorum, kızın adı Jewel ama onlar ona kısaca Jill diyorlar.

"Bayan Mundy bir hafta kadar önce kalp krizi geçirdi, yaşlı adam ise zatürreeye yakalandı. Her ikisi de hastaneye götürüldüler. Jill için

iyi güvenilir bir ev bulmakta oldukça zorlanmıştım. Onun herhangi bir kuruma verilmesini istemiyordum.

"Herhalde babası hapishanede bunu duydu ve kaçtı, yaşlı terziden kendisinin ya da karısının bıraktığı valizi aldı. Sanırım eğer bu mücevherler gerçekse ve annesine aitlerse şimdi rahatlıkla çocuğu için de kullanılabilir."

"Sanırım öyle, Bayan Harmon. Eğer öyleyseler."

"Öyle olduklarını umalım" dedi Miss Marple neşeyle.

"Tanrı'ya şükür, döndün, hayatım" dedi Rahip Julian Harmon, karısını sevgi ve açıkça belirgin bir mutlulukla kucaklayarak. "Sen burada olmadığın zamanlar Bayan Burt elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyor, ama bana öğlen yemeğinde verdiği balık köfteleri gerçekten çok tuhaf. Onu incitmek istemediğim için köfteleri Tiglath Pileser'e verdim, ama o bile onları yiyemeyip pencereden dışarı attı."

"Tiglath Pileser" diye mırıldanan Bunch dizlerine sürünen rahip evinin kedisini okşadı. "O yiyeceği balık konusunda daima çok seçici olmuştur. Ona birçok kez çok asil bir midesi olduğunu söylemişimdir."

"Peki ya senin dişin, hayatım? Baktırdın mı?"

"Evet" dedi Bunch. "Pek bir sorun yokmuş, ben de tekrar Mary Teyze'yi ziyarete gittim..."

"Zavallı ihtiyar" dedi Julian. "Umarım iyice çökmemiştir."

"En ufak bir çöküntü yok onda" dedi Bunch gülümseyerek.

Ertesi sabah Bunch kiliseye taze bir buket krizantem götürdü. Güneş yine doğu penceresinden içeri sızıyordu, Bunch mihrabın mücevher ışıltılarını andıran parlak ışığında durdu. Kendi kendine ağzının içinde mırıldandı. "Küçük kızınız emniyette ve çok iyi olacak Walter. Bunu ben sağlayacağım. Size söz veriyorum."

Sonra kiliseyi derleyip topladı, uzun sıralardan birine oturdu ve rahip evine dönüp son iki günde ihmal ettiği için yığılan işlere girişmeden önce, birkaç dakika diz çöküp dua etti.

Tuhaf Bir Şaka

Jane Helier orada bulunanları birbirlerine tanıştırması bittiğinde, "Ve bu da, Miss Marple” dedi.

Jane bir artist olarak vurucu etki konusunda daima iyiydi. Bu noktada açıkça tanıştırma merasiminin doruğuna ulaşmış oluyordu. Sesi aynı oranlarda saygı ve zafer doluydu.

İşin tuhaf tarafı da bu görkemli sunuşta söz konusu olanın aslında halim selim, biraz telaşlı görünümlü yaşlı bir kız kurusu olmasıydı. Jane'in coşkulu katkılarıyla bu yaşlı bayanla tanıştırılan iki genç insanın faltaşı gibi açılan gözlerinde kuşku ve bir ölçüde de inanmazlık okunuyordu. Her ikisi de hoş görünümlü insanlardı; Charmian Stroud uzun boylu, ince yapılı ve esmer bir kızdı... erkekse, yani Edward Rossiter açık renk saçlı, sevimli, genç bir devdi.

Charmian heyecanla, "Ahh! Sizinle tanıştığımıza çok memnun olduk” dedi. Ancak gözlerindeki kuşku ve hayal kırıklığı açıkça anlaşılıyordu. Jane Helier'e soran bakışlarla kısa bir göz attı.

"Sevgili dostum” dedi Jane bu bakışa karşılık olarak. "O gerçekten muhteşemdir. Siz her şeyi ona bırakın. Size onu buraya getireceğimi söyledim ve bunu yaptım da." Miss Marple'a dönerek ekledi.

"Sizin onlara yardımcı olacağınızı biliyorum. Bu sizin için çok kolay olacaktır."

Miss Marple açık mavi gözlerinde sevimli bir ifadeyle Bay Rossiter'a baktı. "Bana konunun ne olduğunu anlatabilir misiniz?"

"Jane bizim yakın arkadaşımız” diye söze girdi Charmian. "Edward ve ben çok zor bir durumdayız. Jane eğer onun partisine katılırsak bizi biriyle tanıştıracağını ve bu kişinin yardımcı... şey yani bize."

Onun yardımına yetişen Edward oldu.

"Jane, bize sizin usta bir dedektif olduğunuzu söyledi, Miss Marple."

Yaşlı kadının gözleri parlıyordu, ama yine de alçak gönüllülükle buna itiraz etti.

"Oh, hayır, hayır. Öyle denemez. Konu yalnızca şu, eğer biri benim gibi küçük bir kasabada yaşarsa, doğal olarak insan doğası hakkında çok şey öğreniyor. Ama işin gerçeği şu ki beni çok meraklandırdınız. Bana sorununuzu anlatın."

"Korkarım korkunç derecede sıradan bir olay -yalnızca gizli bir hazine- durumu” dedi Edward.

"Sahiden mi? Ama bu çok heyecanlandırıcı görünüyor."

"Biliyorum. Hazine Adası gibi. Ancak bizim sorunumuz bu romantik değinmelerin çok dışında.

Kafatası ve çaprazlanmış kemiklerin işaret ettiği bir nokta. Sola doğru dört adım, kuzeybatı yönünde gibi yönlendirmeler yok. Korkunç derecede sıkıcı, sıradan bir durum -kazmaya nereden başlamalıyız- gibi bir durum."

"Hiç denemeye çalıştınız mı?"

"Diyebilirim ki yaklaşık olarak iki dönümlük bir alanı kazdık. Neredeyse sebze bahçesi yapılabilecek bir hale getirdik. Şimdi artık tek yapılabilecek oraya sebze mi, patates mi ekmemizin doğru olacağını konuşmak."

Charmian birden söze karıştı.

"Gerçekten de size bu konuda her şeyi anlatmamı ister misiniz?"

"Elbette, yavrum."

"O zaman sakin bir köşe bulalım kendimize. Haydi gel, Edward." Onu kalabalık ve sigara dumanıyla dolu odadan dışarı doğru çıkardı, beraberce merdivenlerden yukarı çıktılar ve ikinci kattaki küçük bir oturma odasına girdiler. Oturmalarıyla birlikte Charmian anlatmaya başladı.

"Evet, sorun şu! Her şey amcamız Mathew ile başladı, konu amcamız -ya da daha doğru bir ifadeyle her ikimizin de büyük amcası- kendisi çok uzun yaşayan biriydi. Edward ve ben, onun hayattaki tek akrabalarıyız. Bizi çok sever ve her zaman, öldüğünde tüm parasını bize bırakacağını söylerdi. Her neyse, geçen mart ayında öldü ve her şeyinin Edward ile benim, aramızda eşit olarak paylaştırılmasını vasiyet etti. Şey, böyle anlatınca her şey son derece katı ve duygusuz görünüyor olabilir -bakın, asla onun

ölmesinin hoşumuza gittiğini filan kastetmiyorum- aslında onu çok severdik. Ama son zamanlarında çok hastaydı."

"Aslında sorun onun bırakmış olduğu "her şeyin" pratik anlamda "hiçbir şeye" dönüşmüş olması.

Ve bu da, doğruyu söylemek gerekirse, bizim açımızdan bir anlamda bir darbe oldu, değil mi, Edward?"

Edward onayladı. "Görüyorsunuz işte” dedi. "Aslına bakılırsa biraz da hesabımızı buna göre yapmıştık. Yani demek istediğim, eğer büyük bir paranın size geleceğini biliyorsanız, bu durumda... şey kemeri sıkıp kendi ayaklarınızın üzerinde durmak için pek çaba harcamıyorsunuz.

Ben ordudayım -maaşım dışında pek bir malvarlığını olduğu söylenemez- Charmian'a gelince, bir kuruşu bile yok. Bir repertuar tiyatrosunda oyun yönetmeni olarak çalışıyor -oldukça enteresan bir iş ve o bundan çok da hoşlanıyor- ama bununla servet yapmak olanaksız. Günün birinde evlenmeyi düşünüyorduk, doğrusu ya er geç yüklü bir mirasa konacağımızı bildiğimizden işin parasal yönü bizi pek endişelendirmiyordu."

"Ve şimdi, gördüğünüz gibi, ellerimiz boş burada duruyoruz” diye söze karıştı Charmian. "Bir de, Ansteys'in -orası bizim aile evimiz ve Edward da ben de orayı çok seviyoruz- satılacak olması.

İkimiz de buna katlanamayacağımızı hissediyoruz. Ama eğer Mathew Amca'nın parasının nerede saklı olduğunu bulamazsak, sanırım orayı satmak zorunda kalacağız."

"Asıl noktaya henüz gelmediğimizin farkındasın, değil mi Charmian?" dedi Edward.

"Pekâlâ, öyleyse sen anlat."

Edward, Miss Marple'a döndü. "Bakın, durum şu. Mathew Amca yaşlandıkça giderek daha da kuşkucu olmaya başlamıştı. Hiç kimseye güvenmiyordu."

"Çok akıllıca bir şey” dedi Miss Marple. "İnsanın doğasındaki ahlaksızlığın boyutları akıl almaz düzeydedir."

"Haklı olabilirsiniz. Her neyse, Mathew Amca da böyle düşünüyordu. Bir arkadaşı banka batınca tüm parasını kaybetti, bir diğer arkadaşı sahtekâr bir avukatın oyununa gelip iflas etti ve kendisi de sahte bir firmaya yatırım yapıp büyük bir miktar para kaybetti. Sonuç olarak sözün kısası, herkese tek güvenli ve akıllıca olan yolun tüm parasını altın külçelerine çevirmek ve bunları gömmek olduğu kararına vardığını açıkladı."

"Aha” dedi Miss Marple. "Anlamaya başlıyorum."

"Evet. Arkadaşları da bu konuda onu uyardılar, bu şekilde faiz kazancı olmayacağını belirttiler, ama o bunun önemi olmadığını savundu. Sürekli en akıllıca yolun insanın parasının büyük bir kısmını, bir kutu içinde yatağının altında saklaması ya da bahçeye gömmesi, olduğunu söylerdi.

Bunlar onun sözcükleri."

Charmian ekledi. "Öldüğünde, çok zengin olmasına rağmen hemen hiç hisse senedi kalmamıştı. Bu yüzden gerçekten de dediğini yaptığını, parasını gömmüş olduğunu düşünüyoruz."

Edward açıkladı. "Hisse senetlerini satıp zaman zaman çok büyük meblağlarda paralar aldığını ortaya çıkardık, ama kimse onun bu paraları ne yaptığını bilmiyor. Ancak biz prensiplerine sadık kalıp altın alarak gömmüş olması ihtimalinin geçerli olduğunu düşünüyoruz."

"Ölmeden önce bir şey söylemedi mi? Herhangi bir belge filan? Mektup gibi?"

"İşin insanı çıldırtan yanı da bu zaten. Böyle bir şey yapmadı. Birkaç gün boyunca bilincini kaybetmişti, ama ölmeden hemen önce kendine geldi. İkimize baktı ve hafifçe gülümsedi. "Sizler artık çok iyi durumda olacaksınız, sevgili kumrularım" dedi. Sonra parmağıyla usulca gözüne dokundu -sağ gözüne- ve bize göz kırptı. Ve sonra da... öldü. Zavallı ihtiyar, Mathew Amca."

"Gözüne mi dokundu?" diye sordu Miss Marple düşünceli bir şekilde.

Edward heyecanla atıldı.

"Bu sizce bir şey ifade ediyor mu? Benim aklıma Arşene Lupin'in bir öyküsünü getirdi, öyküde bir şey adamın cam gözünde saklanmıştı, ama Mathew Amca'nın gözleri takma değildi."

Miss Marple başım salladı. "Hayır... Şu anda hiçbir şey düşünemiyorum."

Charmian hayal kırıklığı içinde mırıldandı. "Jane, bize sizin hemen nereyi kazmamız gerektiğini söyleyeceğinizden bahsetmişti."

Miss Marple gülümsedi. "Bakın, ben sihirbaz değilim. Amcanızı tanımıyordum, nasıl bir insan olduğunu bilmediğim gibi evi ve çevresi

hakkında da hiçbir bilgim yok."

Charmian sordu. "Peki ya bunları bilseydiniz?"

"Konuyu çözmek oldukça basit olurdu, gerçekten, sizce de öyle değil mi?" dedi Miss Marple.

"Basit!" diye atıldı Charmian. "O zaman bizimle Ansteys'e gelin ve bakın basit miymiş?"

Charmian belki de bu davetin ciddiye alınmayacağını düşünüyordu, ama Miss Marple hemen heyecanla atıldı. "Bu gerçekten çok nazik bir davet, sevgili yavrularım. Zaten ben de hep saklı bir hazineyi aramak istemişimdir. Ve üstelik” diye ekledi vakur, muzip bir gülümsemeyle. "İşin ucunda aşk varsa, memnuniyetle."

"Bakın işte, görüyorsunuz” dedi Charmian yüzünde dramatik bir ifadeyle. Ansteys'in etrafındaki gezintilerini henüz tamamlamışlardı. Büyük çukurların bulunduğu mutfak bahçesinde dolaşmışlardı. Hemen her önemli ağacın etrafının kazılmış olduğu korulukta gezinmiş ve bir zamanların bakımlı ve düzgün çimenlerinin üzerindeki toprak yığınlarını, çukurları izlemişlerdi.

Eski tahta valizlerin ve sandıkların didik didik edildiği tavan arasına da çıkmışlardı. Taşların yerinden söküldüğü bodruma da inmişlerdi. Duvarları ölçmüş, elleriyle tıklatarak yoklamış, Miss Marple gizli çekmecesi olan ya da olma olasılığı olan her antika eşyayı dikkatle elden geçirmişti.

Kahvaltı odasındaki masanın üzerinde yığın halinde kâğıtlar durmaktaydı... Merhum Mathew Stroud'un geride bıraktığı kâğıtlar. Bir tek belge bile zarar görmemişti, Charmian ve Edward tekrar

tekrar onlara başvurmuş, sayısız defalar o zamana dek gözlerinden kaçmış olabilecek bir kanıt bulmak umuduyla faturaları, davetiyeleri ve iş yazışmalarını elden geçirmişlerdi.

"Bakmadığımız bir yer olduğunu düşünüyor musunuz?" diye sordu Charmian umutla.

Miss Marple başını salladı.

"Etrafı gerçekten de didik didik aramışa benziyorsunuz, sevgili yavrum. Belki de, nasıl söyleyeyim, gereğinden de fazla. Bakın, ben daima insanın bir plan dahilinde hareket etmesi gerektiğini savunurum. Bakın, bu aklıma bir arkadaşımın, Bayan, Eldritch'in başına gelenleri getirdi; arkadaşımın gerçekten çok iyi bir hizmetçisi vardı, döşemeleri her zaman pırıl pırıl cilalardı, ama öylesine aşırı titiz ve işgüzardı ve banyonun zeminini de öylesine fazla cilalamıştı ki, Bayan Eldritch küvetten inerken paspasın ayağının altından kaymasına ve zavallının çok kötü düşüp bacağını kırmasına neden oldu. Daha da kötüsü banyo kapısı kilitliydi, bu durumda elbette ki bahçıvanın bir merdiven alıp pencereden içeri girmesi gerekti... her zaman çok saygın bir bayan olan Bayan Eldritch için bunun ne kadar üzüntü verici bir durum olduğunu düşünsenize."

Edward huzursuzluk içinde kıpırdanıp duruyordu.

Miss Marple hemen ekledi.

"Lütfen beni bağışlayın. Her zaman asıl konuyu bırakıp bambaşka yerlere kaymamın uygun olmadığının farkındayım. Ama insanın gördüğü bir şey ister istemez başka bir şeyi çağrıştırıyor.

Bazen bunun yaran da oluyor. Aslında tek söylemek istediğim belki de beyinlerimizi biraz daha zorlamayı deneyip başka uygun bir yer olup olmadığını düşünmeye..."

Edward öfkeyle atıldı.

"Bunu siz yapın Miss Marple. Ne benim ne de Charmian'ın bir şey düşünecek halimiz kalmadı, kafalarımızın içi bomboş!"

"Çocuklar, çocuklar! Elbette... bu sizin için çok yorucu bir durum. Eğer sizce bir sakıncası yoksa bu belgeleri bir kez de ben elden geçirmek isterim." Masanın üzerindeki kâğıtları işaret etti. "Tabii eğer özel bir şey yoksa... her şeye burnunu sokan, meraklı biri olarak algılanmak istemem."

"Ah, hiçbir sakıncası yok. Keyfinize bakın. Ama korkarım hiçbir şey bulamayacaksınız."

Miss Marple masanın başına oturdu ve düzenli, sistematik bir şekilde belge yığını üzerinde çalışmaya başladı. Her bir belgeyi elden geçirdikten sonra, küçük yığınlar halinde tasnif ediyordu.

İşini bitirdikten sonra da birkaç dakika kadar suskun bir halde belgelerin karşısında oturup onlara baktı.

Edward biraz alay edercesine sordu. "Evet, Miss Marple?"

Miss Marple öylesine dalmıştı ki birden irkilerek kendine geldi.

"Özür dilerim. Bu çok yararlı oldu."

"İşe yarar bir şey bulabildiniz mi?"

"Hayır, hayır, henüz değil, ama artık sanırım amcanız Mathew'un nasıl bir insan olduğunu biliyorum. Bence benim Henry Amca'ma çok benzeyen biriymiş. Çevresindekilere açıktan açığa şaka yapmaktan çok hoşlanan biri. Büyük olasılıkla hiç evlenmemiş -nedenini merak ediyorum-belki de genç yaştaki bir hayal kırıklığının sonucu? Bir noktaya kadar düzenli ve tutucu, ama bağlanmaktan hiç hoşlanmıyor... birçok bekâr gibi."

Charmian, Miss Marple'ın arkasından Edward'a eliyle bir işaret yaptı. Böylelikle Miss Marple için geveze demek istiyordu.

Miss Marple ise mutluluk içinde merhum amcası Henry'den bahsetmeye devam etti:

"Kelime oyunlarından çok hoşlanırdı. Bazı insanlar kelime oyunu yapılmasından nefret ederler.

Tabii bu kelime oyunları bazen çok sinir bozucu olabiliyor. O da ayrıca çok kuşkucu bir adamdı.

Her zaman uşakların bir şeylerini çaldıklarından, onu dolandırdıklarından şüphelenirdi. Gerçi arada yapanlar da oluyordu, ama pek sık değil. Zavallı adam, durumu giderek kötüleşti. Son günlerine doğru yemeklerine zehir kattıklarından bile kuşkulanmaya başladı ve sonuçta haşlanmış yumurtadan başka bir şey yiyemez oldu. Hiç kimsenin kabuğunun içindeki yumurtaya zehir katamayacağını iddia ediyor-u. Zavallı Henry Amca üstelik bir zamanlar öylesine neşeli, keyfine düşkün bir adamdı ki... her akşam yemeğinden sonra kahve içmeye bayılırdı. Her zaman şöyle derdi: "Bu kahve ' Yemen'den gelmiş gibi'. Bununla genellikle biraz kahve istediğini anlatmak isterdi."

Edward eğer biraz daha Henry Amca'nın maceralarını dinlerse aklım oynatacağını hissediyordu.

"Gençlerden hoşlanırdı” diye sürdürdü Miss Marple sözlerini. "Ama onlara biraz takılmadan da edemezdi, bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Çocukların ulaşamayacakları yerlere şekerleme paketleri yerleştirmek gibi."

Charmian nezaketi bir yana bırakarak, "Bence korkunç biriymiş” dedi.

"Ah, hayır yavrum, yalnızca çocuklara alışık olmayan, hiç evlenmemiş biri. Aslında hiç de akılsız bir insan da değildi. Ama daima evde yüklü miktarda para saklamayı yeğlerdi, bunları koyduğu bir kasası vardı. Bununla övünür... herkese ne denli güvenli olduğunu anlatırdı. Bu denli fazla konuşmasının sonucunda bir gün evine hırsız girdi ve gerçekten de kimyasal bir maddeyle kasada bir delik açtılar."

"İyi olmuş” dedi Edward.

"Ama kasada hiçbir şey yoktu” dedi Miss Marple. "Bakın o gerçekten de parayı evinde saklıyordu, ama başka bir yerde... Kütüphanesinde bir dizi din kitabının arkasında. İnsanların bu tür kitapları asla raftan almadıklarını söylerdi."

Edward hayranlık içinde sözünü kesti.

"İşte ben buna fikir derim. Kütüphaneye ne dersiniz?"

Ama Charmian sıkıntıyla küçümseyerek başını salladı.

"Sen, benim bunu düşünmediğimi mi sanıyorsun? Geçen hafta salı günü kütüphanedeki tüm kitapları elden geçirdim, sen Portsmouth'a gittiğinde. Hepsini teker teker alıp salladım. İçlerinde hiçbir şey yok."

Edward hayal kırıklığıyla iç çekti. Sonra kendini toplayarak onları hayal kırıklığına uğratan misafirlerinden mümkün olduğunca çabuk ve nazik bir şekilde kurtulmanın yolunu aradı.

"Bizimle buraya kadar gelmeniz ve bize yardımcı olmaya çalışmanız gerçekten çok nazikçe bir davranıştı. Bir sonuç çıkmadığı için üzgünüm. Korkarım değerli zamanınızı çalmış olduk. Yine de arabayı çıkarırsam üç otuz trenini yakalamanızı..."

"Oh” dedi Miss Marple. "Daha parayı bulmamız gerekiyor, değil mi? Hemen vazgeçmemelisiniz Bay Rossiter. Eğer birinci denemede başarısız olsanız bile, tekrar tekrar denemeniz gerekir."

"Yani demek istediğiniz... bunu denemeye devam etmek istediğiniz mi?"

"Kesinlikle öyle” diye cevapladı Miss Marple. "Hem daha başlamadım ki. -Yahni yapmak için önce tavşanı yakalamak gerekir- aynen Bayan Beaton'un da yemek kitabında söylediği gibi, muhteşem bir kitap, ama çok pahalı; birçok yemek tarifi şu sözlerle başlıyor: 'Yarım litre krema ve bir düzine yumurta alın.' Neyse, nerede kalmıştık? Oh evet, deyim yerindeyse önce tavşanı yakalamak gerek, burada tavşan tabii ki amcanız Mathew, bizimse tek yapmamız gereken onun parasını nereye saklamış olabileceğini ortaya çıkarmak. Bunun oldukça basit olması gerektiği kanısındayım."

"Basit mi?" diye yineledi Charmian.

"Oh, evet, tatlım. Onun en olası, görünür yola başvurduğundan eminim. Gizli bir çekmece... bence çözüm bu."

Edward soğuk, kuru bir tonda düşüncesini belirtti.

"Altın külçelerini gizli bir çekmecede saklayamazsınız."

"Hayır, bu mümkün değil, elbette. Ama paranın altına dönüştürülmüş olduğuna inanmak için de bir nedenimiz yok."

"Ama o her zaman derdi ki..."

"Henry Amca'm da kasa için aynı şeyi söylerdi. Bence bu bir yanıltmacaydı. Ama elmaslar... kolayca gizli bir çekmecede saklanabilirler."

"Ama bütün gizli çekmecelere baktık. Mobilyaları kontrol etmek üzere özellikle bir marangoz bile getirdik."

"Gerçekten yaptınız mı bunu, yavrum? Bunu yapmış olmanız çok akıllıca bir davranış. Bana böyle bir çekmece varsa bunun amcanızın yazı masasında olması gerekirmiş gibi geliyor. Yazı masası duvara dayalı olan mı?"

"Evet. Size göstereyim." Charmian masaya doğru gitti. Kapağı aşağı doğru çekti. İçeride küçük bölmeler ve çekmeceler vardı. Tam ortadaki küçük bir kapıyı açtı ve soldaki çekmecedeki küçük bir mandala bastı. Orta kısmın altı hafifçe çatırdayarak öne doğru kaydı. Charmian bölmeyi dışarı aldı. Bunun altında derin bir bölme daha vardı. Ve boştu.

"Ne rastlantı!" diye bağırdı Miss Marple. "Henry Amca'nında aynen bunun gibi bir yazı masası vardı, ancak onunki masif cevizdi, bu maun."

"Her neyse” dedi Charmian. "Gördüğünüz gibi burada hiçbir şey yok."

"Sanırım sizin marangoz genç biriydi” diye ekledi Miss Marple. "Her şeyi bilmiyordu. Bu masaların yapıldığı günlerde gizli bölmeler yapanlar gerçek sanatkârlardı. Gizli bölmenin içinde daima bir gizli bölme gibi bir şey daha olurdu."

Sıkı gri topuzundan bir saç firketesi çıkardı. Firketeyi açarak düzeltti, ucunu gizli bölmenin bir kenarındaki küçük bir tahta kurdu deliğini andıran deliğe soktu. Biraz zorlanarak küçük bir çekmeceyi dışarı aldı. Çekmecenin içinde soluk bir deste mektup ve katlanmış bir kâğıt vardı.

Edward ve Charmian aynı anda bu yeni bulgunun üzerine atıldılar. Edward titreyen parmaklarıyla kâğıdı açtı. Aynı anda da bir öfke ifadesiyle kenara fırlattı.

"Lanet olsun, yalnızca bir yemek tarifi. Fırında jambon kızartma." Bu arada Charmian mektupları birbirine bağlayan lastiği açıyordu. Bir tanesini açtı ve gözden geçirdi. "Aşk mektupları." Miss Marple zevkle uzandı.

"Ne ilginç! Belki de amcanızın asla evlenmemiş olmasının nedeni buydu."

Charmian yüksek sesle okudu.

"Çok sevgili Mathew, itiraf etmeliyim ki son mektubunu almamdan bu yana geçen zaman bana çok uzun geldi. Kendimi tamamıyla bana verilen görevlere vermeye çalışıyor ve kendi kendime sıklıkla dünyayı böylesine çok görebildiğim için ne kadar şanslı bir insan olduğumu söylüyorum ama yine de Amerika'ya gittiğimde günün birinde bu uzak adalara kadar gideceğimi hiç düşünmezdim."

Charmian ara verdi. "Nereden geliyor ki? Ah, Hawaii'den.'" Ve devam etti:

"Maalesef buranın yerlileri henüz ilkellikten kurtulamamışlar. Hâlâ çıplak ve vahşi bir yaşam sürdürüyorlar, zamanlarının büyük kısmını yüzerek ve dans ederek geçiriyorlar, kendilerini çiçeklerle süslüyorlar. Bay Gray onlardan bazılarına inanç eğitimi verdi, ama bu çok zor ve Bay ve Bayan Gray çoğunlukla üzülüp hayal kırıklığı yaşıyorlar. Onları yüreklendirmek ve cesaret vermek için elimden geleni yapıyorum ama ben de çoğu kez senin de bildiğin nedenle umutsuzluğa, üzüntüye kapılıyorum. Heyhat, seven bir kalp için ayrılık ciddi bir sınav. Senin sürekli yenilenen sevgin ve tutkunu bilmek benim en büyük tesellim. Sen, benim ebedi ve hiç değişmeyen aşkımsın, sevgili Mathew ve bu kalp her zaman senin olacak... senin için her şeyin en iyisini dileyen, gerçek aşkın Betty Martin."

"Not: Bu mektubu her zamanki gibi sadık dostumuz Matilda Graves'a gönderiyorum. Tanrı'nın bu küçük kaçamağımızı bağışlayacağını umuyorum."

Edward hafifçe ıslık çaldı. "Bir bayan misyoner. Demek Mathew Amca'nın aşkı bir misyonermiş.

İkisinin neden evlenmediklerini bilmek isterdim."

"Kadın bütün dünyayı dolaşmışa benziyor” dedi Charmian elindeki mektuplara göz gezdirirken.

"Mauritius filan... çok çeşitli yerlerde bulunmuş. Büyük olasılıkla sarılık ya da benzeri bir salgın hastalıktan ölmüştür."

Hafif bir gülümseme sesi iki genci daldıkları konudan bir an için uzaklaştırdı.

Miss Marple çok eğlenmişe benziyordu.

"Vay, vay” dedi yaşlı kadın. "Şuna bakın. Kimin aklına gelirdi ki?"

Miss Marple fırında jambon tarifini okuyordu. Gençlerin meraklı bakışlarını fark edince yüksek sesle okumaya başladı.

"Fırında ıspanaklı jambon. Büyük bir parça jambon alın, içine yer yer karanfil yerleştirin ve kahverengi şekerle kaplayın. Kısık fırında kızarıncaya kadar pişirin. Püre yapılmış ıspanakla birlikte servis yapar. Peki, şimdi bunun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Bana enfes olur gibi geliyor” dedi Edward.

"Evet, evet, enfes olacağı kuşkusuz, ama benim sorduğum asıl sizin bütün bunlar hakkında ne düşündüğünüz?"

Edward’ın yüzünde birden bir mutluluk parıltısı belirdi.

"Sizce bu gizli bir mesaj olabilir mi? Bir tür şifreli yazı?" Tarifin bulunduğu kâğıdı aldı. "Şuraya bak, Charmian, bu kesinlikle olabilir. Aksi takdirde bir yemek tarifini gizli bir çekmeceye saklamanın hiçbir açıklaması olamaz ki."

"Kesinlikle” diye onayladı Miss Marple. "Bu çok dikkat çekici."

"Bunun ne olabileceğini bildiğimi sanıyorum” diye atıldı Charmian. "Görünmeyen mürekkep! Haydi, ısıtalım onu. Elektrikli ocağı yaksana."

Edward söyleneni yaptı ama sıcaklıkla beliren yazı filan olmadı.

Miss Marple hafifçe öksürdü.

"Düşünüyorum da, sanırım konuyu iyice zorlaştırdığınızın farkındasınız. Bu tarif, nasıl diyeyim, yalnızca dikkat çekmek için bir bahane. Bence asıl önemli olan mektuplar."

"Mektuplar mı?"

"Kesinlikle” dedi Miss Marple. "İmza."

"Ne var ki Edward, onu duymuyordu bile. Heyecanla haykırdı. "Charmian! Buraya gel. O haklı! Baksana... zarflar eski, hem de nasıl, ama mektuplar çok daha sonra yazılmış, yeni."

"Kesinlikle” dedi Miss Marple.

"Yalnızca sözde eskitilmişler. Bahse girerim onları eskiten de Mathew Amca'nın kendisi."

"Doğru” dedi Miss Marple.

"Bütün bunlar bir aldatmaca. Aslında kadın misyoner filan yok. Bu bir şifre olmalı."

"Yavrularım, sevgili çocuklar... gerçekten de işi bu denli güçleştirmeye hiç gerek yok. Amcanız gerçekten de çok basit, yalın bir adamdı. Yalnızca ufak bir şaka yapmak istemiş, hepsi bu."

İlk kez ikisi de tüm dikkatlerini Miss Marple'a yönelttiler.

"Tam olarak ne demek istiyorsunuz, Miss Marple” diye sordu Charmian.

"Demek istediğim, yavrum, şu anda paranın avuçlarınızın arasında olduğu."

Charmian donup kaldı.

"İmza, yavrularım. Bu her şeyi açıklıyor. Tarif yalnızca bir yol gösterme. Tüm karanfilleri ve kahverengi şekeri kırpın ve de kalanları, gerçekten de geriye kalan ne? Neden, jambon ve ıspanak Anlamı... uyumsuzluk! Dolayısıyla asıl önemli olanların mektuplar olduğu açık. Ayrıca amcanızın ölmeden hemen önce yaptığını da yeniden düşünürseniz. Parmağıyla gözüne dokunduğunu söylemiştiniz. Neyse, olay açık, görüyorsunuz işte, bu size aradığınız ipucunu veriyor, gözünüzü açın diyor."

Charmian sordu.

"Çılgın olan biz miyiz, yoksa siz misiniz, bilemiyorum."

"Yavrum, hiç kuşkusuz bir şeyin mutlaka göründüğü anlama gelmeyebileceğini ifade eden deyimi duymuşsunuzdur, yoksa bu deyim son günlerde tamamen değerini yitirdi mi? Açık gözle ve Betty Martin, gibi bir deyim duymadınız mı hiç?"

Edward yutkundu, gözleri elindeki mektuba kaydı. "Betty Martin."

"Elbette Bay Rossiter. Sizin de ifade ettiğiniz gibi böyle biri yoktu. Mektupları yazan amcanızdı ve bunları yazarken de çok eğlenmiş olduğunu tahmin ediyorum. Söylediğiniz gibi zarfların üzerindeki yazı

çok daha eski, aslında o zarfların bu mektuplara ait olması da olanaksız, her neyse, elinizdeki mektubun üzerindeki posta damgası 1851 yılını gösteriyor."

Miss Marple ara verdi. Sözlerini özellikle vurgulamak istiyordu. "Bin sekiz yüz elli bir. Bu her şeyi açıklıyor, öyle değil mi?"

"Benim için değil" dedi Edward.

"Neyse, elbette" dedi Miss Marple. "Eğer büyük yeğenim Lionel olmasaydı benim için de bir şey ifade etmiyor olabilirdi. Kendisi küçük sevimli bir genç, ama büyük bir pul koleksiyoncusu. Pullar hakkında her şeyi bilir. Bana ender ve çok değerli pullardan, ayrıca çok değerli yeni bir pulun bulunup açık arttırmaya çıktığından da o bahsetmişti. Bu puldan özellikle bahsettiğini çok iyi anımsıyorum, bin sekiz yüz elli bir yılına ait mavi iki sentlik bir puldan. Sanırım değeri yaklaşık olarak yirmi beş bin dolara yükselmiş. Diğer pulların da ender ve değerli olduklarını tahmin ediyorum. Hiç kuşkusuz amcanız bunları aracılar kanalıyla almış ve dedektif romanlarındaki deyimiyle iz bırakmamak için dikkatli olmuştur."

Edward iç çekti. Oturdu ve başını ellerinin arasına aldı.

"Ne oldu?" diye sordu Charmian.

"Hiç. Bunu düşünmek bile korkunç, ama Miss Marple eğer siz olmasaydınız biz bu mektupları centilmenlik gereği ateşe atıp yakmış olabilirdik."

"Ah" dedi Miss Marple. "Bu da şaka yapmaktan hoşlanan bu yaşlı beyefendilerin şakalarının nereye varacağını asla görememelerinin sonucu olabilir. Anımsıyorum da Henry Amca'm da çok sevdiği

yeğenine Noel armağanı olarak beş sterlinlik bir banknot göndermişti. Parayı Noel kartının içine yerleştirmiş, kartın yapraklarını birbirine yapıştırmış ve üzerine de, 'En iyi dileklerim ve sevgilerimle. Korkarım bu yıl yapabildiğimin hepsi bu,' yazmıştı.

"Yeğenim, zavallı kızcağız da elbette ki onun bu açık cimriliği karşısında kızgınlıktan kartı öfkeyle ateşe atmıştı. Tabii amcam bu durum karşısında parayı yeniden göndermek zorunda kaldı."

Edward'in Henry Amca'ya karşı olan duyguları bir anda değişmişti.

"Miss Marple" dedi. Yukarı çıkıp hemen bir şişe şampanya getireceğim, hep birlikte Henry Amca'nın sağlığına kadeh kaldıralım!"

Mezura Olayı

Miss Politt kapının tokmağını tuttu ve nazikçe kapıya vurdu. Uygun bir süre bekledikten sonra kapıya yeniden vurdu. Miss Politt bu hareketiyle hafifçe kayan sol kolunun altındaki paketi hemen düzeltti. Paketin içinde Bayan Spenlow'un provaya hazır, yeni yeşil kışlık elbisesi vardı. Miss Politt sol elindeyse içinde mezura, iğnedenlik ve büyük, pratik bir biçki makası bulunan siyah ipek bir çanta taşıyordu.

Miss Politt uzun boylu ve zayıftı, uzun sivri bir burnu, ince dudakları ve seyrek gri saçları vardı.

Kapıyı üçüncü kez çalmadan önce bir an tereddüt etti. Caddeye baktığında birinin hızla yaklaştığını gördü.

Elli beş yaşlarında, tombul, neşeli, kırışık tenli biri olan Miss Hartnell her zamanki bas sesiyle bağırdı. "İyi günler, Miss Politt!"

Terzi kadın cevap verdi. "İyi günler, Miss Hartnell." Sesi alabildiğine ince, tonlaması da bir o kadar nazikti. Yaşamına bir leydinin oda hizmetçisi olarak başlamıştı. "Affedersiniz” diye sordu. "Acaba Bayan Spenlow'un evde olup olmadığını biliyor musunuz?"

"En ufak bir fikrim bile yok” dedi Bayan Hartnell.

"Biliyor musunuz, bu çok tuhaf. Bugün öğleden sonra Bayan Spenlow'un yeni elbisesinin provasını yapacaktım. Üç buçukta

burada olmamı söylemişti."

Miss Hartnell kolundaki saate baktı. "Saat buçuğu geçiyor."

"Evet. Kapıyı üç kez çaldım, ama cevap veren olmadı. Bu yüzden belki de randevusunu unutup dışarı çıktığını düşündüm. Aslında verdiği randevuları asla unutmazdı, üstelik bu elbisesini öbür gün giymek de istiyordu."

Miss Hartnell bahçe kapısından girip Miss Politt'e katılmak üzere Laburnum Villası'nın bahçe yolunda ilerledi.

"Peki ama Gladys neden kapıyı açmadı ki?" diye sordu. "Oh, evet, tabii, bugün perşembe... Gladys'in izin günü. Sanırım Bayan Spenlow da uyuyakalmıştır. Bu nesneyle yeterince gürültü yapamadığınızı sanıyorum."

Tokmağı tutup kulakları sağır edecek şekilde tak-tak-tak, diye vurdu ve ayrıca ek olarak da kapının kanatlarını yumrukladı. Bu arada çok yüksek bir sesle de bağırıyordu. "Hey, kimse yok mu?"

Cevap gelmedi.

Miss Politt mırıldandı. "Ah, sanırım Bayan Spenlow provayı unuttu ve dışarı çıktı, başka bir zaman yeniden uğrarım." Bahçe yoluna doğru ilerlemeye başladı.

"Saçma bu” dedi Miss Hartnell kararlılıkla. "Dışarı çıkmış olamaz. Ona rastlamam gerekirdi.

Pencereden içeri bir bakayım, bakalım içeride hayat belirtisi var mı?"

Bunun yalnızca bir şaka olduğunu belirtmek istercesine her zamanki içten tavrıyla gülümsedi ve en yakın camdan içeri bir göz attı, bu yalnızca öylesine, sıradan, kaçamak bir bakıştı, çünkü bu ön odanın çok ender kullanıldığını çok iyi biliyordu. Bay ve Bayan Spenlow genelde arka kısımdaki küçük oturma odasını yeğliyorlardı.

Her ne kadar sıradan bir göz atma olsa da bu bakış amacına ulaştı. Miss Hartnell'in içeride yaşam belirtisi görmediği bir gerçekti. Aksine camdan baktığında halının ortasında Bayan Spenlow'un yattığını gördü ve de kadın ölmüştü.

"Elbette” diyordu Miss Hartnell sonraları bu öyküyü anlatırken. "O anda soğukkanlılığımı korumayı başardım. O Politt denilen kadının ne yapması gerektiğine ilişkin en ufak bir fikri bile yoktu. 'Sakin olmalı, aklımızı başımıza toplamalıyız,' dedim ona. 'Siz burada kalın, ben hemen Polis Memuru Palk'ı çağırayım.' Gerçi orada yalnız kalmak istemediğine ilişkin bir şeyler söyledi, ama umursamadım. Bu gibi insanlara karşı kararlı davranmak gerekir. Bunların yakınmaktan, illa ki bir sorun çıkarmaktan hoşlandıklarım saptamışımdır hep. Ancak tam oradan uzaklaşmak üzere olduğum anda evin köşesinde Bay Spenlow göründü."

Miss Hartnell tam bu noktada anlamlı bir ara verdi. Dinleyicilerine meraktan solukları kesilmiş bir halde, nasıl görünüyordu, diye sorma fırsatı tanımak istediği açıktı.

"Açıkçası” diye sürdürdü Miss Hartnell sözlerini. "Hemen bir şeylerden kuşkulandım. Öncelikle fazla soğukkanlıydı. Hiç, ama hiç şaşırmışa benzemiyordu. Siz ne düşünürseniz düşünün, karısının öldüğünü duyan bir adamın hiçbir tepki göstermemesi normal değil."

Bu konuda herkes onunla hemfikirdi. Polis de bunu aynı şekilde düşünüyordu. Karısı ölünce Bay Spenlow'un mirasa konup konmayacağını hemen araştırdılar. Ve polisin kuşkuları Bayan Spenlow'un evlilikteki paralı taraf olduğu ve bütün paranın evliliklerinin hemen ardından yapılan bir vasiyetname gereği kocasına kalacağının ortaya çıkmasıyla daha da derinleşti.

Hemen ardından -cinayetin saptanmasından yaklaşık yarım saat kadar sonra- bu konuda rahibin evinin bitişiğinde oturan sevimli ve bazılarının deyişiyle -sivri dilli- yaşlı, hiç evlenmemiş bir kız olan Miss Marple ile görüşüldü. Onu ziyaret eden Polis Memuru Palk ciddi bir havada not defterini karıştırarak söze girdi.

"Eğer sizce bir sakıncası yoksa, efendim, size birkaç sorum olacaktı."

Miss Marple, "Bayan Spenlow'un ölümüyle mi ilgili?" diye sordu.

Palk şaşırmıştı. "Bunu nasıl bilebildiğinizi sorabilir miyim?"

"Balık sayesinde” dedi Miss Marple.

Bu cevabı duyan Palk meseleyi hemen anladı. Miss Marple'ın akşam yemeğini getiren balıkçının oğlunun haberi taşıdığını tahmin etti ve yanılmadığım biliyordu.

Miss Marple kibarca devam etti. "Oturma odasında yerde, boylu boyunca uzanmış yatıyormuş, boğulmuş, muhtemelen ince bir kemerle. Ancak bu her neyse, cinayet yerinde bulunamamış."

Palk'ın yüzünde bir kızgınlık ifadesi belirdi. "Bu genç Fred bütün bunları nasıl bilebiliyor ki?..."

Miss Marple ustaca karşısındakinin sözünü kesmeyi başardı. "Ceketinizde bir iğne var."

Polis Memuru Palk aşağı baktı ve şaşırdı. "Eğer iğne bulur, alırsan o gün işinin rast gideceği söylenir” dedi.

"Umarım bu gerçek olur. Neyse, bana anlatmak istediğiniz neydi?"

Polis Memuru Palk boğazını temizledi, ciddi bir hava takındı ve not defterini gözden geçirdi.

"Maktulun eşi Bay Arthur Spenlow tarafımdan yapılan sorgulamasında, saat iki buçuk sularında Miss Marple tarafından telefonla aranarak kendisine acilen bir şey danışılmak isteğiyle üçü çeyrek geçe kendisini evinde ziyaret etmesinin istediğini ifade etti. Evet, madam, şimdi size soruyorum, bu ifade doğru mu?"

"Kesinlikle hayır” dedi Miss Marple.

"Saat iki buçukta Bay Spenlow'a telefon etmediniz mi?"

"Ne iki buçukta ne de başka bir zaman."

"Aha” diyen Polis Memuru Palk memnuniyetle bıyıklarının ucunu burdu.

"Peki, Bay Spenlow başka ne dedi?"

"Bay Spenlow ifadesinde kendisinden talep edildiği şekilde evinden üçü on geçe çıkıp doğruca buraya geldiğini; ancak buraya vardığında kapıyı açan uşağın Miss Marple'ın 'evde olmadığını' söylediğini belirtti."

"Bu kısım doğru” dedi Miss Marple. "Buraya gelmiş ama ben Kadınlar Derneği'nin toplantısındaydım."

"Aha” dedi Polis Memuru Palk yeniden.

Miss Marple haykırdı. "Sakın bana, Bay Spenlow'dan kuşkulandığınızı söylemeyin, müfettiş."

"Şu aşamada böyle bir şey söyleyemem, ama birinin -şu an için isim veremem- çok kurnaz davranmaya çalışmış olduğu belli."

Miss Marple düşünüyordu. "Bay Spenlow mu?"

Miss Marple, Bay Spenlow'dan hoşlanıyordu. Ufak tefek, sıska bir adamdı, konuşmalarında saygınlığın zirvesinde katı ve gelenekseldi. Küçük köye yerleşmesi aslında çok tuhaf görünüyordu, kendisi açıkça tüm yaşamını şehirde geçirmiş biriydi. Miss Marple'a bunun nedenini itiraf etmişti.

Şöyle demişti. "Küçük bir çocuk olduğum günlerden beri hep günün birinde taşrada yaşamayı ve kendi bahçeme sahip olmayı düşlemişimdir. Her zaman çiçeklere karşı bir tutkum vardı. Bildiğiniz gibi karımın bir çiçekçi dükkânı var. Zaten ona da ilk orada rastladım."

Sıradan bir açıklama ama yine de bir romantizm sahnesi canlandırıyordu gözlerde. Çiçeklerin ardında daha genç ve güzel bir Bayan Spenlow.

Ancak Bay Spenlow çiçekten hiç anlamıyordu. Tohumlar, çiçek budama, aşılama, fidanlar, bahçe düzenlemesi hakkında hiçbir fikri yoktu. Yalnızca bir hayali vardı, bahçesinde güzel kokan, rengârenk çiçekler dolu küçük bir villada yaşamak istiyordu. Bunun için sıklıkla,

neredeyse yalvararak bilgi almaya çalışmış ve Miss Marple’ın sorularına verdiği cevapları küçük defterine not etmişti.

Sakin sessiz bir adamdı. Karısı cinayete kurban gidince, belki bu kişisel özelliği polisin dikkatinin onun üzerinde yoğunlaşmasına neden olmuştu. Polis sabır ve azimle müteveffa Bayan Spenlow hakkında oldukça fazla bilgi toplamıştı ve kısa bir süre içinde de tüm St. Mary Mead bunların tamamından haberdar olmuştu.

Müteveffa Bayan Spenlow yaşamına büyük bir malikânede oda hizmetçisi olarak başlamıştı. Bu işinden bahçıvan yardımcısıyla evlenmek için ayrılmış ve onunla birlikte Londra'da bir çiçekçi dükkânı açmıştı. Dükkân zamanla gelişmiş ancak bahçıvan kısa bir süre sonra hastalanıp ölmüştü.

Dul eş bu dükkânı büyük bir çabayla geliştirip büyütmüştü. Sonra bunu hatırı sayılır bir fiyat karşılığında satmış ve ikinci evliliğini yapmıştı, kendisine miras kalan küçük, kuyumcu dükkânını zorlukla yürüten Bay Spenlow ile. Bundan kısa bir süre sonra da bu dükkânı da satmış ve St. Mary Mead'a yerleşmişlerdi.

Bayan Spenlow varlıklı bir kadındı. Çiçekçi dükkânından kazandığı paranın tamamını değerlendirmişti... başarısının kaynağını soran tüm insanlara "ruhların rehberliğinde" hareket ettiğini söylüyordu. Ve gaipten gelen sesler ona hatırı sayılır bir servet kazandırmışlardı.

Tüm yatırımları başarılı olmuştu, hatta bazıları imrendirecek, nefes kesecek düzeyde. Ancak, yine de, bunun sonucunda spiritüalizme olan inancı artacağı yerde, Bayan Spenlow medyumlara ve ruh çağırma seanslarını tamamen bırakarak bir dönüş yapmış ve kendini

kısa bir süre için de olsa tüm kalbiyle değişik nefes tekniklerini temel alan Hint kökenli ezoterik bir dine kaptırmıştı. Ancak, St.

Mary Mead'e gelmesiyle birlikte, bu kez de Ortodoks İngiliz kilisesine olan inancına geri dönmüştü. Artık sık sık rahibin evini ziyaret ediyor ve kiliseye olan ziyaretlerini aksatmıyordu.

Köy panayırlarından alışveriş yapıyor, yerel faaliyetlere katılıyor ve köydekilerle briç oynuyordu.

Tekdüze, sıradan bir köy yaşamı. Ve sonra -birden- cinayet.

Polis Şefi Melchett, Müfettiş Slack'i çağırmıştı. Slack olumlu bir adamdı. Bir şeye karar verdi mi bunda ısrar ederdi. Bu konuda da kendi görüşlerinin doğruluğundan emindi. "Cinayeti işleyen kocası, efendim” dedi.

"Öyle mi diyorsunuz?"

"Kesinlikle eminim. Ona bakmanız bile yeterli. Tam bir suçlu tipi. En ufak keder ya da tepki göstermedi. Eve döndüğünde onun ölmüş olduğunu biliyordu."

"Yani sence öyle olsa hiç değilse yıkılmış koca rolünü oynamayı denemez miydi?"

"Onun tipinde biri değil, efendim. Kendisinden fazlasıyla emin. Bazı erkekler numara yapamazlar.

Fazlasıyla katı bir tip."

"Yaşamında başka bir kadın mı var? diye sordu Polis Şefi Melchett.

"Bu konuda herhangi bir ipucuna rastlamayı başaramadık. Tabii o çok yetenekli biri. İpuçlarını ustalıkla gizleyebilir. Anladığım kadarıyla karısından bıkmıştı. Parayı aldı, bana sorarsanız kadın insanın sabrını tüketen türden bir insandı, sürekli bir 'izm'e takılıp kalan bir kadın, neyse.

Soğukkanlılıkla onu ortadan kaldırıp kendi başına huzurlu bir yaşam sürdürmeye karar verdi."

"Evet, sanırım olay gerçekten de böyle olmuş olabilir."

"Böyle olduğuna inanabilirsiniz. Planlarını dikkatle yaptı. Bir telefon geldiğini iddia ederek..."

Melchett sözünü kesti. "Telefon edildiği saptanamadı mı?"

"Hayır efendim. Bu da yalan söylemiş olabileceğini ya da telefonun herhangi bir telefon kulübesinden edilmiş olması gerektiğini gösteriyor. Köyde yalnızca iki telefon kulübesi var, biri istasyonda diğeriyse postanede. Postanedekinden telefon edilmiş olamaz. Bayan Blade oraya giren herkesi görüyor. İstasyondan edilmiş olması mümkün. Tren istasyona öğleden sonra iki yirmi yedide varıyor, o sırada istasyon epeyce kalabalık oluyor. Ama asıl önemli nokta, adamın kendisinin Miss Marple tarafından aranmış olduğunu söylemesi ve bunun kesinlikle doğru olmaması. Telefon onun evinden edilmemiş, Miss Marple ise o sırada dernekteymiş."

"Kocanın özellikle evden uzaklaştırılmış olabileceği olasılığını atlamıyor musunuz, müfettiş...

Bayan Spenlow'u öldürmek isteyen biri tarafından?"

"Genç Ted Gerard'ı düşünüyorsunuz, değil mi efendim? Onun üzerinde de durdum... ancak bu noktada cinayet işlemesi için bir neden bulamadık. Onun bu cinayetten herhangi bir çıkarı olamaz."

"Evet sağlam karakterli bir tip değil. Zimmetine para geçirme gibi karanlık bir geçmişi de var."

"Onun doğru bir insan olduğunu söylemiyorum. Ama amirine gidip bu zimmet olayını itiraf eden kendisiymiş. Böylece işverenlerinin de bu konudan haberi olmamış."

"Oxford tarikatından” dedi Melchett.

"Evet, efendim. İnancında bir dönüşüm geçirmiş, doğru şeyi yapma güdüsüyle, parayı çaldığını itiraf etme yoluna gitmiştir. Sakın bunun bir kurnazlık, bir zekâ oyunu olamayacağını söylediğimi düşünmeyin. Pekâlâ kendisinden kuşkulanıldığını anlamış ve pişmanlıkla dürüst görünme yolunu seçmiş olması da mümkün."

"Çok kuşkucu bir insansınız, Slack” dedi Polis Şefi Melchett. "Bu arada, Miss Marple ile konuştunuz mu?"

"Onun bu konuyla ne gibi bir bağlantısı olabilir, efendim?"

"Ah, hiç. Ama biliyorsunuz o bazı şeyleri duyar. Neden gidip onunla sohbet etmiyorsunuz? O çok zeki yaşlı bir bayan."

Slack konuyu değiştirdi. "Size sormak istediğim bir şey vardı, efendim. Cinayete kurban giden kadının hizmetçi olarak çalışmaya başladığı ilk yer, Sir Robert Abercrombie'nin eviydi. Bir zamanlar büyük mücevher soygununun yapıldığı yer de orası zümrütler bir servet değerinde.

Çalınanlar asla bulunamadı. Bunu biraz inceledim, soygun tam olarak Spenlow'un karısının orada çalıştığı dönemde olmuş, gerçi o sıralarda henüz çok genç ve toy bir genç kızmış. Onun böyle bir şeye bulaşmış olabileceğini düşünmezsiniz değil mi efendim? Bildiğiniz gibi Spenlow da küçük, önemsiz kuyumculardan biriymiş, tam olarak çalınmış mal alıp satacak bir tip."

Melchett başını salladı. "Bundan bir şey çıkacağını sanmam. O sıralar Spenlow'u tanımıyormuş bile. O olayı anımsıyorum. Polis çevrelerinde ailenin oğlunun bu işe bulaşmış olabileceği söyleniyordu -Jim Abercrombie- Sorumsuz, ailenin parasını har vurup harman savuran bir gençti.

Boğazına kadar borca batmıştı - soygunun ardından borçların hepsi ödenmişti. O sıralar bunları zengin yaşlı bir kadının ödediği söylenmişti, ama bilemiyorum -Yaşlı Abercrombie bu konuda oldukça çekimser davrandı- polisi konunun dışında tutmaya çalışıyordu."

"Bu yalnızca bir düşünceydi, efendim” dedi.

Miss Marple, Müfettiş Slack'i, Polis Şefi Melchett tarafından gönderildiğini duyunca, memnuniyetle karşıladı.

"Şey, gerçekten, Şef Melchet çok büyük nezaket göstermiş. Beni anımsadığını bile sanmıyordum."

"Sizi çok iyi anımsıyor. Bana St. Mary Mead'de olup da sizin bilmediğiniz bir şeyin aslında bilmeye bile değmez olduğunu söyledi."

"Ah! Çok nazik. Ama gerçekten de bu konuda pek bir bilgim yok. Cinayeti kastediyorum."

"Bu konuda neler konuşulduğunu biliyorsunuz ama."

"Ah, elbette, ama boş konuşmaları yinelemenin bir anlamı olmaz, öyle değil mi?"

Slack sevimli görünme çabası içinde, "Biliyorsunuz bu resmi bir soruşturma değil” dedi. "Nasıl diyelim bu yalnızca aramızda kalacak bir sohbet."

"Yani gerçekten de insanların neler dediklerini öğrenmek istiyor musunuz? Doğru olsun olmasın?"

"Evet."

"Neyse, şey, tabii çeşitli söylentiler ve spekülasyonlar var. Nasıl anlatayım bilemiyorum, ama insanlar sanki iki bölüme ayrılmış gibiler. Bir grup cinayetin kocası tarafından işlendiğine inanıyor.

Ölen ister kadın ister erkek olsun, bu gibi durumlarda kuşkulanılacak ilk insan daima geride kalan eş olur, değil mi?"

"Olabilir” dedi müfettiş özenle.

"Biliyorsunuz işte, yakın çevre, ilişkiler. Çoğu kez de asıl üzerinde durulması gereken nokta paradır. Duyduğuma göre varlıklı olan Bayan Spenlow imiş, bu yüzden bu ölümden yararlanacak olan kişi de Bay Spenlow. Ne yazık ki, bu ahlaksız dünyada en acımasız varsayımlar bile gerçek gibi algılanır."

"Gerçekten oldukça büyük bir servete konacak."

"Öyle. Bu açıdan bakılınca, onun karısını boğduktan sonra evden ayrılıp tarlaların arasından geçerek benim evime gelmesi, beni sorup

kendisine telefon ederek çağırdığımı söylemesi, sonra evine geri dönüp yokluğu sırasında karısının öldürüldüğünü keşfetmesi -ve tabii bu cinayetin bir hırsız ya da serseri tarafından işlenilmiş olduğunun düşünülmesini umması- oldukça akla yakın görünüyor, değil mi?"

Müfettiş başıyla onayladı. "Evet, parasal durum açısından, ayrıca son zamanlarda aralarının pek iyi olmadığı düşünülürse..."

Miss Marple müfettişin sözünü kesti. "Ama böyle bir şey yoktu ki."

"Bunu kesinlikle biliyor musunuz?"

"Eğer karıkocanın arası iyi değilse bunu herkes bilirdi. Hizmetçileri Gladys Brent... bunu tüm köye yayardı."

Müfettiş yavaşça, "Bilmiyor da olabilir” dedi ve küçümser bir havada gülümsedi.

Miss Marple konuşmaya devam etti. "Ve farklı düşünen bir başka grup daha var. Ted Gerald.

Yakışıklı genç bir adam. Korkarım insanlar güzel bir görünümden olması gerektiğinden çok daha fazla etkilenmek eğilimindeler. Rahibin bir önceki yardımcısı örneğin... inanılmaz, büyüleyici bir etkisi vardı! Tüm genç kızlar kiliseye geliyorlardı, hem sabah hem de akşam duasına üstelik.

Birçok yaşlı kadın da kilise cemaatinin gün içindeki çalışmalarında alışılmadık kadar aktif olmuşlardı, onun için örülen çoraplar ve şalları bir bilseniz. Zavallı genç adam açısından çok utanç verici bir durumdu bu.”

"Neyse, nerede kalmıştık. Ah evet, o genç adam, Ted Gerald. Tabii ki onunla ilgili söylentiler de var. Bayan Spenlow'u sık sık ziyaret etmeye geldiği biliniyor. Zaten Bayan Spenlow'un kendisi de bana onun o... bildiğim kadarıyla Oxford Tarikatı denilen topluluktan olduğunu söylemişti. Dini bir hareket bu. Sanırım bunlar oldukça inançlı ve çok ciddi kişiler ve Bayan Spenlow da onlardan çok etkilenmişti."

Miss Marple derin bir soluk aldıktan sonra sözlerine devam etti. “Bu konunun gerisinde bundan daha fazla bir şey olmadığından eminim, ama insanları biliyorsunuz işte. Birçok kişi Bayan Spenlow'un bu genç adamdan büyülenmiş olduğundan ve ona büyük meblağlarda borç para verdiğinden emin. Aslında bunda doğru olan bir taraf da var, genç adam cinayet günü istasyonda görülmüş. Trende... iki yirmi yedide gelen trende. Bu durumda trenin diğer tarafından inmesi, rayların ve makasların arasından geçip parmaklıkların üzerinden atlaması yeterli olabilirdi, çalılıların arasında da kaybolabilirdi. Böylece istasyonun girişinden geçmesi de gerekmezdi. Tabii bu durumda köye geldiğini de kimse görmezdi. Tabii insanlar Bayan Spenlow'un üzerindeki giysilerin de oldukça tuhaf olduğunu düşünüyorlar."

"Tuhaf mı?"

"Bir kimono. Elbisesi yokmuş." Miss Marple kızardı. "Bu gibi şeyler, biliyorsunuz işte, bazı insanlar açısından oldukça anlamlıdır."

"Peki ya sizce?"

"O, hayır, ben öyle düşünmüyorum, bence bu kesinlikle normal."

"Bunun normal olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Bazı koşullarda evet." Miss Marple'ın bakışları soğuk ve düşünceliydi.

"Bu da bizim kocanın üzerinde durmamız için bir başka neden olarak ortaya çıkıyor: Kıskançlık" dedi Müfettiş Slack.

"Oh, hayır, Bay Spenlow asla kıskançlık eğilimi olan olayları fark eden, kuşkulanan tipte biri değildi. Eğer karısı onu terk etse ve iğnedenliğe bir not bırakmış olsa, onun böyle bir şeyden ancak o zaman haberi olur, çok şaşırırdı."

Müfettiş Slack, Miss Marple'ın anlamlı bakışları karşısında şaşkına dönmüştü. Bütün bu konuşmalarda kendisinin anlayamadığı bir şey ima edilmek istendiğinin farkındaydı. Miss Marple bu kez de vurgulayarak sordu.

"Bir ipucuna rastlayamadınız mı, müfettiş, olay yerinde?"

"Günümüzde suçlular parmak izi ya da sigara izmariti gibi delilller bırakmıyorlar, Miss Marple."

"Ama bu kanımca" diye önerdi Miss Marple. "Eski moda bir cinayet..."

Slack birden heyecanla sordu. "Şimdi bununla ne demek istediniz?"

Miss Marple ağır, temkinli sözcüklerle açıkladı. "Sanırım, Polis Memuru Palk'ın size bu konuda yardımcı olabileceğinin farkındasınız. O nasıl derler -cinayet mahalline- giden ilk kişiydi."

Bay Spenlow şezlongda oturuyordu. Huzursuz, şaşkın görünüyordu. İncecik sesiyle, "Tabii bu yalnızca bir kuruntu da

olabilir” dedi. "İşitme yeteneğim artık eskisi kadar iyi değil. Ama sanırım açıkça arkamdan genç bir delikanlının öyle seslendiğini duydum: 'Hey, Dr. Crippen, nerede saklanıyor?' Herhalde... o çocuk bana bu konudaki düşüncesini iletmeye çalışıyordu karımı öldürdüğümü düşünüyordu."

Miss Marple nazik ancak sıkıntılı bir ifadeyle onayladı. "Hiç kuşkusuz uyandırmak istediği etki buydu."

"Peki ama genç bir çocuğun kafasına böyle bir düşünce nasıl girmiş olabilir?"

Miss Marple hafifçe öksürdü. "Büyük olasılıkla büyüklerin konuşmalarını duymuştur."

"Yani... yani siz de diğer insanların böyle düşündükleri kanısında mısınız gerçekten?"

"St. Mary Mead'deki insanların yaklaşık olarak yarısı."

"Ama -saygıdeğer bayan- nasıl olur da böyle bir fikre saplanıp kalabilirler ki? Karıma gerçekten bağlıydım. Gerçi taşrada yaşamayı benim umduğum kadar benimseyememişti, ama insanların her konuda uyuşabileceklerini beklemek de fazla iyimserlik olmaz mı. İnanın bana yokluğunun acısını fazlasıyla hissediyorum."

"Büyük olasılıkla. Ama size bunu söylediğim için beni bağışlayın, ama dışarıdan öyle görünmüyor."

Bay Spenlow ince cüssesini dikleştirdi. "Saygıdeğer bayan, bakın, uzun yıllar önce Çinli bir filozof hakkında bir şeyler okumuştum, adam sevgili karısını kaybettikten sonra da her zamanki gibi soğukkanlılıkla caddedeki bir gonga vurmaya devam etmişti -sanırım

bu Çinlilere özgü, geleneksel eğlence şekli- şehirdeki insanlar onun bu metanetine hayran kalmışlardı."

"Ama” dedi Miss Marple. "St. Mary Mead'deki insanların tepkileri oldukça farklı. Çin felsefesi onlarla bağdaşmıyor."

"Ama siz anlıyorsunuz değil mi?"

Miss Marple başıyla onayladı. "Henry Amca'm” diye açıkladı. "Akıl almayacak derecede kontrollü bir adamdı. Tek felsefesi 'asla duygularını gösterme,' idi. Ayrıca çiçekleri de çok severdi."

"Düşünüyordum da” dedi Bay Spenlow hevesli görünmeye çalışarak. "Belki de evin batı tarafına bir pergola yaptırırım. Pembe güller ve belki de mor salkımlar dikerim. Ayrıca beyaz yıldız şeklinde bir çiçek daha vardı, ismini şimdi anımsayamıyorum ama."

Miss Marple üç yaşındaki küçük yeğeniyle konuştuğu tonda, "Burada resimli çok hoş bir bitki katalogum var” dedi. "Belki de bakmak isterseniz. Benim köye kadar gitmem gerekiyor."

Bay Spenlow'u elinde katalogla bahçede bırakan Miss Marple hemen üst kattaki odasına koştu, hızla bir elbiseyi kahverengi bir paket kâğıdına sarıp evden ayrıldı ve telaşlı adımlarla köyün postanesine doğru ilerledi. Terzilik yapan Miss Politt postanenin üst katındaki odalardan birinde yaşıyordu.

Ama Miss Marple hemen kapıdan girip merdivenlerden yukarı çıkmadı. Saat neredeyse iki buçuktu, yaklaşık bir dakikalık bir gecikmeyle postanenin önünde Much Benham'a giden otobüs durdu. Bu St. Mary Mead'de günün en önemli olaylarından biriydi. Postanede çalışan kadın elinde paketlerle dışarı koştu. Bu paketler

onun bu dükkândaki işinin bir parçasıydı, çünkü bu postaneden aynı zamanda şekerleme, ucuz kitaplar ve oyuncak da satın alabiliyordunuz. Miss Marple dört dakika kadar postanede yalnız kaldı. Ancak postanede çalışan kadın geri dönünce Miss Marple yukarı çıkarak Miss Politt'e gri krep elbisesinin artık eskidiğini ve eğer mümkünse birkaç değişiklik yaparak daha yeni bir şekil vermek istediğini söyledi. Miss Politt elinden geleni yapacağını belirtti.

Polis Şefi Melchett'e, Miss Marple'ın kendisiyle görüşmek istediği söylendiğinde çok şaşırdı. Miss Marple içeri özürler dileyerek mahcubiyet içinde girdi.

"Çok affedersiniz -sizi rahatsız ettiğim için gerçekten çok üzgünüm- çok meşgul olduğunuzu biliyorum, ama siz her zaman o kadar nazik ve anlayışlı davranırsınız ki Müfettiş Slack yerine doğrudan size başvurmamın daha doğru olacağını düşündüm. İlk olarak belirtmek isterim ki, hiçbir şekilde Polis Memuru Palk'a bir zararım dokunmasını istemem. Açıkça söylemek gerekirse, onun hiçbir şeyi ellememiş olduğunu umuyorum."

Polis Şefi Melchett biraz şaşırmıştı. "Palk mı?" diye sordu. St. Mary Mead'deki polis memurumuzdan söz ediyorsunuz değil mi? Ne yapmış?"

"Biliyorsunuz, bir topluiğne konusu var. Ceketine takmıştı. O sırada onu, Bayan Spenlow'un evinde bulmuş olabileceği aklıma takılmıştı da."

"Evet, evet doğru. Peki, ama topluiğnenin bu olayla ne ilgisi var? Gerçekten de bu iğneyi Bayan Spenlow'un cesedinin hemen yanında bulmuştu. Buraya gelip ertesi sabah Slack'e de bundan söz etti, hatta sanırım iğneyi de ona verdi. Tabii ki hiçbir şeyi ellemedi, öyle

de olması gerekirdi, ama bir iğne nedir ki? Bu yalnızca sıradan bir topluiğneydi. Her kadının kullandığı türden."

"Oh hayır, Polis Şefi Melchett işte bu konuda yanılıyorsunuz. Bir erkeğin gözüyle bu sıradan bir iğne olabilir, ama gerçekte hiç de öyle değildi. Bu özel bir iğneydi, çok ince uzun, genellikle terzilerin kullandığı, kutuyla satın almanız gereken türden bir iğneydi."

Melchett gözlerini Miss Marple'a dikti, gözünde hafif bir algılama parıltısı belirdi. Miss Marple başını birçok kez coşkuyla salladı.

"Evet, tabii. Her şey benim açımdan o kadar ortada ki. Üzerinde kimonosu vardı, çünkü yeni elbisesini prova ettirecekti, ön odaya geçti, Miss Politt ölçülerle ilgili bir şeyler söyleyerek mezurayı boynuna doladı -artık tek yapması gereken mezurayı çaprazlayıp iyice sıkmaktı- Bunun çok kolay olduğunu duymuştum. Ve sonra da, tabii, dışarı çıkıp kapıyı çaldı ve biri gelene kadar orada öylesine, kapıyı çalarak bekledi. Ancak bu iğne onun zaten eve girmiş olduğunu gösteriyor."

"Yani Spenlow'a telefon eden de Miss Politt miydi?"

"Evet. Evet, saat tam iki buçukta postaneden, otobüs gelip postane boşaldığında."

Polis Şefi Melchett, "Ama sevgili Miss Marple, neden?" diye sordu. "Neden, Tanrı aşkına? Benden nedeni olmayan bir cinayete inanmamı mı bekliyorsunuz?"

"Bakın, Polis Şefi Melchett, biliyor musunuz ki tüm duyduklarımdan sonra bu cinayetin nedenlerinin çok geçmiş tarihlerde yattığını düşünüyorum. Bu bana iki kuzenimi, Anthony ve

Gordon'u anımsattı. Anthony ne yaparsa yapsın sonuç hep doğru olurdu, zavallı Gordon ise durum bunun tam tersiydi. Yarış atları birden sakatlanır, hisse senetleri değer kaybeder, arsaların fiyatı düşerdi. Bana sorarsanız bu iki kadın için de bir zamanlar aynı şey söz konusu olmuştu."

"Aynı şey mi? Hangi konuda?"

"Mücevher hırsızlığında. Bu çok uzun bir zaman önceydi. Söz konusu olanın olağanüstü değerde zümrütler olduğunu duydum. Leydinin oda hizmetçisi ve orta hizmetçisi. Bir konu hiç açıklığa kavuşmadı, nasıl bir orta hizmetçisinin bahçıvanla evlendikten sonra çiçek mağazası açacak kadar parası olabiliyordu?

"Bunun tek cevabı olabilirdi, bu onun payıydı... ganimetten hissesine düşen pay, sanırım bunun doğru ifadesi bu. Elini neye atarsa başarıya ulaşıyordu. Para parayı getirmişti. Diğeriyse, yani leydinin oda hizmetçisi, şanssız biriydi. Sonuçta bata çıka ancak St. Mary Mead'de bir köy terzisi olabilmişti. Sonra yeniden karşılaştılar. Sanırım başlangıçta her şey yolundaydı ta ki Bay Ted Gerard sahneye çıkana dek.

"Aslında Bayan Spenlow yaptıklarından dolayı vicdan azabı çekiyordu ve duygusal açıdan aşırı dindar olma eğiliminde biriydi. Bu genç adam hiç kuşkusuz onu "itiraf etmeye" ve "nedamet getirip suçlarından aklanmaya" zorladı ve onun da bunu yapma eğiliminde olduğundan neredeyse eminim.

Buna karşın Miss Politt bu konuya böyle bakmıyordu. Onun tek düşüncesi yıllarca önce işledikleri bir suç yüzünden hapsi boylayabilecekleriydi. Böylece buna bir son vermesi gerektiğine karar verdi. Korkarım o zaten, sizin de bildiğiniz gibi, kötü, içi nefret

dolu bir kadındı. Zarif, biraz aptal Bay Spenlow, onun yerine asılacak olsaydı en ufak bir pişmanlık bile duymayacağından, kılını bile kıpırdatmayacağından eminim."

Polis Şefi Melchett ağır ağır, "Biz -şey- bu varsayımınızı bir noktaya kadar -tetkik edip-doğrulayabiliriz" dedi. "Miss Politt'in Abercrombielerdeki hizmetçi kızla aynı kişi olduğunu saptayabiliriz, ama... sonrası..."

Miss Marple hemen söze girerek onu rahatlattı. "Bunun sizin için zor olacağını sanmam. O gerçek yüzüne vurulduğunda hemen teslim olacak tipte bir kadın. Ve bakın işte, onun mezurası da burada.

Bunu ben -şey- dün, provaya gittiğimde almıştım. Olmadığını fark edince polisin aldığını zannedecektir bakın, o çok cahil bir kadın, bunun bir şekilde cinayeti onu işlediğinin delili olabileceğini düşünecektir."

Miss Marple cesaret verircesine Polis Şefi Melchett'e gülümsedi.

"Sorun çıkmayacağından emin olabilirsiniz." Bunları söylediği sıradaki ses tonu aynen teyzesinin ona bir zamanlar Sandhurst'e giriş sınavında başarılı olacağını söylediği zamanki ikna edici ses tonuyla aynıydı.

Ve gerçekten de başarmıştı.

Kâhya Kadın

"Evet” diye sordu Dr. Haydock, hastasına. "Bugün nasılsınız?"

Miss Marple başını yastıktan kaldırmadan hafifçe gülümseyerek, "Sanırım şimdi çok daha iyiyim” dedi. "Ama kendimi son derece bezgin hissediyorum. İçimde sanki ölsem çok daha iyi olurmuş gibi bir his var. Zaten artık genç de değilim. Kimsenin bana ihtiyacı yok ve kimse de beni istemiyor."

Dr. Haydock her zamanki haşin tavrıyla sözünü kesti.

"Evet, evet, bu tür griplerin tipik yan etkisi. Tek yapmanız gereken sizi güçlendirecek dikkatinizi dağıtacak bir şeyler bulmak. Zihinsel bir tonik."

Miss Marple iç çekti ve başını salladı.

"Ve ayrıca” diye ekledi Dr. Haydock. "Bunun ilacını da yanımda getirdim."

Yatağa doğru uzun bir mektup zarfı uzattı.

"Tam size göre bir şey. Sizin çizginizde bir tür bilmece."

"Bir bilmece mi?" Miss Marple ilgilenmiş gibiydi.

"Benim ufak bir edebi denemem” diye açıkladı doktor hafifçe kızararak. "'O dedi.' Bu dedi. 'Kız düşündü.' Ve bunun gibi. Tüm

bunlardan gerçek bir öykü oluşturmayı denedim. Öykünün kurgusu ise tamamen gerçek."

"Peki o zaman neden bilmece diyorsunuz?" diye Miss Marple sordu.

Doktor Haydock gülümsedi.

"Çünkü çözümü tamamen size bağlı. Sizin her zaman ifade ettiğiniz kadar akıllı olup olmadığınızı görmek istiyorum."

Bu açıklamanın ardından Doktor Haydock oradan ayrıldı. Miss Marple elle yazılmış notları alarak okumaya başladı.

"Peki ama gelin nerede?" diye sordu Miss Harmon heyecanla.

Bütün köy Harry Laxton'un yurtdışından yanında getirdiği zengin ve güzel kadını merak ediyordu.

Bu, genç haylaz çapkının, Harry'nin bu kez de şansının yaver gittiğine ilişkin genel bir kanı vardı.

Zaten ona karşı her zaman, herkes hoşgörülü davranırdı. Hatta onun sapanını dikkatsizce kullanmasının kurbanı olan pencere camlarının sahipleri bile Harry'nin pişmanlık içinde özür dilemesi karşısında boşuna öfkelenmiş olduklarını düşünürlerdi. Harry camları kırmış, meyve bahçelerini soymuş, tavşanları kaçırmış, daha sonraları büyük borçlar yapmış, yörenin tütün mamulleri satıcısının kızıyla ilişkiye girmiş, bu ilişkiyi bitirmiş ve Afrika'ya kaçırılmıştı, ama ardından hakkında -genelde yaşlı dullardan ve yaşlı evde kalmış kızlardan oluşan köy toplumunda-yine hoşgörüyle şöyle mırıldanılmıştı. "Nihayet! Ergenlik çılgınlıkları! Artık sakinleşir."

Ve sorumsuz genç sonuçta geri dönmüştü hem de... ıstırap içinde perişan değil, zaferle!

Söylendiğine göre Harry Laxton'un "işleri yolundaydı." Kendini toparlamıştı, çok çalışmış ve sonuçta hatırı sayılır bir servetin sahibi olan genç bir İngiliz-Fransız meleziyle karşılaşmış ve onunla mutlu bir beraberlik kurmayı başarmıştı.

Harry aslında Londra'da da yaşayabilir ya da moda av partilerinin düzenlendiği yörelerden birinde bir ev satın alabilirdi, ama kendi yuvasına dönmeyi yeğlemişti. Ve burada da son derece romantik bir şekilde, bir zamanlar çocukluğunun geçtiği müştemilatın bulunduğu yıkık malikâneyi satın almıştı. Kingsdean Malikânesi yaklaşık yetmiş yıldır kullanılmamaktaydı. Yıkık döküktü, giderek harabeye dönmüştü. Yaşlı kâhya ve karısı evin yaşanabilir tek kısmında yaşıyorlardı. Burası geniş, büyük, albenisiz, kimsenin ilgilenmediği, bakımsız bir malikâneydi, bahçelerini yabani bitkiler kaplamış, ağaçların arasına gömülmüş, büyülü cadı konaklarına benzer bir hal almıştı.

Küçük, sevimli, iddiasız bir yapı olan müştemilat binası ise uzun yıllar boyunca Binbaşı Laxton'a, yani Harry'nin babasına kiralanmıştı. Harry küçük bir çocukken Kingsdean Malikânesi’nde aylak aylak dolaşmış, buranın karmaşık bahçelerinin, korusunun her milimini öğrenmişti, ayrıca eski evin de onun için bambaşka bir çekiciliği vardı.

Binbaşı Laxton birkaç yıl önce ölmüştü, dolayısıyla Harry'nin geri dönmek için artık bir nedeninin de kalmadığı düşünülmekteydi özellikle de gençlik yıllarının geçtiği eve gelin getireceği kimsenin aklına bile gelmemişti. Yıkık, harabe Kingsdean Malikânesi elden geçirildi. Bir inşaatçı ve mimar ordusu buraya doluştu ve bu yalnızca

büyük bir servetin sağlayabileceği -akıl almayacak kadar kısa bir sürede- ev yeniden ağaçların arasından tüm beyazlığı ve ihtişamıyla ortaya çıktı.

Bunu bir bahçıvanlar ordusu ve ardından da mobilya şirketlerinin kamyonları izledi. Artık ev hazırdı. Uşaklar da gelmişlerdi. En sonunda muhteşem bir limuzin Harry ve Bayan Harry'yi evin ön kapısında indirdi.

Köy halkı merak içindeydi, köyün en büyük evinin sahibi olan ve kendini köy sosyetesinin önde gelen kişisi olarak gören Bayan Price köy halkına davetiyeler göndererek "geline hoş geldin" partisi düzenledi.

Bu köy için büyük bir olaydı. Kadınlardan birçoğu davet için yeni giysiler aldılar. Herkes heyecan içindeydi, merak ediyor ve bir an önce bu masal perisiyle tanışmak için sabırsızlanıyordu. Herkesin dilinde bunun bir peri masalı olduğu vardı.

Güneş yanığı, canlı kanlı evde kalmış bir kız olan Miss Harmon itişe kakışa kalabalık salona girmeye çalışırken çevresini soru yağmuruna tutmadan edemiyordu. Ufak tefek, ince, ekşimiş suratlı bir kız kurusu olan Miss Brent ise heyecan içinde onu bilgilendirmeye çalışıyordu.

"Ah, dostum, o gerçekten büyüleyici, çok hoş. Öylesine nazik ki. Ve öylesine genç. İnsan böyle her şeye sahip birini karşısında görünce kıskanmadan edemiyor. Güzellik, para, terbiye, hepsi en üst düzeyde, kızda sıradan olan hiçbir şey yok, üstelik sevgili Harry de ona o kadar bağlı ki."

"Dur bakalım” dedi Miss Harmon. "Dereyi görmeden paçaları sıvamamak gerek."

Miss Brent'in burnu heyecanla titredi. "Ah, dostum, siz gerçekten de inanıyor musunuz ki..."

"Hepimiz Harry' nin nasıl biri olduğunu biliyoruz” dedi Miss Harmon.

"Geçmişte nasıl olduğunu biliyoruz. Ama şimdi..."

"Ah” dedi Miss Harmon. "Erkekler hep aynıdır. Yedisinde neyse, yetmişinde de odur. Onları tanırım."

"Tanrım, yüce Tanrım! Zavallı kızcağız!" Miss Brent çok daha heyecanlı görünüyordu. "Evet, gerçekten de onun yüzünden sorun yaşayabileceğini sanıyorum. Birinin gerçekten de onu uyarması gerek. Acaba eski maceralarını duydu mu?"

"Bence bu konuda hiçbir şey bilmediğini düşünmek biraz insafsızlık olur” dedi Miss Brent.

"Özellikle de köyde bir tek eczane olduğu dikkate alınırsa."

Nede olsa bir zamanların tütün mamulleri satıcısının kızı olan -eski nişanlı- şimdi köyün tek eczacısıyla evlenmişti.

"Bayan Laxton, Much Benham'daki Boot'tan alışveriş etse çok daha iyi olur” dedi Miss Brent.

"Bence”diye söze karıştı Miss Harmon. "Harry Laxton, ona bunu zaten önermiştir."

Birbirlerine anlamlı şekilde baktılar.

"Ama bana kalırsa” dedi Miss Harmon. "O bunu bilmeli."

"Canavarlar!" dedi Clarice Vane öfkeyle amcası Dr. Haydock'a.

Adam, ona merakla baktı. Clarice uzun boylu, ince, esmer bir kızdı, güzel, sıcakkanlı, iyi kalpli ve fevri biriydi. Kızgınlıktan parlayan büyük kahverengi gözlerini açarak, "Bu yaratıklar” dedi.

"Sürekli söyleniyorlar, bir şeyler ima ediyorlar."

"Harry Laxton hakkında mı?"

"Evet, onun tütüncünün kızıyla olan ilişkisi hakkında."

"Ah, o mu!"Doktor omuzlarını silkti. "Birçok genç erkeğin bu türden ilişkileri olmuştur. "

"Elbette ki olur. Ve biter gider. Peki, ama hâlâ ısrarla bundan bahsetmenin ne anlamı var? Üstelik de bunca yıl sonra. Bu arı kovanına çomak sokmaktan farksız."

"Yavrum, sen bu konuda böyle hissediyor olabilirsin. Ama biliyorsun işte, buradakilerin konuşacak o kadar az şeyleri var ki, ben de onların geçmiş skandalları deşmek eğilimine gireceklerinden korkmuyor değilim. Bu arada bunun seni neden bu kadar rahatsız ettiğini de bilmek isterdim."

Clarice Vane dudağını ısırdı ve kızardı. Merak uyandıracak kadar boğuk, gizemli bir sesle, "Onlar” dedi. "O kadar mutlu görünüyorlar ki. Laxtonlar’ı kastediyorum. Gençler ve birbirlerine âşıklar, her şey onlar için pespembe. Onların, imalı sözcükler, dedikodular, kinayeler ve genel anlamda basit davranışlarla bu mutluluklarının bozulacağı düşüncesinden bile nefret ediyorum."

"Hımm. Anlıyorum."

Clarice ekledi. "Biraz önce onunla konuştum. O kadar mutlu, neşeli ve coşku dolu ki... evet, hatta kalbinin sahibini bulmuş olmaktan ve Kingsdean'i yeniden yaptırmış olmaktan dolayı heyecan içinde... Aynen küçük bir çocuk gibi seviniyor. Karısına gelince... onun yaşamında şimdiye dek kötü giden bir şey olduğunu hiç sanmıyorum. Her zaman istediği her şeye sahip olmuş. Onu gördün. Hakkında ne düşünüyorsun?"

Doktor hemen cevap vermedi. Başka insanlar için Louise Laxton gıptayla bakılacak bir insan olabilirdi. Servetin şımarttığı biri. Ağzında gümüş kaşıkla doğmuş biri. Ama kıza bakmak ona yalnızca yıllar önce duyduğu popüler bir şarkıyı anımsatmıştı.

Zavallı küçük zengin kız...

"Off!" Bu bir rahatlama iç çekişiydi.

Harry, karısına neşeyle baktı. Partiden geri dönüyorlardı.

"Sevgilim, ne kadar korkunç bir partiydi" dedi Bayan Laxton.

Harry güldü. "Evet, gerçekten korkunçtu. Ama biliyor musun, hayatım, bunun olması gerekiyordu.

Bütün bu yaşlı teyzeler çocukluğumu bilirler. Eğer seni yakından inceleme fırsatı bulmasalardı hepsi çok büyük hayal kırıklığı yaşarlardı."

Louise suratını astı. "Onları sık sık görmemiz mi gerekiyor?"

"Nasıl yani? Elbette, hayır. Gelecekler ve kendilerini tanıtacakları resmi ziyaretler yapacaklar ve sen de ziyaretlerine karşılık vereceksin, ondan sonra da artık onlarla ilgilenmene gerek bile kalmayacak. Kendi arkadaşlarını arayabilir ya da istediğini yapabilirsin."

Louise bir ya da iki dakika sonra sordu. "Burada birlikte eğlenilecek kimse yok mu?"

"Ah, tabii var. Biliyorsun burada av kulübü var. Gerçi onları da biraz boş bulabilirsin ama. Genelde tek ilgilendikleri çiçek soğanları, köpekler ve atlar. Tabii ata da binebilirsin. Bundan hoşlanacaksın.

Orada, Eglinton'da senin muhakkak görmeni istediğim bir at var. Güzel bir hayvan, mükemmel şekilde eğitilmiş, aksi değil ama çok canlı."

Araba Kingsdean Malikânesi' nin kapısından içeri girmek için yavaşladı. Harry direksiyonu hızla kırdı ve böylece birden yolun ortasında arabanın önüne çıkan acayip iri bir cüsseye çarpmayı son anda engelleyebildi. Kadın orada durmuş, yumruğunu sallıyor, arkalarından bağırıyordu.

Louise, Harry'nin koluna sarıldı.

"Bu da kim... bu korkunç ihtiyar kadın?"

Harry'nin yüzü asılmıştı. "Bu ihtiyar Murgatroyd. O ve kocası eski evin kâhyalarıydılar. Yaklaşık otuz yıl burada yaşadılar."

"Neden arkandan yumruğunu salladı ki?"

Harry'nin yüzü kızardı.

"Şey... o, neyse, o evin yıkılmasına karşı çıktı. Tabii böylece işini de kaybetti. Kocası iki yıl önce öldü. Adamın ölümünden sonra onun tuhaflaştığını söylüyorlar."

"Şey... yani şimdi o... aç mı kaldı?"

Louise'in düşünceleri biraz muğlak ve bir anlamda aşırı duygusaldı. Zenginlik gerçeklerle yüzleşmeyi engelliyordu.

Harry sinirlenmişti.

"Aman Tanrım, Louise, ne diyorsun sen? Bu nasıl fikir böyle! Onu emekli ettim, hem de -oldukça dolgun- bir gelir sağlayarak. Yeni bir ev ayarladım, her şeyi düzenledim."

Louise şaşkınlık içinde sordu.

"O zaman derdi ne?"

Harry kaşlarını çattı, yüzünde düşünceli bir ifade belirdi.

"Ah, nereden bilebilirim ki? Delilik! Bu evi seviyordu."

"Ama burası bir harabeydi, değil mi?"

"Tabii ki öyleydi... duvarları yıkılmak üzereydi, tavanı çökmüştü, güvenliği kalmamıştı. Ama sanırım onun için yine de bir şeyler ifade ediyordu. Burada çok uzun zaman kaldı. Ah, nereden bileyim. Sanırım ihtiyar aklını kaçırmış, hepsi bu."

Louise tereddütle, "Sanırım -o- bize beddua etti” dedi. "Ah, Harry, keşke bunu yapmasaydı."

Louise yeni evinin bu kaçık ihtiyar kadının kötü niyetli cüssesiyle lanetlendiği ve zehirlendiği inancındaydı. Arabaya bindiğinde, atla dolaştığında, köpeklerle dolaşmaya çıktığında, daima aynı korkunç figür onu bekliyor oluyordu. Kadın demir grisi birkaç tutam saçının üzerine iyice indirdiği eski püskü şapkasıyla bir köşeye çömelip oturuyor, sürekli beddualar ediyordu.

Louise de artık Harry' nin haklı olabileceğine inanmaya başlamıştı... yaşlı kadın kaçığın tekiydi.

Yine de bu durumu kolaylaştırmıyordu. Bayan Murgatroyd asla tam olarak eve kadar gelmiyor ya da herhangi bir şekilde açıktan açığa tehdit etmiyor ya da şiddet uygulamıyordu. Çömelmiş haliyle daima parmaklıkların dışında kalıyordu. Polise ihbar etmenin de hiçbir yararı yoktu, ayrıca zaten Harry Laxton da böyle bir girişime temelde karşıydı. Bunun yaşlı moruğa karşı genel bir sempatinin oluşmasına yol açacağını düşünüyordu. O bu konuyu Louise'e oranla hafife alıyordu.

"Onun için hiç endişelenme, hayatım. Nasıl olsa bu aptal beddua oyununa çok yakında son verecektir. Belki de yalnızca kendini deniyordun"

"Öyle değil, Harry! O... o bizden nefret ediyor. Bunu hissedebiliyorum. O... o bizi lanetliyor."

"O bir cadı değil, hayatım, her ne kadar öyle görünüyorsa da değil. Bütün bunların sinirlerini bozmasına izin vermemelisin."

Louise sustu. Taşınmanın ilk heyecanı da geçtikten sonra kendini son derece yalnız ve boşlukta hissediyordu. Londra ve Riviera'da yaşamaya alışıktı. İngiliz taşra yaşantısını bilmiyor ve ayrıca bundan

hoşlanmıyordu da. Sonuçta çiçek toplamak dışında bahçe işlerinden de anlamıyordu.

Köpeklerden hoşlanmıyordu. Rastladığı komşularından sıkılıyordu. Tek hoşlandığı bazen Harry ile, ama çoğu kez de onun malikânede işi olduğunda yalnız at binmekti. Ormanlık alanlarda, çayırlarda dolaşıyor, Harry'nin onun için aldığı muhteşem atın tempolu adımlarının zevkini çıkarıyordu. Ama kestane renkli seçkin bir küheylan olan Prince Hall bile hanımını kötü niyetli ihtiyar kadının çömelmiş cüssesinin önünden geçirirken ürküyor ve homurdanıyordu.

Günün birinde Louise cesaretini topladı, her şeyi göze aldı ve yürüyüşe çıktı. Bayan Murgatroyd'un önünden onu görmezden gelerek geçti, ama sonra birden geri dönerek doğruca onun üzerine gitti.

Nefes nefese, "Ne oluyor?" diye sordu. "Sorun ne? Ne istiyorsunuz?"

Yaşlı kadın, ona göz kırptı. Şeytansı, çingene gibi esmer yüzlü, tutam tutam dökülen demir grisi saçları ve kuşkuyla bakan şişkin gözleri vardı. Louise bir an onun ayyaş olup olmadığını merak etti.

Kadın mızmız, şikâyetçi, ama aynı zamanda tehditkâr bir tonda konuşuyordu. "Ne istediğimi mi soruyorsunuz? Ne olabilir ki! Benden alınanı elbette. Beni Kingsdean Malikânesi'nden dışarı kim attı? Burada yaşıyordum, çocukluğum, gençliğim, evliliğim hep burada geçti, yaklaşık kırk yıl.

Beni buradan göndermek yapılabilecek en büyük kötülüktü ve bu kötülük sana ve ona yalnızca mutsuzluk ve kötü şans getirecek."

Louise, "Ama size güzel bir ev verildi..."

Kadın haykırarak sözünü kesti. Yaşlı kadının kolları havaya kalktı. Çığlık atmaya, bağırmaya başladı. "Bunun benim için iyi olan tarafı ne? Benim tek isteğim kendi yerim ve yıllarca karşısında oturduğum kendi ocağım. Sana ve ona gelince, göreceksiniz bakın, size söylüyorum, bu yeni güzel evinizde asla mutluluğu bulamayacaksınız. Kara lanet üzerinizde olacak. Kötülük sizi bekliyor.

Keder, acı, ölüm ve benim lanetim. Dilerim o güzel yüzünüz çöküp mahvolur."

Louise arkasını döndü ve sendeleyerek koşmaya başladı. “Tek düşüncesi vardı. Buradan gitmeliyim. Bu evi satmalıyız. Buradan uzaklaşmalıyız…”

O an için bu çözüm ona kolay görünüyordu. Ancak Harry'nin bu konudaki tavizsiz anlayışsızlığı onu geri adım atmaya mecbur bıraktı. Harry bağırdı: "Burayı terk etmek mi? Evi satmak mı?

Yalnızca kaçık bir ihtiyarın tehditlerinden dolayı mı? Çıldırmış olmalısın."

"Hayır, çıldırmış filan değilim. Ama o... o beni korkutuyor, biliyorum bir şey olacak."

Harry Laxton kızgın, haşin bir tavırla cevap verdi. "Bayan Murgatroyd'u bana bırak. Ben, onu hallederim."

Clarice Vane ile genç Bayan Laxton arasında bir dostluk başlamıştı. Her ne kadar karakterleri ve zevkleri farklı olsa da yaklaşık aynı yaştaydılar. Louise, Clarice'in yanında kendini güvende

hissediyordu. Clarice öylesine güven uyandırıcı, öylesine kendinden emindi ki. Louise, ona Bayan Murgatroyd ve tehditlerinden bahsettiğinde Clarice konuyu ürkütücü olmaktan çok daha fazla can sıkıcı, sinirlendirici buldu.

"Bu çok aptalca bir şey... olacak şey değil” dedi. "Gerçekten de senin açından çok rahatsız edici."

"Biliyor musun Clarice, ben... bazen çok korkuyorum. Kalbim delicesine çarpıyor."

"Saçmalık, böylesine aptalca bir şeyin seni yıpratmasına izin vermemelisin. Yakında yorulup vazgeçecektir."

Louise bir iki dakika için bir şey söylemeden sessiz kaldı. Clarice sordu. "Ne oldu, sorun ne?"

Louise bir an sustu sonra, sonra panik içinde cevap verdi. "Bu yerden nefret ediyorum. Burada olmaktan nefret ediyorum. Ormanlardan ve bu evden, gecenin sessizliğinden, baykuşların çıkardıkları ürpertici seslerden. Ah, insanlarından, her şeyden."

"İnsanlardan mı? Hangi insanlardan?"

"Bu köy halkından. Sürekli başkalarının yaşamına burnunu sokan, insanı gözetleyen, dedikodu yapan kız kurularından."

Clarice sert bir tonda sordu. "Ne diyorlar ki?"

"Bilmiyorum. Belirgin bir şey yok. Ama hasta beyinleri olduğu da bir gerçek. Onlarla konuştuğunda hiçbirine güvenemeyeceğini hissediyorsun... hiç, ama hiçbirine."

"Unut onları” dedi Clarice haşin bir şekilde. "Gevezelikten başka yapacakları bir şey yok. Zaten söyledikleri birçok şeyi de kafalarından uyduruyorlar."

Louise, "Buraya hiç gelmemiş olmayı dilerdim” dedi. "Ama Harry buraya tapıyor." Sesi yumuşadı.

Clarice, Harry'ye tapıyor, diye düşündü. Birden, "Artık gitmeliyim” dedi.

"Seni arabayla göndereyim. Yine gel."

Clarice başıyla onayladı. Arkadaşının ziyareti Louise'i biraz rahatlatmıştı. Harry de eve döndüğünde onu daha keyifli bulmaktan mutluluk duydu ve o andan sonra onu, Clarice'i daha sık evlerine çağırmaya zorladı.

Sonra günün birinde Harry, "Sana iyi haberlerim var, sevgilim” dedi.

"Ah ne?"

"Murgatroyd konusunu çözdük. Biliyor musun, Amerika'da yaşayan bir oğlu var. Neyse, onun yanına ziyarete gitmesi için onu ikna ettik. Masraflarını ben karşılayacağım."

"Ah Harry, bu çok güzel. Sanırım artık Kingsdean'i sevmeye başlayacağım."

"Sevmeye başlamak mı? Ama burası dünyanın en güzel yeri."

Louise hafifçe ürperdi. Batıl inançlara dayalı korkularından sıyrılmak o kadar da kolay değildi. St.

Mary Mead'deki bayanlar kocasının geçmişi hakkındaki bilgileri geline iletmek zevkini yaşamak istemiş olsalar da bu hevesleri Harry Laxton'un çabuk tepki verebilmesi sayesinde yarıda kaldı.

Harry Laxton ve karısı eczaneye girdikleri sırada Miss Harmon ve Clarice Vane, Bay Edge'in dükkânındaydılar, biri naftalin diğeriyse asit borik satın alıyordu.

İki kadınla selamlaştıktan sonra Harry doğruca diş fırçası almak için tezgâha doğru ilerledi. Ama yarı yolda birden dönerek sevinçle bağırdı: "Kimi görüyorum. Bu bizim Bella."

O sırada müşterilerin isteklerini karşılamak için arka kısımdaki çalışma odasından çıkmakta olan Bayan Edge iri beyaz dişlerini göstererek neşeyle ona doğru döndü. Esmer güzeli bir genç kızken kilo almıştı, yüzündeki çizgilerse artık belirginleşmiş olmasına rağmen hâlâ oldukça güzel bir bayandı. Konuşurken iri kahverengi gözlerinden sıcaklık fışkırıyordu. "Bella mı, ah, Bay Harry ve de bunca yıldan sonra sizi gördüğüme sevindim."

Harry, karısına döndü.

"Eskiden Bella'ya tutkundum”diye açıkladı. "Birbirimize delicesine âşıktık, değil mi Bella?"

"Öyle diyorsan öyledir” dedi Bayan Edge.

Louise güldü. "Kocam eski dostlarını yeniden görmekten çok mutlu oluyor” dedi.

"Ah” dedi Bayan Edge. "Sizi hiç unutmadık, Bay Harry. Evlenmeniz ve harabe Kingsdean Malikânesi' nin yerine yeni bir ev yaptırmanız bir peri masalından farksızdı."

"Çok iyi ve sağlıklı görünüyorsun” dedi Harry.

Bayan Edge güldü ve bir sıkıntısı olmadığını söyledikten sonra nasıl bir diş fırçası istediğini sordu.

Miss Harmon' un yüzündeki şaşkın bakışı fark eden Clarice içi rahatlayarak kendi kendine neşeyle düşündü: Aferin Harry. Lafı ustaca ağızlarına tıktın.

Doktor Haydock birden durup dururken yeğenine sordu, "ihtiyar Bayan Murgatroyd'un Kingsdean'in etrafında dolanıp yumruğunu salladığı ve yeni düzene lanetler yağdırdığı saçmalıkları da ne?"

"Bu saçmalık değil. Kesinlikle doğru. Üstelik Louise'i de çok tedirgin etti."

"Ona endişelenmemesini söylemelisin, Murgatroyd orada kâhyalık yaparken de durmadan söylenmekten başka bir şey yapmazdı orada kalmalarının tek nedeni Murgatroyd' un ayyaş olması ve başka iş bulamamasıydı."

"Ona söylerim” dedi Clarice kuşkuyla. "Ama sana inanacağını sanmam. Yaşlı kadın intikam çığlıkları atıp duruyor."

"Genç bir delikanlıyken Harry'yi severdi. Buna bir anlam veremiyorum."

Clarice, "Neyse” dedi. "Çok yakında ondan kurtulacaklar. Harry, onun Amerika'ya gitmesi için tüm masrafları üstleniyor."

Üç gün sonra Louise attan düştü ve öldü. Fırıncının arabasındaki iki kişi buna tanık oldu. Louise'in atıyla parmaklıkların dışına çıkışını, yaşlı kadının yolun ortasında durup elini kolunu sallayarak

bağırdığını, atın aniden şaha kalktığını, silkindiğini, çılgına dönmüş gibi yoldan aşağı dörtnala koştuğunu ve Louise'i başının üstünden fırlatıp attığını gördüler.

Adamlardan biri ne yapacağını bilemez bir halde bilinçsiz vücudun başında kaldı, diğeriyse yardım istemek üzere eve koştu.

Harry Laxton sapsarı bir yüzle koşarak evden dışarı çıktı. Kamyonetin bir kapısını açıp baygın genç kadını eve taşıdılar. Louise, doktor gelmeden son nefesini verdi.

(Doktor Haydock'un notlarının sonu.)

Ertesi gün Doktor Haydock tekrar geldiğinde Miss Marple’ın yanaklarının hafifçe pembeleşmiş olduğunu ve davranışlarındaki canlılığı görmekten çok mutlu oldu.

"Evet” dedi. "Kararınız?"

"Sorun neydi?" diye sordu Miss Marple.

"Ah, sevgili bayan, size bunu açıklamam gerekiyor mu?"

"Sanırım” dedi Miss Marple. "Kâhya kadının kuşkulu davranışını mı kastediyorsunuz? Neden böylesine saçma bir şekilde davrandığını? Hiç kuşkusuz insanlar evlerinden koparılmaya tepki gösterirler. Ama orası onun evi değildi ki. Aslında oradayken de sürekli olarak yakınıyor, homurdanıyormuş. Evet, bu gerçekten çok kuşkulu görünüyor. Bu arada ona ne oldu?"

"Liverpool'a gitti. Kaza onu korkuttu. Sanırım onu Amerika'ya götürecek gemiyi orada bekleyecekti."

"Evet bu durum birisi için çok elverişli” dedi Miss Marple. "Evet, bence 'kâhyanın davranışları sorunu' kolaylıkla çözümlenebilir. Şantaja alet olmuş, değil mi?"

"Çözümünüz bu mu?"

"Öyle, onun bu şekilde davranması doğal olmadığına göre, bu şekilde davranması için nasıl diyelim, 'biri tarafından tutulmuş' olmalı ki bu da birinin ona bunları yapması için para ödediğini gösterir."

"Peki, bu kişinin kim olduğunu da biliyor musunuz?"

"Ah, sanırım evet. Korkarım neden yine para. Erkeklerin hep aynı tiplerden hoşlanma eğiliminde olmaları daima dikkatimi çekmiş, bana ilginç gelmiştir."

"İşte şimdi ipin ucunu kaçırdım."

"Hayır, hayır, hepsi birbirine bağlı. Harry Laxton esmer, canlı, asi bir tip olan Bella Edge'e âşık olmuştu. Yeğeniniz Clarice de öyle bir tip. Zavallı küçük karısı ise bunun tam zıddı bir tipti -sarı saçlı, uyumlu, sakin bir kadındı- kısacası hiç de onun tipi değildi. Dolayısıyla Harry onunla parası için evlenmiş olmalıydı. Ve tabii onu parası için öldürdü."

"Öldürdü mü dediniz? Yani 'cinayet' sözcüğünü mü kullandınız?"

"Evet, cinayeti işlemeye uygun bir tip gibi görünüyor. Kadınları etkiliyor ve tam anlamıyla vicdansız biri. Sanırım karısının parasına sahip olup yeğeninizle evlenmek istiyordu. Bayan Edge ile konuştuğu görülmüş. Ama artık onunla ilgilendiğini sanmıyorum. Ama yine de karşısındaki kadının bunun tam tersini düşünmesini istediğini iddia edebilirim, çünkü amacını gerçekleştirmesi için böyle

olması gerekiyordu. Herhalde onu parmağının ucunda oynatabilecekti."

"Peki, tam olarak onu nasıl öldürdüğünü düşünüyorsunuz?"

Miss Marple birkaç dakika için dalgın mavi gözlerini ileriye dikti.

"Zamanlama çok iyi, fırıncının kamyonetindekilerin tanık olmaları. Yaşlı kadını gördüler ve elbette, atın ürkmesini buna bağladılar. Ama bana sorarsanız bunun nedeni bir havalı tüfek ya da belki bir mancınık atışıydı. Evet, tam da at parmaklıkların dışına çıktığı anda. At tabii ki şahlandı ve Bayan Laxton'u üzerinden attı."

Miss Marple sustu ve kaşlarını çattı.

"Düşmek onu öldürebilirdi. Ama bundan emin olamazdı. Harry planlarını dikkatle yapan ve hiçbir şeyi şansa bırakmayan bir adama benziyor. Sonuçta Bayan Edge, onun için kocasının haberi olmadan uygun bir şey temin edebilirdi. Yoksa, Harry'nin onun eczanesine gidip can sıkıcı bir durumu göze almasının bir anlamı olur muydu? Evet, bence Harry'nin elinde siz ulaşamadan önce zavallı karısına yutturduğu kuvvetli bir ilaç vardı. Ne de olsa, attan düşen ve ciddi şekilde yaralanan bir kadının, bilinci yerine gelmeden ölmesi doğal karşılanırdı, bir doktorun normal koşullarda bundan kuşkulanması düşünülemezdi, değil mi? Bunu bir şoka ya da benzeri bir travmatik duruma bağlaması doğaldı."

Doktor Haydock başını salladı.

"Peki, siz niçin kuşkulandınız?" diye sordu Miss Marple.

"Bunun özellikle benim parlak zekâm sayesinde olduğunu iddia edemem” dedi Doktor Haydock.

"Bunun nedeni yalnızca herkes tarafından bilinen, sıradan bir gerçek; katillerin yaptıklarından dolayı kendilerini fazla zeki sanmaları ve basit önlemleri almayı unutmaları. Tam ölümün ardından kendini oradaki divanın üzerine atıp yapay bir matem içinde kıvranan kederli eşi teselli etmeye çalışıyordum ki -aslında o sırada ona gerçekten acımıştım- cebinden bir enjektör düştü.

Hemen kalkıp enjektörü aldı ve cebine soktu, öylesine dehşete kapılmıştı ki ister istemez kuşkulandım. Harry Laxton uyuşturucu kullanmıyordu, tamamıyla sağlıklı biriydi, peki o zaman enjektörün cebinde ne işi vardı? Her ihtimale karşı otopsi yaptım. Strophanthin (strophanthus kombe'den türeyen zehirli glikozid müstahzarat) buldum gerisi kolay oldu. Laxton'un evinde strophanthin vardı, polis tarafından sorguya çekilen Bella Edge fazla dayanamayıp polislere ona ilacı verdiğini itiraf etti. Son olarak Bayan Murgatroyd da Harry Laxton'un lanetler okuyan bir cadı gibi davranması için onu tuttuğunu itiraf etti."

"Peki ya yeğeniniz bu durumu atlatabildi mi?"

"Evet. Delikanlı onu etkilemişti ama hisleri o kadar da derin değildi."

Doktor notlarını aldı.

"Gerçek bir övgüyü hak ettiniz Miss Marple; tabii ben de 'sizi iyileştirecek ilacı' yazdığım için. Sağlığınıza çok kısa bir süre içinde kavuşmuşa benziyorsunuz."

Kusursuz Hizmetçi

"Ah, lütfen madam, sizinle bir dakika konuşabilir miyim?"

Aslında bu soru çok anlamsızdı, çünkü Miss Marple'ın genç hizmetçisi Edna zaten onunla konuşuyordu.

Ancak yine de bu isteği hoşgörüyle karşılayan Miss Marple hemen, "Elbette, Edna" dedi. "İçeri gir ve kapıyı kapa. Ne vardı?"

Edna saygıyla kapıyı kapadı ve odaya girdi. Önlüğünün bir ucunu düşünceli bir halde parmaklarının arasında kıvırıyordu. Heyecan içinde bir iki kez yutkundu.

"Evet, Edna" dedi Miss Marple, onu cesaretlendirerek.

"Ah, şey madam, kuzinim Gladdie."

"Aman Tanrım!" diye haykırdı hemen en kötü -ve tabii ki en olası- sonucu düşünen Miss Marple.

"Yoksa... yoksa başı belada mı?"

Edna telaşla onu yatıştırdı.

"Oh, hayır, madam, bu öyle bir şey değil. Gladdie öyle bir kız değildir. Yalnızca sinirleri çok bozuk. İşini kaybetmiş de."

"Yazık, bunu duyduğuma üzüldüm. Old Hall'da çalışıyordu, değil mi, Miss Skinner ve kardeşinin yanında?"

"Evet, bu doğru, madam. Gladdie'nin sinirleri de zaten onlar yüzünden bozuk, perişan durumda."

"Gladdie daha önce de birkaç kez iş değiştirmemiş miydi?"

"Ah evet madam. Her zaman değişiklik peşinde koşar. Eğer kastettiğiniz buysa o asla bir yere tam olarak yerleşemedi. Ama biliyor musunuz ki daha önce daima istifa eden o olmuştu."

"Peki, bu kez farklı bir durum mu söz konusu?" diye sordu Miss Marple soğuk, ilgisiz bir havada.

"Evet, madam ve bu da Gladdie'yi altüst etti."

Miss Marple şaşkınlık içinde baktı. "Boş" günlerinde sık sık ziyaretlerine gelip mutfakta çay içerken izlediği Gladdie'yi kolayca sarsılmayacak, dengeli, neşeli, cesur bir kız olarak anımsıyordu.

Edna anlatmaya devam etti:

"Şey madam, bakın, asıl sorun bunun oluş şekli... yani Miss Skinner'in bu konuya yaklaşımı."

"Nasıl yani?" diye sordu Miss Marple sabırla. "Miss Skinner ne düşünüyor?"

Bu kez Edna artık durdurulamayacak bir şekilde öykünün tamamını anlatmaya başladı:

"Ah, madam, bu Gladdie için öyle büyük bir şok oldu ki. Bakın durum şu, Miss Emily'nin broşlarından biri kaybolmuş, her yerde

aramışlar, ortalığı altüst etmişler, akıl almaz bir kargaşa yani. Elbette ki kimse böyle bir şeyin olmasından hoşlanmaz. Çok sinir bozucu bir durum, sanırım ne demek istediğimi anlıyorsunuz madam. Gladdie de tüm gücüyle her tarafta broşun aranmasında yardımcı olmuş, Miss Lavinia, polise gideceğini söylemiş, ama sonra tuvalet masasının çekmecelerinden birinin arkasına düşmüş olan broş bulunmuş. Gladdie de tabii buna çok sevinmiş.

"Ve bir sonraki gün Gladdie yanlışlıkla bir tabak kırmış ve Miss Lavinia, onun bir aylık deneme süresinin sonunda işine son vereceğini bildirmiş. Gladdie bunun nedeninin tabak kırması olamayacağını, Miss Lavinia'nın bunu bahane ettiğini, asıl nedenin broş olduğunu ve polise gideceklerini duyunca broşu oraya koyduğu kanısına vardıklarını düşünüyor. Gladdie böyle bir şey yapacak bir insan değil... üstelik asla böyle bir şey yapmayacak olmanın dışında şimdi bu söylentinin çevreye yayılacağı ve onun hakkında kuşku duyulacağından, adının kötüye çıkacağından korkuyor. Biliyorsunuz, bu bir genç kız için çok kötü ve ciddi bir durum, madam."

Miss Marple başıyla onayladı. Her ne kadar şamatacı, dik kafalı Gladdie'ye karşı özel bir sempatisi yoksa da genç kızın özünde dürüst bir insan olduğundan emindi ve böyle bir olayın onu ne kadar üzmüş olabileceğini çok iyi anlıyordu.

Edna sıkılarak sordu.

"Şey madam, acaba siz bu konuda bir şey yapabilir miydiniz? Gladdie çok kötü durumda, olayın etkisinden bir türlü kurtulamıyor."

"Ona aptallık etmemesini söyle” dedi Miss Marple kararlılıkla. "Eğer broşu almadıysa -ki buna eminim- üzülmesi için de hiçbir neden yok demektir."

"Ama böyle bir söylenti yayılacaktır” dedi Edna üzüntüyle.

"Ben... şey” dedi Miss Marple. "Bugün öğleden sonra o tarafa gideceğim. Bu arada Skinner kardeşlere de uğrarım."

"Ah, çok teşekkür ederim, madam."

Old Hall koruluklar ve geniş bir bahçeyle çevrili büyük Viktorya stilinde yapılmış bir malikâneydi.

Bu şekliyle kimseye kiralanamadığı ve de satılamadığı ortaya çıkınca uyanık bir müteahhit evi dörde bölmüş, merkezi ısıtma sistemi kurmuş ve bahçeleri, koruları tüm sakinlerin ortak kullanımına açmıştı. Bu girişiminde başarılı da olmuştu. Dairelerden biri tuhaf yaşlı bir kadın ve hizmetçisi tarafından kiralanmıştı. Yaşlı kadının kuşlara özel bir düşkünlüğü vardı ve tüylü konuklarını gün içinde birçok kez besliyordu. Emekli Hintli bir yargıç ve karısı ise ikinci daireyi kiralamışlardı. Yeni evli genç bir çift üçüncü daireyi kiralamış ve dördüncüsü de daha iki ay önce Skinner adındaki iki hiç evlenmemiş orta yaşlı kız tarafından kiralanmıştı. Her dört kiracı da birbirleriyle ancak karşılaştıklarında çok yüzeysel anlamda görüşüyorlardı, ortak hiçbir ilgi alanları yoktu. Mal sahibinin bunun mükemmel bir durum olduğunu söylediği duyulmaktaydı. Onun asıl çekindiği dostluklar sonucunda ortaya çıkabilecek bozuşmalar, uzlaşmalar ve kendisine yönelecek bitip tükenmez şikâyetlerdi.

Miss Marple hiçbirini yakından tanımamasına rağmen kiracıların hepsiyle görüşüyordu. Skinner kardeşlerin büyüğü olan Miss Lavinia bir anlamda firmanın aktif ortağı gibi nitelendirilebilirdi, genç olan kardeşi Miss Emily zamanının çoğunu yatakta, çok çeşitli kronik hastalıklardan yakınarak geçiriyordu, ama St. Mary Mead'dekilerin görüşüne göre bu şikâyetlerden birçoğu hayaliydi. Yalnızca Miss

Lavinia kardeşinin ölümcül hasta olduğuna ve acı çekmekteki sabrına içtenlikle inanıyor, gönüllü olarak onun tüm getir götür işlerini üstleniyor ve köyün dört bir tarafında "kız kardeşimin birden içi çekti" gibi gerekçelerle dolanıp bir şeyler arıyordu.

St. Mary Mead sakinleri eğer Miss Emily'nin gerçekten söylediği gibi bir hastalığı olsa çoktan Doktor Haydock'a başvurmuş olacağı görüşündeydiler. Kendisine bu üstü kapalı olarak önerildiğindeyse Miss Emily gözlerini çokbilmiş bir havada kapıyor ve başını sallayarak durumunun hiç de öyle basit olmadığını mırıldanıyordu, Londra'daki en iyi uzmanlar bile tam bir teşhis koyamamışlardı, ancak yeni çok seçkin bir uzman onun üzerinde devrim sayılacak bir tedavi yöntemi uygulamaktaydı ve Emily bu tedavi sayesinde iyileşeceğini umuyordu. Onun dışında sıradan bir doktor, onun durumunu anlayamazdı.

"Bana sorarsanız” dedi sözünü sakınmayan, açık sözlü bir kadın olan Miss Hartnell. "Sevgili Doktor Haydock, onu muayene edecek olsa, ona her zamanki açık sözlülüğü ve dobra tavrıyla önemli bir şeyi olmadığını ve numara yapmayıp ayağa kalkmasını söyleyecektir. Aslında belki bu onun için iyi de olur."

Ancak Miss Emily her tür tedaviyi peşinen reddediyor, divanların üzerinde etrafı küçük ilaç kutularıyla sarılı olarak yatmayı yeğliyor, kendisi için pişirilen hemen her yemeği geri çeviriyor ve her defasında başka bir şey istiyordu... en çok da bulunması zor ve de zahmetli şeyleri.

Miss Marple'a kapıyı açan "Gladdie" oldu, genç kız Miss Marple'ın düşünebileceğinden de daha kötü bir durumdaydı, adeta yıkılmıştı. Miss Lavinia, Miss Marple'ı misafir odasında beklemekteydi.

Lavinia Skinner elli yaşlarında uzun boylu, zayıf, kemikli bir kadındı. Kaba bir sesi ve haşin, beklenmedik davranışları vardı.

"Sizi görmek çok hoş” dedi Lavinia. "Emily yatıyor... bugün kendini hiç iyi hissetmiyor, zavallı kardeşim. Sizinle görüşeceğini umuyorum, bu onu canlandıracaktır, ama yine de hiç kimseyi görmek istemediği zamanlar olabiliyor. Zavallı yavrum, muhteşem bir hasta o, bunca acıya sabırla katlanıyor."

Miss Marple nezaketle iyi niyetlerini bildirdi. Hizmetçiler St. Mary Mead'deki ana sohbet konularındandı, dolayısıyla Miss Marple’ın konuşmayı bu noktaya kaydırması hiç de zor olmadı ve sevgili Gladys Holmes'un ayrılacağını duyduğunu söyleyerek konuya girdi.

Miss Lavinia başıyla onayladı. "Bir hafta sonra çarşamba günü ayrılıyor. Biliyorsunuz bir şeyler kırdı. Buna katlanamam."

Miss Marple iç çekti ve son günlerde bazı şeyleri hoş görmek gerektiğini söyledi. O bölgede hizmetçi bulmak zaten o kadar zordu ki. Miss Skinner gerçekten de Gladys ile yollarını ayırmanın akıllıca bir davranış olduğunu mu düşünüyordu?

"Hizmetçi bulmanın zorluklarını biliyorum” diyen Miss Lavinia, Miss Marple'a hak verdiğini belirterek ekledi. "Devereuxlar hâlâ birini bulamadılar -ama- aslında buna şaşmamak gerek, sürekli tartışıyorlar, gece yarısına kadar caz dinliyorlar, yemek saatlerine uymuyorlar, üstelik evin genç hanımı ev düzeninden hiç anlamıyor, aslında zavallı kocasına acıyorum. Sonra Larkinler de kısa süre önce hizmetçilerini kaybettiler. Yargıcın Hint göreneklerine olan düşkünlüğü ve kendi deyimiyle sabahın altısında chota hazri (Hint kahvaltısı) istemesi ve Bayan Larkin'in sürekli huysuzlukları düşünülünce aslında bu da hiç şaşılacak şey değil. Bayan

Carmichael'in Janet'i ise artık evin demirbaşı olmuş, üstelik o kanımca tanıdığım o en uyumsuz kadın ve kesinlikle yaşlı kadına başkaldırıyor ve gözdağı veriyor."

"Bu durumda Gladys hakkındaki kararınızı yeniden gözden geçirmeyi düşünmez miydiniz? O gerçekten çok iyi bir kız. Ailesini tanırım; çok dürüst ve seviyeli insanlar."

Miss Lavinia başını salladı. "Nedenlerim var” dedi kararlılıkla.

Miss Marple mırıldandı. "Bir broşunuz kaybolmuş, galiba."

"Bunu nereden öğrendiniz? Sanırım kızın kendisinden. Doğrusunu isterseniz, bunu onun aldığından eminim. Aldı, ama sonra korktu ve yerine bıraktı, tabii aslında, kesinlikle emin olmadıkça böyle bir şeyi söylememek gerekir." Konuyu değiştirdi. "Haydi gelin Emily'ye bakalım, Miss Marple. Bunun ona iyi geleceğinden eminim."

Miss Marple uysalca onu izledi, Miss Lavinia bir kapıyı tıklattı, içeri girmek istediğini belirtti ve konuğunu dairenin en güzel odasına aldı. Odaya gelen ışığın büyükçe bir kısmı yan kapalı perdelerce engellenmekteydi. Miss Emily yatağında yatıyor ve anlaşıldığı kadarıyla yarı karanlıktan ve kendi ıstıraplarından zevk alıyordu.

Loş ışıkta yatakta zayıf, solgun, silik görünüyordu, gri-sarı saçları salkım saçak kafasının çevresine yayılmış, didik didik olmuştu, bu saçlar aklı başında bir kuşun bile gurur duyamayacağı düzensizlikte bir kuş yuvasından farksızdı. Odaya kolonya, bayat bisküvi ve kâfur kokusu hâkimdi.

Emily Skinner yarı kapalı gözleri ve zayıf, titrek sesiyle "en kötü günlerinden birini yaşamakta" olduğunu açıkladı.

"Lavinia, bana karşı hep çok iyi. Lavvie tatlım, sana yük olmaktan nefret ediyorum ama termoforumun acaba istediğim şekilde doldurulması mümkün mü -fazla dolunca çok ağır oluyor- diğer yandan yeterince doldurulmayınca da çok çabuk soğuyor."

"Çok affedersin hayatım. Bana ver onu. Biraz boşaltayım."

"Belki de bunu yapacağına yeniden doldurman daha iyi olacak. Sanırım evde galeta yok... hayır, hayır önemli değil. Olmasa da olur. Açık bir çay ve bir dilim limon... limon da yok mu? Hayır, olamaz, çayı limonsuz içemem. Bu sabahki süt bozulmuştu, bu da çayıma süt koyma hevesimi tamamıyla kaçırdı. Neyse ziyanı yok. Çaydan vazgeçebilirim. Kendimi çok bitkin hissediyorum.

İstiridyelerin çok besleyici oldukları söyleniyor. Acaba bir miktar temin edebilir miydik? Hayır, hayır, bunu istemek de çok fazla olacak, günün bu saatinde nereden bulacaksın ki? Yarına kadar bekleyebilirim."

Lavinia odadan çıkarken ağız içinde bisikletiyle köye inmek gibi bir şeyler mırıldanıyordu.

Miss Emily zayıf, dermansız bakışlarla konuğunu süzüp başkalarına muhtaç olmaktan nefret ettiğini söyledi. Aynı akşam Miss Marple, Edna'ya ziyaretinin başarısızlıkla sonuçlandığını anlattı.

Maalesef Gladys'in dürüst olmadığı söylentisi köyde çığ gibi büyüyerek yayılmıştı.

Postanede Miss Wetherby bundan bahsediyordu. "Sevgili Jane yazılı referansında onun çalışkan, aklı başında ve saygılı olduğu belirtilmiş, ama dürüstlükten hiç bahsedilmemiş. Bu çok dikkat çekici.

Bir broş konusunda bazı sorunlar yaşandığını duydum. İşin içinde bir iş olmalı, günümüzde kimse durup dururken hizmetçisinden olmak istemez. Yerine birini bulmakta zorlanacaklar. Kızlar Old Hall'a gitmekten hoşlanmıyorlar. Göreceksiniz, büyük olasılıkla Skinnerler başka hizmetçi bulamayacaklar. Kim bilir belki bu durum, hastalık hastası kız kardeşin ayağa kalkıp bir şeyler yapma ihtiyacı duymasını sağlar."

Skinner kardeşlerin bir ajans vasıtasıyla yeni bir hizmetçiyi işe aldıkları haberinin yayılması ise köy için büyük bir sıkıntı kaynağı oldu, üstelik de kız her açıdan kusursuz bir hizmetçi örneğiydi.

"Üç yıl çalıştığı evden aldığı referans mükemmel, övgülerle söz edilen biri, üstelik taşrayı seviyor ve aslında Gladys'ten daha da düşük ücret istiyor. Gerçekten çok şanslı olduğumuzu hissediyorum."

"Evet, gerçekten de öyle” dedi Miss Marple. Bu ayrıntıları balıkçı dükkânında Miss Lavinia, ona anlattı. "İnanılmayacak kadar iyi görünüyor."

Daha sonraları St. Mary Mead'dekilerin ortak kanıları bu erdem örneğinin son dakikada vazgeçeceği ve gelmeyeceği oldu. Ancak bu tahminlerin hiçbiri gerçekleşmedi ve gerçekten de köy halkı Mary Higgins adındaki, bu domestik hazinenin taksi ile köyün içinden geçip Old Hall'a gitmesini hayret dolu bakışlarla izlemek durumunda kaldılar. Görüntünün iyi olduğunu herkes kabullenmişti. Son derece saygı uyandıran, bilinçli, zarif giyinmiş bir bayandı karşılarındaki.

Miss Marple'ın yapılacak olan kilise panayırı kermesi için yardım almak amacıyla Old Hall'a yaptığı ziyarette kapıyı yeni hizmetçi Mary Higgins açtı. Gerçekten de yaklaşık kırk yaşlarında ve son derece iyi görünümlüydü, kısa siyah saçlı, pembe yanaklıydı, toplu vücuduna

baştan aşağı siyah olan giysiler giymiş, beyaz önlük ve bere takmıştı. "Gerçekten iyi, eski tip bir hizmetçi" diye belirtti Miss Marple daha sonra onunla ilgili düşüncelerini. Sesi de Gladys'in genizden çıkan gür ve boğuk sesinden çok farklı, görünümüyle uyumlu hafif ve saygı uyandıran bir tondaydı.

Miss Lavinia alışılmışın dışında çok daha sakin, huzurlu görünüyordu, her ne kadar kız kardeşiyle ilgilenmesi gerektiği için üzülerek kermese katılamayacak olduğunu belirtse de hatırı sayılır bir parasal desteğin yanında, silgi ve bebek patikleri temin edip göndermek için söz verdi.

Miss Marple, onu çok daha iyi gördüğünü açıkladı.

"Gerçekten de bunun için Mary'ye çok şey borçluyum, diğer kızdan kurtulmaya karar vermiş olduğum için çok mutluyum. Mary gerçekten tek kelimeyle kusursuz. Çok iyi yemek pişiriyor, iyi hizmet ediyor ve küçük dairemizi her zaman temiz tutuyor... her gün yataklarımızı değiştiriyor. Ayrıca Emily'ye de iyi bakıyor."

Miss Marple hemen Emily'nin sağlığını sordu.

"Ah zavallı, son zamanlarda gerçekten çok çekti, çok huzursuz. Gerçi yapacak bir şey yok, ama dayanmanın bazen çok zor olduğu da bir gerçek. Bazı şeylerin pişirilmesini istiyor ama sonra pişirilip götürülünce, o anda yiyemeyeceğini söylüyor, ardından yarım saat sonra da yeniden istiyor. Tabii bu arada pişirilenlerin lezzeti kaçıyor ve yeniden pişirilmesi gerekiyor. Tabii bu da yapılacak bir sürü iş çıkarıyor, neyse ki bu Mary'nin hiç zoruna gitmiyor. Hasta bakmaya alışık olduğunu söylüyor ve onların ruhsal durumlarını anlıyor. Bu öyle bir rahatlık ki."

"Sevgili dostum” dedi Miss Marple. "Çok şanslısınız."

"Evet, gerçekten öyle. Mary'nin bize gelmesini dualarımızın kabul olması olarak yorumluyorum."

"Her nedense bana, şey... gerçek olmayacak kadar iyi görünüyor” dedi Miss Marple. "Bence... şey, yerinizde olsam biraz daha temkinli olurdum."

Lavinia Skinner bu sözlerdeki imayı anlamamışa benziyordu. "Ah” dedi. "Emin olun onu rahat ettirmek için elimden gelen her şeyi yaparım. Eğer o bizi terk ederse ne yaparız, hiç bilemiyorum."

"Buradan ayrılmaya hazır olana dek sizi terk edeceğini hiç sanmıyorum” diyen Miss Marple ev sahibini sert anlamlı bakışlarla süzdü.

"Eve ilişkin sorunlar olmaması insanın kafasındaki yükü nasıl rahatlatıyor, değil mi?" dedi Miss Lavinia bunun üzerine. "Sizin Edna ile aranız nasıl?"

"Oldukça iyi sayılır. Olağanüstü değil tabii. Sizin Mary'le kıyaslanamaz bile. Yine de hiç değilse Edna hakkındaki her şeyi biliyorum, köyümüzün kızı o."

Dışarı antreye çıktıklarında hastanın yükselen öfkeli sesi duyuluyordu.

"Bu kompres iyice kurudu, Doktor Allerton özellikle sürekli nemli tutulması gerektiğini belirtti.

Neyse bırakın şimdi bunu. Bir fincan çay ve haşlanmış yumurta istiyorum, unutmayın yalnızca üç buçuk dakika haşlanacak sakın

unutma, sonra Miss Lavinia'yı da bana yolla."

Becerikli Mary yatak odasından çıkarak, Miss Lavinia'ya, "Miss Emily sizi istiyor, madam!" dedi.

Sonra da kapıyı açarak, Miss Marple'ın paltosunu giymesine yardımcı oldu ve kusursuz bir şekilde şemsiyesini uzattı.

Miss Marple şemsiyeyi alırken düşürdü, yerden almaya çalıştı ama bu kez de çantasını düşürdü ve çanta açılıp içindekiler yere saçıldı. Mary nezaketle düşen ufak tefek şeyleri topladı... bir mendil, bir randevu defteri, eski bir deri cüzdan, iki şilin, üç peni ve çizgili bir naneli bonbon çubuğu."

Miss Marple son olarak yerden alınan şekere şaşkınlıkla baktı.

"Aman Tanrım, bu Bayan Clement'in küçük oğlunun olmalı. Bunu emdiğini anımsıyorum, o sırada çantamla oynuyordu. İçine o bırakmış olmalı. Yapış yapış, değil mi?"

"Onu atayım mı madam?"

"Ah, lütfen bunu benim için yapar mısınız? Çok teşekkürler."

Mary son parçayı, küçük bir aynayı almak için eğildi. Miss Marple aynayı eline alınca neşeyle haykırdı. "Ne şans ama, neyse ki kırılmamış!"

Bunun ardından evden ayrıldı, bu arada Mary hâlâ elinde çizgili bonbon, ifadesiz bir yüzle saygıyla kapının eşiğinde duruyordu.

St. Mary Mead'dekiler on gün süreyle Miss Lavinia ve Miss Emily'nin bu yeni hazinelerinin övgüsünü dinlemeye dayanmak

zorunda kaldılar. On birinci gün, köy büyük bir heyecanla çalkalandı. Muhteşem hizmetçi, Mary ortadan kaybolmuştu. Yatağı bozulmamıştı ve evin ön kapısı kilitlenmemişti. Gece sessizce evden sıvışıp gitmişti. Üstelik kaybolan yalnızca Mary de değildi.

Miss Lavinia’nın iki broşu, beş yüzüğü, Miss Emily'nin üç yüzüğü, bir pandantifi, bir bileziği ve dört broşu da ortadan kaybolmuştu. Bu felaketlerin yalnızca başlangıç aşamasıydı.

Genç Bayan Devereux'un kilitsiz bir çekmecede sakladığı elmasları ve ona düğününde armağan edilen kürkleri de kaybolmuştu. Yargıç ve karısının evinden de mücevherleriyle bir miktar para alınmıştı. En büyük zararı yaşayansa Bayan Carmichael idi. Yalnızca çok değerli bazı mücevherleri değil dairesinde sakladığı yüklü miktardaki parası da gitmişti. Janet'in izin günüydü ve Bayan Carmichael'in akşamları alacakaranlıkta bahçede dolaşıp kuşları çağırarak beslemek gibi bir alışkanlığı vardı. Mükemmel hizmetçi Mary'de tüm dairelerin anahtarı olduğu anlaşılıyordu.

Tüm zarara rağmen St. Mary Mead'de tuhaf, ters bir hoşnutluk hüküm sürüyordu. Miss Lavinia kusursuz hizmetçisi Mary ile öyle çok övünmüştü ki.

"Üstelik, dostlar, o yalnızca sıradan bir hırsızmış."

Bunun ardından ortaya çıkanlar daha da ilginçti. Kayıplara karışan yalnızca Mary değildi; onu bulan, belgelerini sağlayan ajansın da Mary Higgins'in onlara sunduğu belgelerin gerçeği yansıtmadığı, asla böyle yerler ve kişiler olmadığı ortaya çıkınca etekleri tutuşmuştu. Mary Higgins bir dekanın saf masum kız kardeşinin yanında çalışan kendi halinde, iyi niyetli hizmetçinin adıydı ve bu gerçek Mary Higgins, Cornwall'de bir yerlerde yaşıyordu.

Bu durumda Müfettiş Slack'in, "Her şey çok akıllıca planlanmış” diyerek durumu kabullenmekten başka çaresi kalmamıştı. "Bana sorarsanız bu kadın bir çete mensubu. Bir yıl önce de Northumberland'da aynı nitelikte bir soygun olmuştu. Çalınanlar ve hırsızlar da yakalanamadı.

Yine de -biz Much Benham'dakiler onlardan çok daha iyiyiz- hırsız elimizden kaçamayacak."

Müfettiş Slack her zaman kendine çok güvenirdi. Yine de, haftalar geçiyor ve Mary Higgins bulunamıyordu. Bu arada Müfettiş Slack de tüm enerjisini bu olaya harcamasına rağmen bir ipucuna ulaşamamıştı.

Miss Lavinia'nın ağlamaklı hali sürüyordu. Bu arada Miss Emily öylesine altüst olmuştu ve kendini öylesine kötü hissediyordu ki, gerçekten de Doktor Haydock'u yanına çağırtmıştı.

Tüm köy halkı merak içinde doktorun Miss Emily'nin sözde hastalıkları konusundaki kanısının ne olduğunu öğrenmeyi bekliyordu ama elbette kimse ona bunu soramıyordu. Bu merak ancak eczanede kalfa olarak çalışan Bay Meek'in Bayan Price-Ridley'in hizmetçisiyle konuşması sonucunda giderilebildi ve Doktor Haydock'un ona yalnızca asafoetida ile baldıran karışımı bir şurup yazdığı öğrenildi. Bay Meek'e göre bu orduda hasta numarası yapanlara verilen, çok eski bir ilaçtı.

Çok kısa bir süre sonra, Miss Emily'nin istediği yeterlilikte tıbbi tedaviyi alamadığı için hayal kırıklığına uğradığı ve hastalığının bu aşamasında Londra'da bir uzmanın yakınına taşınmaya karar verdiği öğrenildi. Bunu özellikle de Lavinia'nın hatırı ve iyiliği için yapıyordu. Ve eve tekrar kiralık levhası asıldı.

Miss Marple, Much Benham Polis Karakolu'na soluk soluğa girip pespembe bir yüzle heyecan içinde Müfettiş Slack'i sorduğunda henüz olayın üzerinden yalnızca birkaç gün geçmişti.

Müfettiş Slack, Miss Marple'dan hoşlanmazdı. Ancak Polis Şefi Albay Melchett'in bu görüşünü paylaşmadığının da bilincindeydi. Bu yüzden istemeyerek de olsa, homurdanarak Miss Marple'ı kabul etti.

"İyi günler Miss Marple, sizin için ne yapabilirim?"

"Ah, dostum” dedi Miss Marple. "Sanırım aceleniz vardı."

"Yapacak çok iş var” dedi Müfettiş Slack. "Ama yine de size biraz zaman ayırabilirim."

"Sevgili dostum” dedi Miss Marple. "Umarım size tam olarak ne demek istediğimi anlatabilirim, insan bazen kendini ifade edemiyor, değil mi? Belki de sizin için değildir. Ama ben sizin gibi modern bir eğitim almadım -biliyorsunuz işte yalnızca mürebbiye eğitimi, onların da yaptıkları yalnızca- İngiliz krallarından bahsetmek ve biraz genel kültür vermek -Doktor Brewer- buğday hastalıklarının üç türü -böcek, küf- üçüncüsü neydi... sürme hastalığı mı?"

"Buraya sürmeden bahsetmeye mi geldiniz?" diye soran Müfettiş Slack kızardı.

"Yoo, hayır, hayır” diye Miss Marple itiraz etti ve telaşla sürmeden bahsetmek gibi bir amacının olmadığını açıkladı. "Yalnızca insanın bir konuyu nasıl saptırabileceğine bir örnek oldu bu da.

Nasıl boş, gereksiz konuşulabileceğine. Biliyorsunuz işte, tutarsızlık, insana nasıl asıl konuya gireceği ve konudan

sapmayacağını öğretmiyorar ki. Aslında istediğim kesinlikle bu. Konu Miss Skinner'in hizmetçisiyle ilgili, Gladys'le yani."

"Mary Higgins” dedi Müfettiş Slack.

"Oh evet, o ikinci hizmetçi. Ama benim kastettiğim Gladys Holmes... oldukça arsız bir kız ve fazlasıyla da kendini beğenmiş. Ama kesinlikle çok dürüst, bu öylesine önemli bir şey ki, kesinlikle saygı duyulması gerek."

"Bildiğim kadarıyla onun hakkında bir suçlama filan yok."

"Yok, suçlama olmadığını biliyorum, ama bu işi daha da kötüleştiriyor. Çünkü, bakın, insanlar böyle durumlarda bazı şeyler düşünmeye başlıyorlar. Ah dostum, konuları açıklamakta çok kötü olduğumun bilincindeyim. Benim asıl kastetmek istediğim Mary Higgins'i bir an önce bulmak."

"Kesinlikle” dedi Müfettiş Slack. "Bu konuda bir fikriniz var mı?"

"Şey, işin doğrusu, var” dedi Miss Marple. "Size bir şey sorabilir miyim? Parmak izleri olsa, işiniz kolaylaşır mıydı?"

"Ah” diye bağırdı Müfettiş Slack. "İşte bu konuda çok akıllı davranmış. Sanırım sürekli plastikten ya da ev işlerinde kullanılan türden eldivenler kullanmış. Çok da dikkatliymiş; yatak odasındaki ve banyodaki izlerin tamamını temizlemiş. Bütün evde tek bir parmak izine bile rastlamadık."

"Eğer elinizde parmak izi olsaydı, bu işe yarar mıydı?"

"Olabilir, madam. Zaten Scotland-Yard'da da kaydı olmalı. Bunun ilk soygunu olduğunu sanmıyorum."

Miss Marple memnuniyetle başını salladı. Çantasını açtı ve küçük bir kartvizit kutusu çıkardı.

Kutunun içinde pamuklara sarılmış küçük bir ayna vardı.

"Benim çantamdan” diye açıkladı. "Üzerinde hizmetçi kızın parmak izleri var. Oldukça belirgin, sanırım sizin için yararlı olacaktır; tutmadan hemen önce oldukça yapışkan bir malzemeyi ellemişti."

Müfettiş Slack donup kaldı.

"Onun parmak izini bilerek mi almıştınız?"

"Elbette."

"Öyleyse ondan kuşkulanıyordunuz?"

"Şey, biliyorsunuz işte, gerçek olmayacak kadar iyi olması dikkatimi çekmişti. Bunu Miss Lavinia'ya da belirtmiştim. Ama maalesef o bu uyarımı dikkate almak istemedi! Sayın Müfettiş, itiraf etmeliyim ki ben kusursuz insan olabileceğine inanan biri değilim. Her insanın kendince hataları vardır, hepimizin ve bunlar küçük topluluklarda daha çabuk ortaya çıkarlar."

"Neyse” dedi Müfettiş Slack. "Sanırım size bir teşekkür borçluyum. Bu örneği Scotland-Yard'a göndereceğiz, bakalım ne bulacaklar?"

Konuşmasına ara verdi. Miss Marple başını hafifçe yana eğmiş, anlamlı bir şekilde onu süzüyordu.

"Peki konuyu burada da daha yakından incelemeyi düşünmüyor musunuz, müfettiş?"

"Neyi kastediyorsunuz, Miss Marple?"

"Bunu açıklamak çok zor ama bazen ufak bir şey, aslında tamamıyla anlamsız gibi görünen bir şey, insana tuhaf görünüp dikkatini çekebilir. Aslında bu gibi şeylerin çoğunun da bir anlamı yoktur.

Ben de aynı şeyi hissetmiştim, şey yani, Gladys ve broş konusunda. O çok namuslu bir kızdır, broşu asla almamıştı. Peki ama Miss Skinner neden aldığını düşünmüştü? Miss Skinner asla aptal bir kadın değildi, hatta diyebilirim ki öyle olmaktan çok uzaktı. Peki, ama hizmetçi bulmak bu kadar zorken böyle ufak bir şey için aslında iyi bir hizmetçi olan bu kızın gitmesinde neden bu kadar ısrarcı olmuştu? Bu bana tuhaf görünmüştü, anlıyor musunuz? Şaşırmıştım. Hem de çok şaşırmıştım. Sonra bir başka önemsiz nokta daha dikkatimi çekti. Miss Emily hastalık hastasıydı, ama o bulunduğu çevrede bir doktor olduğunu öğrendiği halde onu ya da başka birini çağırmayan tek hastalık hastası. Hastalık hastaları doktorları severler, Miss Emily ise sevmiyordu."

"Peki tahmininiz ne, Miss Marple?"

"Şey, bakın, düşünüyorum da bence Miss Lavinia ve Miss Emily çok tuhaf, kendilerine özgü insanlardı. Miss Emily günün tamamına yakınını karanlık bir odada geçiriyordu. Ve saçları, onların peruk olduğuna istediğiniz her şeye bahse girebilirim. Sözün kısası, söylemek istediğim, zayıf, solgun, gri saçlı, acı çeken bir kadının kolayca aynı zamanda siyah saçlı, al yanaklı, toplu bir kadın olabileceği. Hiç kimse Miss Emily ile Mary Higgins'i birlikte ve aynı zamanda aynı yerde görmedi.

"Tüm anahtarların kopyalarını çıkarmak, diğer kiracıların alışkanlıklarım öğrenmek ve de bu yöreden olan hizmetçilerinden kurtulmak için yeterince zamanları vardı. Bence Miss Emily bir

akşam sıkı bir yürüyüşle istasyona gitti ve ertesi gün Mary Higgins olarak geri döndü. Sonra da tam zamanında Mary Higgins ortadan kayboldu ve tüm kuşkularla araştırmaların odağı oldu. Size aradığınız delili nerede bulabileceğinizi söyleyebilirim, müfettiş. Miss Emily'nin yatağında!

İnanmıyorsanız parmak izlerini alın, haklı olduğumu göreceksiniz. Hırsız Skinnerlerdi hem de bir çift çok akıllı ve kurnaz hırsız, hiç kuşkusuz akıllı bir postacı ya da demiryolu çalışanları ya da artık bunu siz belirleyeceksiniz öyle biriyle birlikte çalışıyorlardı. Ama bu kez yakayı sıyıramayacaklar.

Köyümüzün namuslu kızlarından birinin adına bu şekilde leke sürülmüş olmasına izin veremem.

Gladys Holmes çok dürüst bir kızdır ve herkes de bunu bilmelidir. İyi akşamlar!"

Müfettiş Slack kendini toparlayamadan Miss Marple dışarı çıkmıştı bile.

"Hıh!" diye mırıldandı. "Acaba haklı olabilir mi?"

Çok kısa bir süre sonra Miss Marple’ın yine haklı olduğu ortaya çıktı. Polis Şefi Melchett, Slack'i başarılı çalışmalarından dolayı kutladı ve Miss Marple, Gladys'i Edna ile birlikte çaya davet ederek onun için iyi bir yer ayarlayacağına söz verdi.

Miss Marple Bir Öykü Anlatıyor

Sizlere bunu daha önce anlattığımı sanmıyorum, çocuklar... sana, Raymond ve de sana, Joan. Bu birkaç yıl önce başıma gelen basit, küçük bir olay. Aslında hiçbir şekilde "kendini beğenmiş" izlenimi uyandırmak istemem. Siz gençlerle karşılaştırılınca pek de akıllı sayılamayacağımın elbette ki bilincindeyim; sen Raymond o acınası insanlar, çile çeken kadınlar ve erkekler hakkında kitaplar yazıyorsun, sen Joan ise, sırtlarında büyük kamburlar taşıyan, sıradan insanlara ilişkin ilginç resimler yapıyorsun; her ikinizi de takdir ediyorum ama Raymond'un her zaman söylediği gibi (son derece sevecen bir tonda, çünkü Raymond yeğenleri arasında en sevdiğiydi) ben iflah olmaz bir eski devir kadınıyım. Bay Alma-Tademe (1836 - 1912 yılları arasında yaşamış ünlü Hollandalı ressam. 1879'da İngiliz Kraliyet Akademisi üyeliğine seçilmiş, 1999'da Sir unvanı almıştır.) ile Bay Frederic Leigton (1830 -1896 yılları arasında yaşamış ünlü bir İngiliz ressam ve heykeltıraş) hayranıyım ve korkarım sizlere onulmaz bir vieux jeu (Kız kurusu.) gibi görünüyorum.

Neyse, ne diyordum? Oh evet, kendini beğenmiş biri olarak nitelendirilmek istemem ama yine de kendimle gurur duyuyorum. Çünkü benden çok daha zeki olan birçok kişiyi şaşkına çeviren bir sorunu, biraz kafa yorarak biraz sağduyuyla çözmeyi başardım. Aslında her şeyin ta başından açıkça ortada olduğunu düşünmem gerekirdi...

Evet, sizlere küçük bir öykü anlatacağım. Eğer bunu anlatarak kendimle övünmek gibi bir eğilime girdiğimi düşünecek olursanız, şunu unutmayın, böylece sonuçta çok büyük zorluklar içinde olan, çaresiz bir insana yardım etmiş oldum.

Anımsadığım kadarıyla bu konu hakkında bilgim ilk kez bir akşam saat dokuz sularında Gwen (Gwen'i anımsıyorsunuz, değil mi? Hani şu bende çalışan kızıl saçlı hizmetçi kız vardı ya) yanıma gelip Bay Petherick ve tanımadığı bir başka beyin benimle görüşmek istediklerini söylediğinde oldu. Gwen onları -haklı olarak- doğruca oturma odasına almıştı. O sırada ben ısıtılan yemek odasında oturuyordum, ilkbaharın ilk günlerinde iki yeri birden ısıtmanın israf olduğu kanısındaydım.

Gwen'den cherry brandy (Vişne likörü.) ve kadeh getirmesini isteyerek oturma odasına gittim.

Bilmem Bay Petherick'i anımsar mısınız? Kendisi iki yıl önce vefat etti, ama ölmeden önce uzun yıllar boyunca benim için hem yakın bir dost hem de tüm yasal işlerimde danışmanım olmuştu. Son derece zeki bir insan ve aynı zamanda gerçekten aklı başında bir avukattı. Şimdi onun yerine oğlu işlerimi yürütüyor -o da iyi bir genç, ama tam zamana uygun- ama ona Bay Petherick kadar güven duyamıyorum.

Bay Petherick'e şöminenin yalnızca diğer odada yanmasının nedenlerini anlattım ve hemen bana arkadaşıyla birlikte yemek odasına gelebileceklerini söyledi -sonra da arkadaşını tanıştırdı- Bay Rhodes adında biriydi. Genç bir adam -en fazla kırk yaşlarında- ilk bakışta adamda bir terslik olduğunu anladım. Davranışları çok tuhaftı. Bu zavallı adamı gören biri eğer benim hemen anladığım gibi büyük bir baskı altında olduğunu fark edemese kaba olduğunu bile söyleyebilirdi.

Yemek odasına geçmemizin ve Gwen'in cherry brandy'yi getirmesinin ardından Bay Petherick ziyaretlerinin nedenini açıkladı.

"Miss Marple” dedi. "Cüretim için beni bağışlamanızı rica ederim. Buraya gelmemizin nedeni size bir konuyu danışmak istememiz."

Ne kastettiğini anlayamamıştım, Bay Petherick sözlerini sürdürdü:

"Ağır hasta olan biri genelde iki kişinin görüşünü almak ister: uzman bir doktorun ve aile doktorunun. Genelde uzman doktorun görüşüne daha fazla değer verme eğilimi olsa da bu konuda onlarla hemfikir olduğumdan pek emin değilim. Uzman yalnızca kendi alanında çok bilgilidir; aile doktorunun ise belki bilgisi daha kısıtlı, ama deneyimi çok daha fazladır."

Ne demek istediğini biliyordum, daha kısa bir süre önce genç yeğenlerimden biri çocuğu hastalanınca onu yaşlı sarsak olarak nitelendirdiği aile doktoruna danışmadan çok iyi tanınan cilt hastalıkları uzmanına taşımıştı. Uzman çok pahalı bir tedavi önermiş ama sonradan bunun yalnızca farklı seyreden bir kızamık olduğu anlaşılmıştı. Bunu açıklamamın tek nedeni -konu dışına çıkmış olma korkuma rağmen- Bay Petherick'in görüşüne katıldığımı belirtmek, ama halen onun sözü nereye getireceği hakkında hiçbir fikrim yoktu.

"Eğer Bay Rhodes hastaysa” dedim ve aynı anda sustum, çünkü zavallı adam ürkütücü bir şekilde güldü.

Adam, "Birkaç ay içinde boynum kırılarak öleceğimi sanıyorum” dedi.

Sonra durum açıklık kazandı. Kısa süre önce Barnchester'de bir cinayet işlenmişti, buradan yaklaşık olarak yirmi mil ötedeki bir

köyde. Ne yazık ki, o sıralar bu cinayet pek ilgimi çekmemişti, çünkü köydeki hemşireden dolayı büyük bir heyecan yaşamaktaydık. Bu çok daha önemli olsalar da, Barnchester'deki cinayet ve dış dünyada olanlar, örneğin Hindistan'daki deprem gibi konuları arka plana itiyordu. Korkarım köyler hep böyle. Yine de, her ne kadar adını unutmuş olsam da, yakındaki bir otelde hançerlenerek öldürülen bir kadına ilişkin haberi yerel gazetede okuduğumu anımsıyordum. Anlaşıldığı kadarıyla bu kadın Bay Rhodes'un karısıydı -sanki bu yeterince kötü değilmiş gibi- adamın onu öldürmüş olabileceğinden ciddi bir şekilde kuşkulanılıyordu.

Bay Petherick bütün olanları açıkça anlattı; her ne kadar ilk adli soruşturma cinayetin bilinmeyen bir kişi ya da kişilerce işlenmiş olabileceği kararıyla sonuçlansa da, Bay Rhodes'un bir iki gün içinde tutuklanacağını düşünmek için yeterince nedeni olduğunu belirtti. Zaten bu yüzden de Bay Petherick'e gelmiş ve kendini onun güvenli ellerine teslim etmişti. Bay Petherick sözlerine devam ederek, o öğleden sonra Sir Malcolm Olde, K.C.'yi ziyaret ettiklerini ve eğer bir nedenle bu olay hakkında dava açılacak olursa Sir Malcolm'la Bay Rhodes'u savunmak üzere anlaştıklarını anlattı.

Sir Malcolm genç bir adamdı, Bay Petherick, onun yöntemlerinin fazlasıyla çağdaş olduğunu ve hemen yasal bir savunma yöntemi önerdiğini söyledi. Ancak bu savunma yöntemi Bay Petherick'i pek tatmin etmemişti.

"Görüyorsunuz işte, Sayın Lady” dedi. "Uzmanların görüş açıları konusunda daha önce söylediklerimle de örtüşüyor bu. Sir Malcolm'a bir dava verildiğinde yaklaşımı yalnızca o olayın ana çizgileri ve en geçerli olabilecek savunma yöntemi. Ancak en iyi savunmada bile

kanımca asıl can alıcı nokta atlanılabilir, yani gerçekte olanlar nazarı itibara alınmayabilir."

Ardından benim zekâm, sezgilerim ve yargılama yeteneğim, insan doğası hakkındaki bilgilerim konusunda son derece nazik, övgü dolu birtakım şeyler daha söyledi. Bir açıklama getirebilecek olduğumu umduğundan bana olayın öyküsünü ayrıntılarıyla anlatmak için izin istedi.

Bay Rhodes'un benim işe yarayabileceğim konusunda kuşkuları olduğunu görebiliyordum, aslında oraya getirilmiş olmaktan bile canı sıkılıyordu. Ancak Bay Petherick bunu umursamayarak mart ayının sekizinde olanlara ilişkin gerçekleri açıklamaya başladı.

O gün Bay ve Bayan Rhodes Barnchester'deki Crown Oteli'nde kalmışlardı. Bayan Rhodes (Bay Petherick'in özenli açıklamalarından çıkarabildiğim kadarıyla) sanırım hastalık hastası bir tipmiş ve akşam yemeğinden sonra doğruca yatmaya gitmiş. O ve kocası aralarında bağlantı kapısı olan bitişik odalarda kalıyorlarmış. O sırada tarih öncesi silahlar hakkında bir kitap derlemekte olan Bay Rhodes da bitişik odada kitabını yazmaya koyulmuş. Saat on bir sularında da kâğıtlarını toplayıp uyumak üzere yatağına yatmış. Bunu yapmadan hemen önce de istediği bir şey olup olmadığını sormak için ara kapıdan karısının odasına bir göz atmış. Elektriğin açık olduğunu ve karısının yatakta göğsüne bir şey saplanmış olarak yattığını görmüş. Kadın bir saat kadar önce ölmüş, belki daha da önce. Bu cinayete ilişkin olarak saptanan bulgular ise şunlardı: Bayan Rhodes'un odasında koridora açılan bir kapı daha vardı. Bu kapı kilitlenmiş ve içeriden sürgülenmişti. Odadaki tek pencere kapalıydı ve mandalı kapatılmıştı. Bay Rhodes'un ifadesine göre termoforları getiren oda hizmetçisi dışında odaya girip çıkan olmamıştı. Cesedin üstünde

bulunan silah Bayan Rhodes'un tuvalet masasının üstünde duran küçük bir hançerdi. Bayan Rhodes bu hançeri kâğıt bıçağı olarak kullanıyordu. Hançerde parmak izi yoktu. Kısaca durum böyleydi işte... kurbanın odasına Bay Rhodes ve oda hizmetçisi dışında giren olmamıştı.

Oda hizmetçisi konusunda daha fazla bilgi almak istedim.

"Elbette ki ilk mercek altına aldığımız o oldu” dedi Bay Petherick. "Mary Hill o yörede tanınan biri, on yıldır da o otelde çalışıyor. Otelin konuklarından birini öldürmek için kesinlikle görünür bir nedeni yok. Pek zeki sayılmaz, hatta oldukça aptal, neredeyse salak. Ama sorgulamada öyküsünü hiç değiştirmedi. Bayan Rhodes'a termoforu götürmüş ve ardından da odadan çıkmış. Söylediğine göre o sırada Bayan Rhodes çok yorgunmuş; neredeyse uyumak üzereymiş. Açıkçası onun cinayet işlediğine inanamıyorum ve hiçbir jürinin de inanmayacağından eminim."

Bay Petherick diğer ayrıntıları da açıkladı. Crown Oteli'nin merdivenlerinin eşiğinde konukların bazen oturup kahve içtikleri bir tür küçük lobi var. Buradan sağa doğru bir koridor uzanıyor ve bu koridordaki son oda kapısı Bay Rhodes'un kaldığı odaya ait. Sonra bu koridor dik açıyla tekrar sağa dönüyor ve bu kez koridordaki ilk kapı Bayan Rhodes'un oda kapısı. Olay gerçekleştiğinde her iki kapıyı da gören tanıklar var. Birinci kapı, ki bu Bay Rhodes'un kapısı, bunu A olarak adlandırıyorum, orası lobide kahvelerini içen dört kişi tarafından görülüyordu. Bunlar, iki ticari amaçla yolculuk eden işadamı ve yaşlı bir çiftti. Onların ifadelerine göre Bay Rhodes ve oda hizmetçisi kız dışında A kapısından giren çıkan olmamış. B koridorundaki diğer kapıya gelince, orada da elektrikçi çalışıyormuş

ve o da B kapısından oda hizmetçisinden başka hiç kimsenin girip çıkmadığına yemin ediyor.

Bu çok tuhaf ve ilginç bir olaydı. Görünüşe bakılacak olursa Bay Rhodes'un karısını öldürmüş olması gerekiyordu. Ancak Bay Petherick'in müvekkilinin suçsuzluğundan kesinlikle emin olduğunu görebiliyordum. Kuşkusuz Bay Petherick çok zeki, gün görmüş ve yargılarına güvenilecek bir adamdı.

Soruşturma sırasında Bay Rhodes, karısına tehdit mektupları yazan bir kadınla ilgili çok kuşkulu ve karmakarışık bir öykü anlatmıştı. Anladığım kadarıyla bu hiç de inandırıcı bir öykü değildi. Zaten Bay Petherick'in söz vermesiyle Bay Rhodes da aynı görüşte olduğunu açıkladı.

"Aslında” dedi. "Buna hiç inanmadım. Amy'nin bunu uydurduğunu düşündüm."

Kanımca Bayan Rhodes başlarına gelen her şeyi abartıp yaşamı zorlaştıran romantik yalancılardandı. Bu kişilerin kendi ifadelerine göre bir yıl içinde başlarına gelenlerin sayısı inanılmayacak düzeydedir. Muz kabuğuna basıp düşseler bunu ölümün kıyısından dönmek olarak anlatırlar. Kazara lambanın abajuru alev alsa büyük bir tehlike atlatıp yaşamları pahasına alevler içindeki binadan kaçmış olurlar. Kocası onun sözlerini belirli ölçüde iskonto etmeyi alışkanlık haline getirmişti. Bir araba kazasında öldürdüğü çocuğun annesinin ondan intikam almaya yemin ettiğine ilişkin hikâyeyi de kocası -neyse- pek dikkate almamıştı. Zaten kaza onlar evlenmeden çok önce olmuştu. Bayan Rhodes, kocasına çılgınca bir ifadeyle yazılmış tehdit mektuplarını gösterip okumasına rağmen, Bay Rhodes hep karısının bu mektupları kendisinin yazdığından kuşkulanmıştı.

Aslında bu gibi şeyleri daha önce de bir iki kez yapmıştı. Bayan Rhodes isterik eğilimleri olan, sürekli heyecan arayan bir kadındı.

Her neyse, bu bana çok doğal görünüyordu; ne de olsa köyde de aynı şeyi yapan genç kadınlar var.

Bu gibi insanlardaki asıl tehlike başlarına gerçekten de bir şey geldiğinde, hiç kimsenin onların gerçeği söylediklerine inanmamasıdır. Bana öyle geliyordu ki, bu kez de durum aynen böyleydi.

Bence polis de büyük ölçüde Bay Rhodes'un kuşkuları kendi üzerinden uzaklaştırmak için bu inanılmaz hikâyeyi uydurduğuna inanıyordu.

Onlara otelde kendileri dışında başka kadın konuk kalıp kalmadığını sordum. Cevap iki kadının daha olduğuydu, bir İngiliz-Hint melezi olan dul Bayan Granby ve burnundan konuşan yaşlı bir kız kurusu olan Miss Carruthers. Bay Petherick yapılan tüm incelemelerde onları cinayet yerinin çevresinde gören ya da bir şekilde cinayetle ilgileri olabileceğini gösteren herhangi bir kanıta rastlanmadığını belirtti. Ondan bana kadınları tanımlamasını istedim. Bayan Granby'nin elli yaşlarında, soluk tenli, kızıl dalgalı saçları olan bir bayan olduğunu anlattı. Giysileri oldukça gösterişliydi ve büyük ölçüde ham ipektendi. Miss Carruthers ise kırklı yaşlardaydı, burnunun üstünde duran bir gözlük taşıyordu. Saçları erkek gibi kısacık kesilmişti, erkek stili ceket ve gömlek giyiyordu.

"Sevgili dostum” dedim. "Bu durumu daha da güçleştiriyor."

Bay Petherick merak dolu, soru soran gözlerle beni süzdü, ancak o an için daha fazla bir şey söylemek istemiyordum. O yüzden Sir

Malcolm Olde'nin bu konuda ne dediğini sordum.

"Sir Malcolm intihar üzerinde durmak gerektiği kanısında. Otopsi raporu tam tersine tanıklık ediyor olsa da parmak izi sorununu aşmanın bir yolunu bulacağından emin."

Bay Rhodes'a bu konuda ne düşündüğünü sorduğumda, doktorların aptal olabileceğini ama kendisinin karısının intihar etmiş olabileceğine asla inanmadığını söyledi. "O öyle bir kadın değildi” dedi kısaca ve ona inandım. İsterik insanlar genelde intihar etmezler.

Bir dakika kadar düşündükten sonra Bay Rhodes'un odasındaki kapının doğrudan koridora mı açıldığını sordum. Bay Rhodes, "Hayır” dedi. Burada daha önce banyo ve tuvaletin bulunduğu ufak bir antre vardı. İşte antreyle yatak odası arasındaki bu kapı kilitli ve içten sürgülüydü.

"Bu durumda” dedim. "Bu olayın çözümü çok basit görünüyor."

Ve gerçekten de, biliyor musunuz, dünyanın en basit şeyini yaptım... Anlaşıldığı kadarıyla hiç kimse bu konuya bu açıdan yaklaşmamıştı.

Bay Petherick de Bay Rhodes da gözlerini bana dikmişlerdi, kendimi çok mahcup hissettim.

"Belki de” dedi Bay Rhodes. "Miss Marple olayın zorluğunu tam olarak kavrayamadı."

"Evet” dedim. "Anladığımı sanıyorum. Dört ihtimal var. Bayan Rhodes ya kocası tarafından öldürüldü ya da oda hizmetçisi tarafından. Ya da intihar etti veya kimsenin içeri girip çıktığını görmediği dışarıdan biri tarafından öldürüldü."

"İşte bu olanaksız” diye itiraz etti Bay Rhodes. "Ben görmeden hiç kimse odamdan o odaya girip çıkamazdı. Ayrıca biri diğer kapıdan elektrikçi görmeden odaya girmeyi başarmış olsa bile kilitli ve sürgülü kapıdan dışarı çıkmayı nasıl başarabilirdi ki?"

Bay Petherick, bana bakarak, cesaret vermek istercesine, "Evet, Miss Marple” dedi.

"Bir şey sormak istiyorum” dedim. "Bay Rhodes, oda hizmetçisi nasıl biriydi?"

Tam emin olmadığını söyledi -ince uzun boylu olduğunu düşünüyordu- esmer mi sarışın mı olduğunu anımsamıyordu. Bay Petherick'e dönüp aynı şeyi ona da sordum.

Orta boylu olduğunu söyledi, san saçları ve mavi gözleri vardı, g harfini söyleyemiyordu.

Bay Rhodes, "Siz benden çok daha iyi bir gözlemcisiniz, Petherick” dedi.

Bu konuda onunla aynı fikirde olmadığımı belirttim. Sonra da Bay Rhodes'dan evimdeki hizmetçi kızı tanımlamasını istedim. Ne o ne de Bay Petherick bunu başaramadılar.

"Bunun ne anlama geldiğini görüyor musunuz?" diye sordum. "İkiniz de buraya kafanız tamamen başka bir konuya takılı bir halde geldiniz ve size kapıyı açan sizin açınızdan yalnızca bir ev hizmetçisiydi. Aynı şey Bay Rhodes için de otelde söz konusuydu. O oda hizmetçisinin yalnızca üniformasını ve önlüğünü gördü. Kendini işine vermişti. Ancak Bay Petherick aynı kadınla konuşurken

tamamen farklı bir konumdaydı. Onu karşısında bir kişilik olarak gördü. İşte cinayeti işleyen kadın da tam olarak bundan yararlandı.

"Bence” diye ekledim. "Olay aynen şöyle gelişti. Oda hizmetçisi içeri A kapısından girdi, elindeki termoforla Bay Rhodes'un odasından geçip Bayan Rhodes'un odasına girdi ve antreden geçip B koridoruna çıktı. X, şimdilik katilimizi böyle tanımlamak istiyorum, B kapısından küçük antreye girdi ve burada saklandı - şey, yani oradaki bölmelerden birinde- ve hizmetçi kız gidene kadar bekledi. Sonra Bayan Rhodes'un odasına girdi, tuvalet masasından hançeri aldı (hiç kuşkusuz aynı gün daha önceden odayı incelemişti) yatağa gitti, hançeri uyuyan kadının göğsüne sapladı, hançerin sapını silip temizledi, içeri girdiği kapıyı kilitleyip sürgüledi ve Bay Rhodes'un çalıştığı odadan dışarı çıktı."

Bay Rhodes haykırdı: "Ama benim onu görmüş olmam gerekirdi. Ayrıca elektrikçinin de içeri girdiğini görmüş olması gerekirdi."

"Hayır” dedim. "İşte bu konuda yanılıyorsunuz. Onu göremezdiniz, tabii eğer oda hizmetçisi gibi giyindiyse..." Bunu iyice sindirmelerini bekledim ve sonra devam ettim. "Siz kendinizi tamamıyla işinize vermiştiniz. Göz ucuyla oda hizmetçisinin odanıza girdiğini gördünüz, karınızın odasına geçti, geri döndü ve dışarı çıktı. Üzerindeki aynı giysiydi, ama giysinin içindeki kadın aynı kadın değildi. Kahve içenlerin tanık oldukları durum da aynıydı; bir oda hizmetçisi içeri girmiş ve çıkmıştı. Elektrikçi için de durum aynıydı. Hatta cüretimi bağışlarsanız, eğer oda hizmetçisi çok güzel olsaydı bir erkeğin onun yüzünü fark etmiş olabileceğini söyleyebilirdim; bu, insan doğasının gereği... Ne var ki söz konusu olan sıradan orta yaşlı bir kadındı - yani- sizin gördüğünüz yalnızca hizmetçinin giysisiydi, kadının kendi değil."

Bay Rhodes bağırdı. "Peki ikinci kadın kimdi?"

"Neyse” dedim. "Bunu tam olarak söylemek biraz zor. Bu Bayan Granby ya da Miss Carruthers olabilir. Tanımlamanızdan çıkardığım kadarıyla Bayan Granby normalde de peruk takıyor olmalı, dolayısıyla hizmetçi kız kimliğinde kendi saçını kullanmış olabilir. Diğer yandan, saçları erkek gibi kısacık kesilmiş olan Miss Carruthers de bu rolü oynamak için peruk takmış olabilir. Bu durumda hangisinin söz konusu olduğunu bulmakta pek zorlanmayacağınızı sanırım. Bana sorarsanız, söz konusu kişinin Miss Carruthers olduğunu düşünüyorum."

Gerçekten de sevgili yavrularım, bu öykü böylece sonuçlandı. Carruthers adı sahteydi ve katil oydu. Kadının ailesinde akıl hastalığı vardı. Dikkatsiz, gözü kara bir sürücü olan Bayan Rhodes yaptığı kazada onun küçük kızının ölümüne neden olmuştu ve zavallı kadın bunun üzerine iyice aklını yitirmişti. Muhtemel kurbanına tehdit mektupları yazmanın dışında deliliğini ustaca gizlemeyi başarmıştı. Kurbanını uzunca bir süre izlemiş, planlarını son derece akıllıca yapmıştı.

Olayın ardından ertesi sabah peruğunu ve hizmetçi giysisini bir adrese postalamıştı. Gerçek yüzüne vurulup biraz da sıkıştırılınca kolayca teslim olup gerçeği itiraf etti. Zavallı kadın şimdi Broadmoor Akıl Hastanesi'nde. Kesinlikle akli dengesi bozuk, cezai ehliyeti olmayan biri ama bu çok akıllıca planlanmış bir cinayetti.

Bay Petherick daha sonraları beni ziyaret ederek Bay Rhodes'un övgü dolu çok hoş bir teşekkür mektubunu getirdi; gerçekten de yüzümün kızarmasına neden olan bir mektuptu bu. Eski dostumun da bana soracağı bir şey vardı: "Yalnızca bir şey” dedi. "Nasıl oldu

da katilin Granby değil de Carruthers olduğunu anladınız? Her ikisini de görmemiştiniz."

"Şey” dedim. "Neden g'lerdi. Bana g harfini söyleyemediğini anlattınız. Bakın, kitaplarda birçok kişide bu arazın bulunduğu yazar, ama gerçekte böyle konuşan pek fazla insan tanımadım; aslına bakarsanız altmış yaşının altında hiç kimseyi. Bu söylenemeyen g harfleri bende kadının rol yaptığını ve bunu özellikle abartıyor olabileceğini çağrıştırdı."

Bay Petherick'in bunun üzerine ne dediğini size söylemek istemiyorum -ama çok iltifat etti- ve ben de itiraf etmeliyim ki kendimle bir ölçüde gurur duymadan edemedim.

Dünyada bazı şeylerin kendiliğinden doğru yola girmesi muhteşem bir şey. Bay Rhodes yeniden evlendi -çok hoş, nazik bir kızla- sevimli, sağlıklı bir bebekleri oldu ve ne oldu biliyor musunuz?

Benden bebeğin vaftiz annesi olmamı istediler. Onlar açısından çok hoş bir davranış, değil mi?

Neyse, umarım, sözü çok uzattığımı düşünmüyorsunuzdur...

Terzinin Bebeği

Bebek büyük kadife kaplı sandalyede duruyordu. Oda pek aydınlık değildi, Londra'da gökyüzü kara bulutlarla kaplıydı. Adaçayı yeşili örtüler, perdeler ve halı hafif, gri-yeşil tonlarıyla bu kasvetli, loş ortamla bütünleşmişlerdi. Bebek de bu ortamla uyum içindeydi. Boylu boyunca kendini bırakmış, aynen bir hamur gibi gevşek, sarsak bir halde yatıyordu, yeşil kadife giysisi ve kadife başlığı, yüzündeki boyalı maskesiyle gelişigüzel yayılmıştı. O bir kukla bebekti, zengin kadınların heves edip telefonun yanına oturttukları ya da kanepenin minderleri arasına yerleştirdikleri türde bir bebek. Şimdi de buraya yayılmıştı, alabildiğine gevşek ve tuhaf bir biçimde canlı. Yirminci yüzyılın itibarını yitirmiş, gözden düşmüş ürünlerinden biri. İçeri, elinde birkaç patron, bir çizimle aceleyle giren Sybil Fox, bebeğe belli belirsiz bir şaşkınlık ve hayretle baktı. Meraklanmıştı, ama bu merak zihninde ön plana çıkamadı. "Mavi kadifenin patronu ne oldu? Nereye koymuş olabilirim? Daha biraz önce burada olduğundan eminim." Sahanlığa çıktı ve atölyeye seslendi.

"Elspeth, Elspeth, mavi elbisenin patronlarım buradan aldın mı? Bayan Fellows-Brown her an gelebilir."

Yeniden içeri girip ışığı yaktı. Tekrar bebeğe baktı. "Kahretsin, nerede bunlar?... Ah, işte burada."

Patronu elinden düşürdüğü yerden aldı. Dışarıda sahanlıkta her zaman asansör geldiğinde olan gürültü duyuldu ve bir iki dakika

sonra Bayan Fellows-Brown yanında Pekinese köpeğiyle birlikte aynen mızmız bir banliyö treninin yol kenarındaki durağa eriştiğinde olduğu gibi puflayarak odaya girdi.

"Yağmur yağacak” dedi. "Ufukta ciddi bir sağanak görünüyor."

Eldivenlerini ve kürkünü çıkardı. Alicia Coombe içeri girdi. Normal koşullarda provalara pek gelmezdi, ancak özel müşteriler olduğunda gelirdi. Bayan Fellows-Brown da bu özel müşterilerden biriydi.

Atölye şefi elinde bir elbiseyle geldi ve Sybil elbiseyi Bayan Fellows-Brown'in başından aşağı geçirdi.

"İşte” dedi. "Sanırım çok iyi olmuş. Gerçekten büyük bir başarı, muhteşem."

Bayan Fellows-Brown yan döndü ve aynaya baktı.

"Elbiselerin arka tarafında ustaca bir şeyler yapmayı başardığınızı söylemeliyim” dedi.

Sybil, "Üç ay öncesinden çok daha incesiniz” diyerek kadına iltifat etmeye çalıştı.

"Aslında değilim” dedi Bayan Fellows-Brown. "Yine de itiraf etmeliyim ki öyle görünüyor.

Kesiminizde bir şey var, kalçamı olduğundan küçük gösteriyor. Neredeyse hiç yokmuş gibi, yani birçok insana oranla demek istiyorum." İç çekti ve özenle anatomisinin sorunlu bölgesini düzeltti.

"Kalçalarım benim için her zaman bir sorun oldu” dedi. "Tabii ki yıllar boyu ön kısmımı öne çıkararak onları içeri çekmeyi

başarmıştım. Ama şimdi, şey, artık bunu yapmam olanaksız, aynen arka kısmımda olduğu gibi ön kısmımda da midem çıktı. Yani demek istediğim... yani, her ikisini de kaybedecek şekilde bir şeyler yapamazsınız, değil mi?"

Alicia Coombe, "Siz asıl diğer müşterilerimizi görmelisiniz!" dedi.

Bayan Fellows-Brown önüne ve arkasına baktı.

"Mide kalçadan çok daha kötü" dedi. "Daha çok göze batıyor. Belki de insan öyle düşünüyor, çünkü, yani demek istediğim biriyle konuşurken onunla yüz yüze oluyorsunuz, o anda sizin arka kısmınızı göremez ama midenizin hemen farkına varır. Neyse, ben her şeye rağmen midemi içe çekip arkamı oluruna bırakmayı âdet haline getirdim." Boynunu biraz daha uzatıp etrafa bakındı ve birden, "Ah, sizin bu bebek!" dedi. "Tüylerimi ürpertiyor. Ne zamandır burada?"

Sybil kararsızlık içinde Alicia Coombe'a baktı, o da oldukça sıkılmış ve şaşırmış görünüyordu.

"Tam olarak bilemiyorum... bazen düşünüyorum da -bazı şeyleri asla anımsayamıyorum. Son zamanlarda bu korkunç arttı- her şeyi unutuyorum. Sybil, bebek ne kadar zamandır burada?"

Sybil kısaca, "Bilmiyorum" dedi.

"Neyse ne" dedi Bayan Fellows-Brown. "Benim tüylerimi ürpertiyor. Tekinsiz! Sanki bizi izliyormuş gibi bakıyor, uğursuz, hatta o kadife giysisi içinden sanki bize gülüp alay ediyor. Sizin yerinizde olsaydım ondan hemen kurtulurdum." Hafifçe ürperdi ve ardından yeniden elbisesinin ayrıntılarıyla ilgilenmeye döndü. Kollar bir

santimetre kadar kısaltılsa daha iyi mi olacaktı? Yoksa böyle mi kalmalıydı? Peki ya elbisenin boyu? Bütün bu önemli noktalar çözümlendikten sonra Bayan Fellows-Brown yeniden kendi giysilerini giydi ve oradan ayrılmaya hazırlandı. Bebeğin yanından geçerken yeniden başını çevirdi.

"Hayır” dedi. "Bu bebeği hiç sevmedim. Çok fazla burayı sahipleniyormuş gibi görünüyor. Bu sağlıklı değil."

Bayan Fellows-Brown merdivenlerden inerken, Sybil, "Şimdi bununla ne demek istedi?" diye sordu. Alicia Coombe cevap verme fırsatı bulamadan, Bayan Fellows-Brown geri dönerek, başını kapıdan içeri uzattı.

"Yüce Tanrım, Fou-Ling'i tamamen unuttum” dedi. "Neredesin tatlım? Canım, neredesin? Olacak şey değil."

O da diğer iki kadın da bakakaldılar. Pekinese yeşil kadife sandalyenin hemen yanında oturuyor, sandalyenin üzerine yayılıp yatmış olan sarsak bebekten gözlerini ayıramıyordu. Küçük, patlak gözlü yüzünde en ufak bir ifade yoktu, ne beğeni ne de burukluk. Yalnızca öylesine bakıyordu.

"Buraya gel, annesinin tatlısı” dedi Bayan Fellows-Brown.

Annesinin tatlısı en ufak bir tepki bile vermedi.

"Her geçen gün daha asi oluyor” dedi Bayan Fellows-Brown sanki bir erdemi belirtir bir havada.

"Haydi gel, Fou-Ling! Canım: Gel kucağıma!"

Fou-Ling başını birkaç santimetre kadar sahibine çevirdi ve sonra dudak bükerek yeniden bebeği izlemeyi sürdürdü.

"Gerçekten de onu etkilemiş olmalı” dedi Bayan Fellows-Brown. "Onu daha önce fark etmiş olduğunu sanmıyorum. Ben de görmemiştim. Son kez buraya geldiğimde o burada mıydı?"

Diğer iki kadın birbirlerine baktılar. Sybil şimdi kaşlarını çatmıştı ve Alicia Coombe'da başını sallayarak, "Size söylemiştim” dedi. "Son günlerde birçok şeyi anımsayamıyorum. O ne kadar zamandır burada, Sybil?"

"Nereden geldi?" diye sordu Bayan Fellows-Brown. "Yoksa satın mı aldınız?"

"Yoo hayır." Alicia Coombe bir şekilde bunun düşüncesinden bile rahatsız olmuştu. "Oh hayır.

Sanırım... Sanırım biri verdi onu bana." Başını salladı. "Akıl alır gibi değil!" diye bağırdı.

"Çıldırmamak işten değil! Nasıl olur da olan bir şey daha olduğu anda aklınızdan tamamıyla silinip gidebilir ki?"

"Haydi, aptallık etme Fou-Ling” dedi Bayan Fellows-Brown sert bir sesle. "Haydi gel. Yoksa seni zorla alacağım."

Köpeği kucakladı. Fou-Ling protestosunu acı bir havlamayla belirtti. Beraberce odadan çıktıkları sırada Fou-Ling patlak gözleriyle kadının yumuşak omzunun üzerinden hâlâ tüm dikkatiyle sandalyenin üzerindeki bebeğe bakıyordu...

"Tuhaf ama” dedi Bayan Groves. "Bu bebek, bende de, dehşet duygusu uyandırıyor."

Bayan Groves temizlikçiydi. Arka salonda aynen bir yengeç gibi yerlerde sürünerek yaptığı temizlik işini henüz bitirmişti. Şimdi ayağa kalkmış ve yavaşça elindeki bezle odanın tozunu alıyordu.

"İlginç” dedi Bayan Groves. "Düne kadar onu hiç fark etmemiştim. Sonra nasıl diyeyim, birden çok etkilendim ondan."

"Ondan hoşlanmadın mı?" diye sordu Sybil.

"Size daha önce de söyledim, Bayan Fox, beni bir şekilde ürpertiyor, bende dehşet duygusu uyandırıyor” dedi temizlikçi kadın. "Nasıl söyleyeyim, o doğal değil. Bu uzun sarsak kollar, sandalyeye yayılma şekli, gözlerindeki sinsi bakış. Tek diyebileceğim, sağlıklı değil o, tekinsiz."

"Daha önce hiç onun hakkında bir şey söylememiştin” dedi Sybil.

"Daha önce farkına varamadığımı söylemiştim; bu sabaha kadar... Tabii onun daha önceden de burada olduğunu biliyorum ama." Sustu, yüzünden bir şaşkınlık ifadesi gelip geçti. "Bu geceleri görülen düşler gibi bir şey” dedi, temizlik malzemelerini toparlayarak prova odasından ayrıldı ve koridor boyunca yürüyerek diğer taraftaki odaya geçti.

Sybil karşısındaki sarsak bebeğe baktı. Onun da yüzünde beliren hayret ifadesi giderek artıyordu.

Alicia Coombe'un içeri girmesiyle birlikte Sybil irkilerek sıçrayıp arkasını döndü.

"Miss Coombe bu nesne ne kadar zamandır sizini"

"Ne, bu bebek mi? Birçok şeyi anımsayamadığımı biliyorsun, dostum. Daha dün -o konferansa gidiyordum- yolun yarısında birden nereye gittiğimi unuttuğumu fark ettim. Düşündüm, düşündüm.

Sonuçta herhalde Fortnums'a gittiğime karar verdim. Fortnums'tan satın almak istediğim bir şey olduğunu biliyordum. Neyse, inanamayacaksın ama eve dönüp de sıcak bir çay içene dek o konferansı anımsayamadım. Elbette insanların yaşlandıkça hafızalarının da gerilediğini hep duyardım ama bu bende biraz erken ve fazla olmaya başladı. Şimdi de çantamı nereye koyduğumu unuttum, ayrıca gözlüklerimi de. Gözlüklerimi nereye bırakmış olabilirim? Daha biraz önce gözümdeydi, The Times'ta bir şey okuyordum."

"Gözlüklerin burada, şöminenin üstünde” diyen Sybil gözlükleri uzattı. "Bu bebeği nereden aldın?

Kim verdi sana?"

"Bu konuda da hiçbir fikrim yok” dedi Alicia Coombe. "Sanırım, biri bana verdi ya da gönderdi...

Neyse, her şeye rağmen odaya çok yakışmış, değil mi?"

"Sanırım pek o kadar da değil” dedi Sybil. "İlginç olan benim de onu ilk kez ne zaman gördüğümü anımsamamam."

"Sakın senin de benimle aynı durumda olduğunu söyleme” diyerek uyardı onu Alicia Coombe. "Ne de olsa sen henüz çok gençsin."

"Gerçekten, Miss Coombe, hiç anımsamıyorum. Onu dün gördüğümde düşündüm de bir şey... şey, sanırım Bayan Groves kesinlikle haklı, onda insanı dehşete düşüren bir şey var. Sonra bunu daha önce de düşünmüş olduğum geldi aklıma -ve bunu ilk ne zaman düşündüğümü anımsamaya çalıştım- ama, hiçbir şey anımsayamadım! Bir şekilde, onu daha önce hiç görmemiş gibiydim, ama hislerini aksini söylüyordu. Sanki o çok uzun bir zamandır buradaydı ve ben onu fark edememiştim."

"Kim bilir belki de günün birinde süpürgesinin sopasına binip pencereden içeri uçarak girdi” dedi Alicia Coombe. "Her neyse, şimdi artık o buraya ait." Etrafına bakındı. "Bu oda artık onsuz düşünülemez, öyle değil mi?"

"Hayır” dedi Sybil hafifçe ürpererek. "Ama öyle olmamasını dilerdim."

"Yani nasıl?"

"Odanın onsuz olmasını."

"Bu bebek yüzünden hepimiz aklımızı mı kaçırıyoruz ne?" dedi Alicia Coombe sabırsızlıkla.

"Zavallının nesi var? Bende çürümüş bir lahana hissi uyandırdı ama bu belki de” diye ekledi.

"Belki de gözlüklerimi takmadığım içindir." Gözlüklerini taktı ve dikkatle bebeğe baktı. "Evet” dedi. "Ne demek istediğini görüyorum. Bu biraz şey ürpertici... hüzünlü bakıyor, ama yine de, sinsi ve kararlı bakışlar bunlar."

"İlginç” dedi Sybil. "Bayan Fellows-Brown'un ona karşı bu denli şiddetli tepki göstermesi hani."

"O ağzına geleni söyleyen biri, hiçbir zaman düşünerek konuşmaz ki” dedi Alicia Coombe.

"Ama yine de bu bebeğin onun üzerinde böyle bir etki yapması tuhaf” dedi Sybil.

"İyi de bazı insanlar bazen birden, hiç neden yokken birini ya da bir şeyi itici bulabilirler."

"Belki de” dedi Sybil hafifçe gülümseyerek, "Bu bebek düne kadar burada değildi... Belki de o sizin söylediğiniz gibi pencereden uçarak içeri girdi ve buraya yerleşti."

"Hayır” dedi Alicia Coombe. "Onun bir süredir burada olduğundan eminim. Belki de ancak dün gözümüze çarptı."

"Ben de aynı şeyi hissediyorum” dedi Sybil. "O uzunca bir süredir buradaydı... ama yine de dünden önce onu görmüş olduğumu anımsamıyorum."

"Dostum, bu kadarı yeter artık” dedi Alicia Coombe sert bir tonda. "Kes artık. Bu tür tüyler ürperten tekinsiz yorumlarla benim de kendimi bir tuhaf hissetmeme neden oluyorsun. Bu nesneyi doğaüstü güçlerle bağdaştırma konusunda biraz ileri gittiğinin farkında, değil misin?" Bebeği aldı, salladı, omuzlarını düzeltti ve yeniden başka bir sandalyeye oturttu. Aynı anda bebek yeniden yığıldı ve yayıldı.

"En ufak bir canlılık yok” dedi Alicia Coombe, bebeğe bakarak. "Üstelik bu kadar canlı görünmesine rağmen, değil mi?"

"Oof, bu beni delirtecek” dedi teşhir odasında toz alarak dolaşan Bayan Groves. "Hem de öyle ki artık prova odasına girmek bile istemiyorum."

"Sizi delirten ne?" Köşedeki yazı masasında oturan Miss Coombe'un aklı tamamen önündeki faturalardaydı. "Bu kadın” dedi Miss Coombe, Bayan Groves'un sözlerinden çok o andaki kendi hesaplarıyla ilgilenerek. "Her yıl iki gece elbisesi, üç kokteyl elbisesi ve bir tayyöre sahip olabileceğini sanıyor, hem de bir kuruş bile ödemeden! Gerçekten de bazı insanlar!..."

"O bebek” dedi Bayan Groves.

"Ne, yine mi o bebek?"

"Şimdi de aynen bir insan gibi masa başında oturuyor. Oof, ödüm koptu."

"Neden bahsediyorsun?"

Alicia Coombe ayağa kalktı, odadan çıktı, dışarıdaki merdiven sahanlığından geçip tam karşıdaki odaya girdi, prova odasına. Odanın bir köşesinde küçük Sheraton stili yazı masası vardı ve işte o masaya çekilmiş bir sandalyede, uzun sarkık kollarını masanın üstüne koymuş halde bebek oturuyordu.

"Biri şaka yapıyor olmalı” dedi Alicia Coombe. "Onu bu şekilde buraya oturtmak çok hoş. Canlı gibi görünüyor."

Aynı anda Sybil Fox merdivenlerden indi, elinde o sabah prova edilecek bir giysi vardı.

"Buraya gelsene Sybil. Bebeğimize bak, yazı masasına geçmiş, mektup yazıyor."

İki kadın baktılar.

"Gerçekten de” dedi Alicia Coombe. "Bu çok ilginç. Acaba onu oraya kim oturttu? Sen mi?"

"Hayır, ben yapmadım” dedi Sybil. "Yukarıdaki kızlardan biri olmalı."

"Çok aptalca bir şaka, gerçekten” dedi Alicia Coombe. Bebeği masadan aldı ve yeniden kanepeye taşıdı.

Sybil elbiseyi özenle bir sandalyenin üzerine koydu, ardından dışarı çıkıp atölyeye gitti.

"Bebeği biliyorsunuz, değil mi?" dedi atölyede. "Üst kattaki Miss Coombe'nin odasındaki kadife bebeği, prova odasındaki?"

Ustabaşı ve diğer üç kız başlarını kaldırıp baktılar.

"Evet, elbette biliyoruz."

"Onu bu sabah şaka olsun diye masanın başına kim oturttu?"

Üç kız şaşkınlıkla ona baktılar, en sonunda ustabaşı Elspeth sordu.

"Masanın başına oturtmak mı? Ben yapmadım."

"Ben de öyle” dedi kızlardan biri. "Sen mi yaptın, Marlene?" Marlene de hayır dercesine başını salladı.

"Bu tam sana göre bir şaka, Elspeth?"

"Hayır, gerçekten” diyen Elspeth ağzı her zaman topluiğne doluymuş gibi duran ciddi görünümlü bir kadındı. "Bebeklerle oynayıp onları masa başına oturtmaktan çok daha ciddi işlerim var yapacak."

"Bakın buraya” dedi Sybil, kendini bile şaşırtan titrek bir sesle. "Bu... bu gerçekten iyi bir şakaydı ama şimdi gerçekten de bunu kimin yaptığını bilmek istiyorum."

Kızların üçü de sinirlenmişlerdi.

"Size söyledik Bayan Fox. Aramızdan hiç kimse böyle bir şey yapmadı, yaptık mı Marlene?"

"Ben yapmadım” dedi Marlene. "Nellie ve Margaret de yapmadıklarını söylediklerine göre bizden biri yapmamış demektir."

"Benim ne söylediğimi zaten biliyorsunuz” dedi Elspeth. "Neler oluyor, Tanrı aşkına Bayan Fox?"

"Belki de Bayan Groves yapmıştır?" dedi Marlene.

Sybil başını salladı.

"Bayan Groves olamaz. Bebek onu ciddi şekilde ürkütüyor."

"Aşağı gelip, kendi gözlerimle görmek istiyorum” dedi Elspeth.

"Artık orada değil” diye açıkladı Sybil. "Miss Coombe, onu masadan alıp kanepeye koydu.

Neyse..." Sözlerine ara verdi. "Söylemek istediğim, biri onu yazı masasının başındaki sandalyeye yerleştirmiş olmalı, tabii ki şaka yaptığını düşünerek. Sanırım. Ama... şimdi esas anlamadığım neden bunu söylemediği."

"Size iki kez söyledik, Bayan Fox” dedi Margaret. "Neden bizi yalan söylemekle itham etmekte ısrarcı olduğunuzu anlayamıyorum. Hiçbirimiz bu denli aptal bir şeyi yapmayız."

"Özür dilerim” dedi Sybil. "Sizi incitmek istemedim. Peki ama... başka kim bunu yapmış olabilir ki?"

"Belki de kendisi kalkıp oraya gitmiştir” diyen Marlene kıkırdadı.

Sybil her nedense bu varsayımdan tedirgin olmuştu.

"Oh, bütün bunlar saçmalıktan başka bir şey değil” dedi ve yeniden merdivenlerden aşağı indi.

Alicia Coombe kendi kendine mırıldanıyor, odada etrafına bakınıyordu.

"Yine gözlüklerimi kaybettim” dedi. "Ama aslında gerçekten de hiç önemi yok. Şu an için hiçbir şeyi görmek istemiyorum. Esas sorun, insanın benim kadar kör olup da gözlüklerini kaybettiğinde onları bulmak için eğer takacak başka bir çift gözlüğü yoksa kaybettiği gözlüğü bulmasının da imkânsız olması."

"Sizin yerinize etrafa bakmayım” dedi Sybil. "Biraz önce gözünüzdeydi."

"Sen yukarı çıkarken ben de diğer odaya geçtim. Sanırım oraya götürdüm."

Diğer odaya geçti.

"Bu öylesine kötü bir durum ki” dedi Alicia Coombe. "Bu hesapları kontrol etmek istiyordum. Eğer gözlüklerimi bulamazsam bunu nasıl yapabilirim ki?"

"Yukarı çıkıp yatak odasından diğer gözlüğünüzü getireyim."

"Şu anda ikinci gözlüğüm diye bir şey de yok” dedi Alicia Coombe.

"Neden, ona ne oldu?"

"Şey, sanırım onu dün dışarıda yemek yemeğe çıktığımda bir yerde unuttum. Lokantayı aradım,ayrıca uğradığım iki dükkânı da."

"Ah dostum” dedi Sybil. "Sanırım üç gözlük alman gerekiyor."

"Eğer üç gözlüğüm olsaydı da” dedi Alicia Coombe. "Tüm yaşamımı birini ya da diğerini aramakla geçirirdim. Bence en iyisi bir tane olması. O zaman hiç değilse bir taneyi bulana dek ararsın.'"

"Neyse, buralarda bir yerde olmalı” dedi Sybil. "Bu iki oda dışında bir yere gitmediniz, değil mi?

Burada olmadığı kesin, öyleyse onu prova odasında bir yere bırakmış olmalısınız."

Odaya geri döndü, etrafı dikkatle araştırarak odada dolaştı. Sonuçta, son bir fikir olarak, kanepedeki bebeği aldı.

"Onları buldum” diye haykırdı.

"Oh, nerede buldun onu, Sybil?"

"Değerli bebeğimizin altında. Sanırım bebeği kanepeye koyarken onu da oraya bırakmışsın."

"Yapmadım bunu. Eminim yapmadım." "Ah” dedi Sybil hiddetle. "Öyleyse sanırım bebek onu alıp seni kızdırmak için sakladı."

"Gerçekten de” dedi Alicia, düşünceli bir halde bebeğe bakarak. "Biliyor musun, onu asla onun yanına bırakmazdım. Çok zeki görünüyor, sence de öyle değil mi, Sybil?"

"Onun yüzünden hoşlandığımı söyleyemem” diye sordu Sybil. "Sanki bizim bilmediğimiz bir şey biliyormuş gibi bakıyor insana."

"Hem hüzünlü hem de çok şirin görünmüyor mu?" diye sordu. Alicia Coombe görüşünü savunarak.

"Onun şirin olduğunu düşünmüyorum” dedi Sybil. "Hayır... belki de haklısın... Neyse, bunlara boş verelim şimdi. Lady Lee on dakikaya kalmadan burada olur. Şu an için tek isteğim bu faturaların hazırlanıp postalanması."

"Bayan Fox. Bayan Fox?"

"Evet, Margaret?" dedi Sybil. "Ne oldu?"

Sybil çok meşguldü, masanın üzerine eğilmiş, saten kumaştan bir parça kesiyordu.

"Ah Bayan Fox, yine o bebek. Dediğiniz gibi kahverengi elbiseyi aşağı götürdüm, o bebek yine masanın başında oturuyordu. Üstelik bunu ben yapmadım... bizden biri de yapmadı. Lütfen Bayan Fox, bizden biri böyle bir şeyi gerçekten de asla yapmaz."

Sybil makası hafifçe kaydırdı.

"İşte bak” dedi öfkeyle. "Bak bana ne yaptırdın. Ah, neyse, sanırım düzeltebiliriz. Evet, şimdi, yine bebek ne yaptı?"

"Yine masada oturuyor."

Sybil aşağı indi ve prova odasına gitti. Bebek aynen daha önce olduğu biçimde masanın başında oturuyordu.

"Çok inatçısın, değil mi?" dedi Sybil, bebeğe.

Ve bebeği teklifsizce alarak yeniden kanepenin üzerine koydu.

"Senin yerin burası, kızım” dedi. "Burada dur."

Ve diğer odaya geçti.

"Miss Coombe."

"Evet, Sybil?"

"Biliyor musunuz, biri bizimle bir oyun oynuyor. Bebek yine masada oturuyordu."

"Sence bu kim olabilir?"

"Bu yukarıdaki üç kızdan biri olmalı” dedi Sybil. "Sanırım, bunun espri olduğunu sanıyorlar. Tabii hepsi bunu yapmadıklarına her şey üstüne yemin ediyorlar ama..."

"Sence aralarından hangisi olabilir... Margaret mi?"

"Hayır, Margaret olduğunu sanmıyorum. İçeri gelip bana bunu haber verdiğinde çok rahatsız olmuş görünüyordu. Bence bunu yapan o sürekli kıkırdayan Marlene."

"Bu arada, bunu yapmak çok aptalca bir şey."

"Tabii ki öyle... delilik” dedi Sybil. "Yine de” diye ekledi hiddetle. "Buna artık bir son vermeye gidiyorum."

"Ne yapacaksın?"

"Göreceksin” dedi Sybil.

O gece oradan ayrılırken prova odasını dışarıdan kilitledi.

"Bu kapıyı kilitliyor ve anahtarı da yanıma alıyorum” dedi.

"Oh, görüyorum” dedi Alicia Coombe, bu durumdan eğlenircesine. "Yoksa bunu benim de yapmış olabileceğimi mi düşünüyorsun? Benim o yazı masasında bir şeyler yazmak için o odaya girdiğimi, ancak bunu yapacak yerde bebeği alıp mektupları benim yerime yazması için masaya oturtacak kadar dalgın olduğumu mu sanıyorsun? Bu fikirde misin? Yani bütün bunları yapıp, unutuyor muyum?"

"Şey, bu da bir olasılık tabii." Sybil bu konuda görüşlerine katıldığını belirtti. "Yine de, bu akşam böylesi aptalca bir şakanın yapılamayacağından emin olmak istiyorum."

Ertesi sabah Sybil dişlerini gıcırdatarak işyerine vardığında ilk işi doğruca odanın kapısını açıp içeri girmek oldu. O sırada Bayan Groves da yüzünde incinmiş bir ifadeyle, elinde süpürge ve toz bezi, onu merdiven sahanlığında bekliyordu.

"Evet, şimdi göreceğiz” dedi Sybil.

Bir an sonra soluğu kesilmiş olarak geri çekildi.

Bebek masanın başında oturuyordu.

"Olamaz” diye haykırdı Bayan Groves hemen arkasından. "Bu bebek uğursuz. Tekinsiz! Demiştim bunu. Ah işte, bakın Bayan Fox, çok solgun görünüyorsunuz, sanki birden tüm kanınız çekildi, benziniz soldu. Sizin bir damlaya ihtiyacınız var. Miss Coombe'un yukarıda damlası var mıydı, biliyor musunuz?"

"Ben iyiyim” dedi Sybil.

Bebeğe doğru yürüdü, onu özenle eline aldı, odada onunla birlikte dolaştı.

"Biri yine sizinle bir oyun oynuyor” dedi Bayan Groves.

"Bu kez nasıl olup da benimle oyun oynayabildiklerini anlayamıyorum” dedi Sybil yavaşça. "Dün gece bu kapıyı kilitlemiştim. Sen kendin de içeri kimsenin giremeyeceğini gördün."

"Belki de birinde ikinci bir anahtar vardır” dedi Bayan Groves yardımcı olmak amacıyla.

"Hiç sanmıyorum” dedi Sybil. "Daha önce bu kapıyı kilitlemek gibi bir sorunumuz hiç olmamıştı.

Bu yüzden de odanın anahtarı o çok eski tip anahtarlardan ve yalnızca bir tane var."

"Belki de orayı açan başka bir anahtar daha vardır. Örneğin karşı kapının anahtarı."

Daha sonraları doğal olarak oradaki diğer tüm anahtarları denediler ama hiçbiri prova odasının kapısına uymadı.

"Bu çok saçma bir durum” dedi Sybil birlikte öğlen yemeği yedikleri sırada.

Alicia Coombe durumdan tedirgin olmamışa benziyordu, hatta memnundu bile.

"Dostum” dedi. "Bence bu olağanüstü bir durum. Bence metafizik araştırmalar derneğine haber vermeliyiz. Biliyorsun, böyle durumlarda bir araştırmacı gönderiyorlar -bir medyum ya da öyle birini- ve odada acayip bir durum olup olmadığını araştırıyorlar."

"Bunu gerçekten düşünüyor olamazsın” dedi Sybil.

"Şey, işin doğrusu bu durumdan hiç hoşlanmıyorum” dedi Alicia Coombe. "Yani demek istediğim, benim yaşımda böyle tuhaflıklar hiç de eğlendirici olmayabiliyor. Üstelik... evet” diye ekledi düşünceli. "Onu pek sevdiğimi de sanmıyorum. Açıkçası bu bebeğin kendini dev aynasında görmesinden kaynaklanıyor olabilir, öyle değil mi?"

O akşam Sybil ve Alicia Coombe kapıyı yeniden dışarıdan kilitlediler.

"Ben hâlâ” dedi Sybil. "Birinin bize şaka yaptığını, bunun tatsız bir oyundan başka bir şey olmadığını düşünüyorum ama gerçekte bunun için de bir neden..."

"Yani onun yarın sabah yine masanın başında mı olacağını düşünüyorsun?" diye sordu Alicia.

"Evet” dedi Sybil. "Öyle."

Ama yanılıyorlardı. Bebek masa başında değildi. Bu kez pencerenin eşiğinde oturmuş, yolu seyrediyordu. Ve yine pozisyonunda olağanüstü bir doğallık vardı.

"Bu korkunç derecede gülünç bir durum, değil mi?" diye sordu Alicia Coombe o akşamüstü çaylarını içtikleri sırada. Her zaman olduğu gibi beş çaylarını prova odasında değil, bunu tam karşısındaki Alicia Coombe'un özel odasında içiyorlardı.

"Ne anlamda gülünç?"

"Şey, yani demek istediğim, bunun hiçbir anlamı olmadığı. Sürekli yer değiştiren bir bebek."

Ve günbegün bu eğilimin daha da arttığını gözlemlediler. Artık bebek yalnızca geceleri hareket etmiyordu. Birkaç dakika için bile olsa, odayı boş bırakıp sonra içeri dönseler, her defasında bebeği başka bir yerde buluyorlardı. Onu kanepede bırakıyor, sandalyede buluyorlardı. Sonra daha başka bir sandalyede. Bazen pencerenin eşiğinde oturuyordu, bazen masanın başında.

"Hoşuna gittiği şekilde hareket ediyor” dedi Alicia. "Düşünüyorum da Sybil, sanırım bu onu eğlendiriyor."

İki kadın tepkisiz, sarsak, kol ve bacakları serbestçe yayılmış, yumuşak kadife yüzü boyalı ipekten yapılmış nesnenin karşısında duruyorlardı.

"Biraz eskimiş kadife ve ipek parçası ve biraz boya, hepsi bu” dedi Alicia Coombe. Sesi gergindi.

"Sanırım, sen de biliyorsun ki, yani... şey... onu bir şekilde bertaraf edebiliriz."

"Bertaraf etmek derken neyi kastediyorsun?" diye sordu Sybil. Sesinden şok olduğu hissediliyordu.

"Yani şey” dedi Alicia Coombe. "Eğer şömine yansaydı onu ateşe atabilirdik. Onu aynen bir cadı gibi yakabilirdik... Ya da tabii." Ciddiyetle ekledi. "Onu çöp kutusuna da atabiliriz."

"Bunun işe yarayacağını sanmam” dedi Sybil. "Biri çöp kutusunda bulup yeniden bize geri getirebilir."

"Ya da onu uzak bir yere gönderebiliriz” dedi Alicia Coombe. "Biliyorsun ya, hani şu bize sürekli yazıp bir şeyler isteyen yardım kuruluşlarından birine... bağış olarak ya da kermeste satılmak üzere.

Bence en iyisi bu!"

"Bilemiyorum ki..." dedi Sybil. "Bir şekilde bunu yapmaktan korkuyorum."

"Korkuyor musun?"

"Şey, yani o zaman da bir şekilde geri geleceğini düşünüyorum."

"Yani buraya mı geri dönecek?"

"Evet."

"Evcil bir güvercin gibi mi yani?"

"Kastettiğim bu."

"Sanırım biz de kafayı yemeğe başlıyoruz, değil mi?" dedi Alicia Coombe. "Aslında belki de gerçekten bunadım ve sen de yalnızca benimle eğleniyorsun, durum bundan ibaret, değil mi?"

"Hayır” dedi Sybil. "İçimde tuhaf, rahatsız edici bir korku var... çok kötü bir duygu, sanki o bize göre çok güçlüymüş gibi."

"Ne? Bu çaput parçası mı?"

"Evet, bu korkunç sarsak paçavra. Çünkü görüyorsun işte, o çok kararlı."

"Kararlı mı?"

"Evet, kendi bildiğini okumakta kararlı. Yani demek istediğim, burası artık onun odası."

"Evet” dedi Alicia Coombe etrafına bakınarak. "Onun, değil mi? Elbette, düşünüyorum da, belki hep öyleydi... renkler, her şey... Onun buraya yakıştığını düşünmüştüm, ama asıl ona yakışan bu oda. İtiraf etmeliyim ki” diye ekledi incinmiş, ancak yine de hafiften coşkulu bir sesle. "Bir bebeğin gelip, buraya sahip çıkması aslına bakılırsa oldukça anlamsız saçma. Biliyorsun, Bayan Groves da artık buraya gelip temizlik yapmıyor."

"Bebekten korktuğunu mu söylüyor?"

"Hayır. Ama bir şekilde başka özürler buluyor." Alicia hafifçe ürpererek ekledi. "Ne yapacağız, Sybil? Biliyor musun ben artık ona yenik düştüm. Haftalardır bir tek giysi bile tasarlayamıyorum."

"Ben de kafamı biçkiye veremez oldum” diye itiraf etti Sybil. "Akıl almayacak kadar aptalca hatalar yapıyorum. Belki de..." dedi kararsızlıkla. "Senin şu metafizik araştırmalar derneğine yazma fikrin doğru olabilir."

"Bizi aptal durumuna düşürecektir” dedi Alicia Coombe. "Bunu söylerken ciddi değildim. Hayır, bence bu işi gittiği yere kadar..."

"Gittiği kadar mı, nasıl yani?"

"Ah, hiç bilemiyorum” diyen Alicia kararsızlıkla güldü.

Ertesi sabah işe gelen Sybil odanın kapısını kilitli buldu.

"Miss Coombe, anahtar sizde mi? Burayı dün gece siz mi kilitlediniz?"

"Evet” dedi Alicia Coombe. "Ben kilitledim ve bundan sonra da kilitli kalacak."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"O odadan vazgeçtim. Bebeğin olabilir. İki odaya ihtiyacımız yok. Provaları burada da yapabiliriz."

"Ama orası sizin özel oturma odanız."

"Öyle, ama artık öyle olmasını istemiyorum. Çok güzel bir yatak odam var. Yatak odamı aynı zamanda dinlenme odası olarak da kullanabilirim, değil mi?"

Sybil duyduklarına inanamayarak kuşkuyla, "Yani gerçekten de bundan sonra bu prova odasına girmeyeceğinizi mi kastediyorsunuz?" diye sordu.

"Tam olarak öyle."

"Ama... ya temizliği ne olacak? Berbat olabilir."

"Bırak olsun!" dedi Alicia Coombe. "Eğer orası bir bebeğin mülkiyetine geçtiği için berbat olacaksa, sorun değil... bırak onun olsun. Bırak odayı kendi temizlesin." Ve ekledi. "Bizden nefret ediyor, bunu biliyorsun, değil mi?"

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Sybil. "Bebek mi bizden nefret ediyor?"

"Evet” dedi Alicia. "Bilmiyor musun? Bunu bilmeliydin. Ona baktığında bunu anlamış olman gerekirdi."

"Evet” dedi Sybil düşünceli. "Sanırım ettim de. Sanırım ta başından beri anlamıştım bunu; bizden nefret ediyor ve bizi buradan uzaklaştırmak istiyordu."

"O kötü niyetli, küçük bir şey” dedi Alicia Coombe. "Her neyse, artık tatmin olmuş olmalı."

Bundan sonrasında günler çok daha sakin ve huzurlu geçmeye başladı. Alicia Coombe elemanlarına bir süre için prova odasını kullanmaktan vazgeçtiğini -aksi takdirde çok fazla sayıda odanın temizlenip düzenlenmesi gerektiğini- açıkladı.

Ancak bu yine de aynı günün akşamında çalışan kızlardan birinin diğerine şöyle dediğini duymamasını sağlamadı: "Bayan Coombe da iyice tuhaflaştı artık. Onun biraz bunamış olduğunu düşünüyordum ama... sürekli bir şeyler kaybetmesi, bazı şeyleri unutması filan. Ama bu yaptığı her şeyin ötesinde, değil mi? Bir şekilde aşağıdaki o bebekle aklını bozdu."

"Onun iyice delireceğini düşünmüyorsun değil mi? Bizi bıçaklamaya girişeceğini filan?"

Onlar yanından konuşarak geçerken Alicia öfke içinde sandalyesinde oturuyordu. Gerçekten de delirmiş miydi? Ardından pişmanlıkla kendi kendine, sanırım, Sybil değilse bile, kendimin giderek tuhaflaşmaya başladığını düşünmeliydim. Ama benimle birlikte Sybil ve Bayan Groves da o bebekte tuhaf bir şeyler olduğu görüşündeler. Aslında benim asıl göremediğim, bunun nasıl sonlanacağı, diyordu.

Üç hafta sonra Sybil, Alicia Coombe'a, "Arada sırada o odaya girmeliyiz” dedi.

"Neden?"

"Şey, demek istediğim, içerisi tozdan kirden berbat bir durumda olmalı. Bu gidişle her şeye güve yerleşebilir. Yalnızca toz alıp yerleri siler, sonra kapıyı yeniden kilitleriz."

"Ben orayı kapalı tutup içeri geri dönmemeyi yeğlerdim” dedi Alicia Coombe.

Sybil, "Biliyor musun, aslında sen benden çok daha kuşkucusun” dedi.

"Sanırım öyleyim” dedi Alicia Coombe. "Ben bütün bunlara inanmaya senden çok daha önce eğilimliydim, ama başlangıçta, biliyor musun ki -ben- her neyse, bu durumdan tuhaf da olsa hoşlanmıştım, hatta bu beni eğlendiriyordu bile. Bilemiyorum. Şimdi korkuyorum ve aslında bir daha da o odaya girmek istemiyorum."

"Öyleyse ben istiyorum” dedi Sybil. "Ve gireceğim de."

"Senin sorunun ne biliyor musun? Sen çok meraklı birisin, hepsi bu."

"Tamam, sen öyle diyorsan, öyle, bu merak. Bebeğin ne yaptığını görmek istiyorum."

"Bence onu yalnız bırakmamız daha doğru” dedi Alicia. "Bizi odadan çıkarmış olmaktan dolayı mutlu, tatmin oldu. Bırak öyle kalsın." Can sıkıntısıyla derin bir soluk aldı. "Şu konuştuklarımızın saçmalığına bak."

"Evet, saçmaladığımızın farkındayım, ama eğer bir şekilde daha fazla saçmalamamamı istiyorsan...

haydi bana şimdi anahtarı ver."

"Tamam, tamam."

"Sanırım onun dışarı çıkmasına göz yumacağımdan filan korkuyorsun. Onun istese kapılardan ya da pencerelerden geçebilecek türde bir şey olduğu da düşünülebilir."

Sybil kapının kilidini açarak içeri girdi.

"Çok tuhaf” dedi.

"Tuhaf olan ne?" diye sordu kapının ağzında Sybil'in omzunun üstünden içeriye bakan Alicia Coombe.

"Oda hiç de tozlu görünmüyor, değil mi? Üstelik de bunca zaman kilitli kaldıktan sonra..."

"Evet, işte bu tuhaf."

"İşte burada” dedi Sybil.

Bebek kanepedeydi. Her zamanki alışıldık sarsak pozisyonunda yatmıyordu. Sırtım bir mindere dayamış dimdik oturuyordu. İnsanları kabul etmeyi bekleyen ev sahibi havasındaydı.

"Evet” dedi Alicia Coombe. "Evinde çok iyi görünüyor, değil mi? Neredeyse içeri girip rahatsız ettiğimiz için özür dilememiz gerektiği gibi bir hisse kapıldım."

"Haydi, gidelim” dedi Sybil.

Geri çekildi, kapıyı çekti ve yeniden kilitledi.

İki kadın birbirlerine baktılar.

"Bir bilebilseydim” dedi Alicia Coombe. "Bizi neyin bu kadar korkuttuğunu..."

"Yüce Tanrım, kim korkmazdı ki?"

"Neyse, yani bundan sonra ne olacak? Aslında bu bir şey değil; odada dolaşan bir tür bebek. Bence bu bir bebek değil... bu, bir tür muzip cin."

"İşte bu iyi bir fikir."

"Evet, ama ben tam olarak inanamıyorum buna. Bence bu... bence bu bir bebek."

"Gerçekten de bu bebeğin nereden geldiğini bilmediğinden emin misin?"

"En ufak bir fikrim bile yok” dedi Alicia. "Düşündükçe onu satın almamış olduğumdan daha çok emin oluyorum ve de onu hiç kimsenin bana vermemiş olduğundan. Bence o... şey, kendi geldi."

"Peki ya sen onun... günün birinde gideceğini düşünüyor musun?"

"Aslında” dedi Alicia. "Bunu yapması için bir neden yok... İstediği her şeyi aldı."

Ancak anlaşılan bebek her istediğini almamıştı. Ertesi gün, Sybil kabul salonuna girdiğinde, bir an soluğunun kesildiğini hissetti. Ve merdivenlere doğru seslendi.

"Miss Coombe, Miss Coombe, aşağı gelir misiniz?"

"Ne oldu?"

Sabah geç kalkmış olan Alicia Coombe merdivenlerden indi, sağ dizindeki romatizma nedeniyle belirgin şekilde topallıyordu.

"Ne oldu, neyin var, Sybil?"

"Bak. Şuna bak!"

Kabul salonunun kapısında duruyorlardı. Bebek kolunu kanepenin kolçağına atmış bir halde oradaki kanepeye yayılmış oturuyordu.

"Dışarı çıkmış” dedi Sybil. "O odadan dışarı çıkmış. Bu odayı da istiyor."

Alicia Coombe kapıda duruyordu.

"Sonunda” dedi. "Sanırım bu işyerinin tamamına hâkim olmak istiyor."

"Olabilir” dedi Sybil.

"Seni gidi çirkin, sinsi, kötü niyetli vahşi yaratık” dedi Alicia, bebeğe doğru. "Neden buraya gelip bizim başımıza bela oldun ki? Seni istemiyoruz."

Ona ve de Sybil'e bebek çok hafifçe hareket etmiş gibi gelmişti. Sanki eklemleri biraz daha sarsaklaşmıştı. Uzun sarsak kollarından biri kanepenin koluna daha da yayılmıştı ve sanki yarısı kapalı yüzüyle kol altından onları süzüyordu. Bu kurnaz, kötü niyetli bir bakıştı.

"Korkunç yaratık” dedi Alicia. "Buna dayanamıyorum. Artık buna daha fazla katlanamam."

Birden Sybil'in şaşkın bakışları altında odaya daldı, bebeği aldı, doğruca pencereye gitti, pencereyi açtı ve bebeği caddeye fırlattı. O anda Sybil hafif bir çığlık atarak yutkundu.

"Ah Alicia, bunu yapmamalıydın! Eminim bunu yapmamalıydın!"

"Bir şey yapmam gerekiyordu” dedi Alicia Coombe. "Buna daha fazla katlanamazdım."

Sybil, onun yanına gidip pencereden baktı. Aşağıda kaldırımda bebek yüzüstü, kol ve bacakları iki yana yayılmış bir halde yatıyordu.

"Onu öldürdün” dedi Sybil.

"Saçmalama... Kadife, ipek kumaş parçalarından ve kırpıklardan yapılmış bir şeyi nasıl öldürebilirim ki? O canlı, gerçek bir bebek değil."

"Korkunç derecede gerçek” dedi Sybil.

Alicia soluğunu tuttu.

"Yüce Tanrım. Bu çocuk."

Aşağıda kaldırımda eski püskü giyimli, küçük bir çocuk bebeğin başında duruyordu. Çocuk yolun aşağısına ve yukarısına baktı. Biraz otomobil trafiği olmasına rağmen sabahın bu saatinde cadde pek de kalabalık sayılmazdı; çocuk durumdan tatmin olunca eğilerek bebeği aldı ve yol boyunca koşmaya başladı.

"Dur, dursana” diye bağırdı Alicia arkasından.

Sybil'e döndü.

"Bu çocuk o bebeği almamalı. Almamalı. Bu bebek tehlikeli... o şeytan. Onu durdurmalıyız."

Ancak çocuğu durduran onlar olmadı. Trafikti durduran. Aynı anda bir yönden üç taksi diğer yönden de iki ticari araç yola girdi. Çocuk yolun ortasında bir adada sıkışıp kaldı. Sybil merdivenlerden aşağı koştu, Alicia Coombe da onu izledi. Bir ticari araç ile taksinin arasından çevik bir hareketle sıyrılmayı başaran Sybil hemen arkasında Alicia Coombe ile birlikte çocuk trafik karmaşasından kurtulup karşı tarafa geçmeden ona kalakaldığı adada yetişmeyi başardılar.

"Bu bebeği alamazsın” dedi Alicia Coombe. "Onu bana ver."

Çocuk, ona baktı. Sekiz yaşlarında, bir deri bir kemik, hafif şaşı bir kızdı. Küstah bir yüz ifadesi vardı.

"Neden onu size vereyim ki?" diye sordu. "Onu -pencereden aşağı- savurduğunuzu gördüm.

Pencereden attığınıza göre onu istemiyorsunuz demektir, bu durumda, o artık benimdir."

"Sana başka bir bebek satın alırım” dedi Alicia kendinden geçmiş bir halde. "Bir oyuncak mağazasına gideriz -nereyi istersen- sana bulabileceğimiz en iyi bebeği satın alacağım. Ama lütfen bunu bana geri ver."

"Vermicem” dedi çocuk.

Kollarıyla korumak istercesine bebeğe sımsıkı sarıldı.

"Onu bana geri vermek zorundasın” dedi Sybil. "O senin değil."

Çocuktan bebeği almak için kolunu uzattı ama aynı anda çocuk ayağına bastı, arkasını döndü ve onlara bağırmaya başladı.

"Vermicem! Vermicem! Vermicem! O benim. Onu seviyorum. Siz onu sevmediniz. Ondan nefret ediyorsunuz. Eğer nefret etmeseniz pencereden aşağı atmazdınız. Bakın size söylüyorum, ben, onu seviyorum, zaten onun isteği de bu. O sevilmek istiyor."

Ve sonra tıpkı bir yılanbalığı gibi araçların arasından süzülen çocuk yolun öte tarafına koştu, dar bir sokağa daldı; daha iki orta yaşlı kadın arabaların arasından kurtulup onu izleyemeden görüş alanından kayboldu.

"Gitti” dedi Alicia.

"Bebeğin sevilmek istediğini söyledi” dedi Sybil.

"Belki de” dedi Alicia. "Belki de tüm bu süre boyunca istediği buydu... sevilmek."

Londra trafiğinin ortasında iki ürkmüş kadın birbirlerine bakakaldılar.

Karanlık Sularda

Bu öykünün bir açıklaması yok. Neden ve nasıl olduğuna ilişkin bir varsayımım da yok. Öyle bir şey işte... oldubitti.

Bununla birlikte, bazen, üzerinden uzun yıllar geçmedikçe algılayamadığım önemli bir ayrıntıyı zamanında fark edebilmiş olsam, olayların nasıl seyretmiş olacağını merak ediyorum. Eğer fark edebilseydim -açıkçası, sanırım üç insanın yaşantıları önemli boyutta değiştirilebilirdi. Yine de-bunu düşünmek bile çok korkunç!

Sözlerime başlarken sanırım öncelikle 1914 yazına dönmeliyim -savaştan hemen önceki günlere-Neil Carslake ile Badgeworthy'ye gittiğimiz günlere. Neil en iyi dostlarımdan biriydi. Erkek kardeşi Alan'ı da tanırdım, ama onunla o kadar iyi dost değildik. Kız kardeşi Sylvia ile ise hiç karşılaşmamıştım. O Alan'dan iki, Neil'den ise üç yaş küçüktü. Okuldayken tam iki kez tatilimin bir kısmını geçirmek üzere Neil'le Badgeworthy'ye gitmeye karar vermiştim, ama iki seferde de bir engel çıkmış, araya başka şeyler girmişti. Dolayısıyla Neil ve Alan'ın evini ilk kez gördüğümde bizler yirmi üç yaşına gelmiştik.

Orada büyük bir partiye katılacaktık. Neil'in kız kardeşi Sylvia o sıralar Charles Crawley adında biriyle nişanlanmıştı. Neil'in söylediğine göre adam Sylvia'dan oldukça yaşlıydı, ama gerçek anlamda terbiyeli, nazik biriydi ve maddi durumu da oldukça iyiydi.

Oraya anımsadığım kadarıyla akşam yedi sularında vardık. Herkes akşam yemeği için hazırlanmak üzere doğruca odasına gitti. Neil de beni benimkine götürdü. Badgeworthy göz alıcı, çarpıcı, dağınık düzende, eski bir yapıydı. Son üç yüzyılda serbestçe büyütülüp genişletilmişti, her taraf inip çıkan küçük basamaklarla ve beklenmedik merdivenlerle doluydu. Burası kolayca yolunuzu bulabileceğiniz türde bir ev değildi. Neil'in akşam yemeğine giderken uğrayıp beni almaya söz verdiğini anımsıyorum. Bu insanlarla ilk kez karşılaşacak olmanın düşüncesinden bile ürküyordum.

Ona gülerek şakayla buranın koridorlarında hayaletlerin dolaştığı evlerden olduğunu söylediğimi ve onun da kayıtsızca bu evin perili olduğunun rivayet edildiğini duyduğunu, ama aralarından hiçbirinin herhangi bir şey görmediğini ve hatta kendisinin nasıl bir hayalet tasavvur etmesi gerektiğini bile bilemediğini söylediğini anımsıyorum.

Sonra o odadan ayrıldı ve ben de akşam giysilerimi çıkarmak üzere valizlerimi boşaltıp yerleştirmeye başladım. Carslakeler varlıklı değillerdi, eski evlerine, geleneklerine çok bağlılardı ama sizin yerinize valizlerinizi boşaltacak ya da size yardımcı olacak erkek uşakları yoktu.

Neyse, kravatımı bağlamak üzere tuvalet masasının önüne geçmiştim. Aynanın tam karşısında duruyordum. Kendi yüzümü ve omuzlarımı ve arka planda da odanın duvarını görüyordum; tam ortasında kapı bulunan dümdüz, yalın bir duvar... her neyse, sonuçta tam kravatımı bağlamıştım ki bu kapının açıldığını gördüm.

Neden arkamı dönmediğimi bilemiyorum... düşünüyorum da aslında doğal olarak yapmam gereken buydu; nedense yapmadım işte. Yalnızca kapının yavaşça aralanmasını izledim ve kapı açıldığında da kapının arkasını gördüm. Burası bir yatak odasıydı -

benimkinden daha geniş bir oda-odada iki karyola vardı. Birden soluğum kesildi.

Bu yataklardan birinin ayak ucunda bir kız vardı, bir adam kızın boynuna iki eliyle sarılmış ve bir yandan kızı geriye doğru iteklerken, kızın nefessiz kalıp ölmesini istercesine boğazını sıkıyordu.

Yanılıyor olamazdım. Gördüğüm çok açıktı. Bu bir cinayet girişimiydi.

Kızın yüzünü açıkça görebiliyordum; sarı saçlarını, güzel yüzündeki dehşet ifadesini, yüzünün giderek kızarıp kanla kaplanmasını. Adamın ise yalnızca sırtını görebiliyordum, bir de yüzünün sol tarafındaki boynuna dek uzanan yara izini.

Bunun anlatılması belki uzun sürüyor ama aslında bütün bu olup bitenler -benim orada şaşakalmam- yalnızca bir ya da iki saniye aldı. Ardından kızı kurtarmak için döndüm, ileri doğru bir hamle yaptım ama...

Tam arkamdaki duvarda, görüntüsü aynaya yansıyan duvarda, yalnızca Viktorya stili maun bir gardırop vardı. Ne açık bir kapı ne de bir dehşet sahnesi. Yeniden hızla aynaya döndüm. Aynaya da yalnızca gardırobun görüntüsü yansımıştı...

Ellerimle gözlerimi ovuşturdum. Sonra odada ilerleyip gardırobu ileri doğru itmeye çalıştım. Tam o anda koridora açılan diğer kapıdan içeri giren Neil, bana ne yaptığımı sordu.

Ona dönüp gardırobun arkasında bir kapı olup olmadığını sorduğumda benim kafadan kontak olduğumu düşünmüş olmalı. Evet, dedi, gerçekten de gardırobun arkasında bir kapı var ve oradan

bitişik odaya geçiliyor. O odada kimin kaldığını sordum. Oldamların – Albay Oldam ve karısının-kaldıklarını söyledi. Bu kez de ona Bayan 0ldam'ın saçlarının sarı olup olmadığını sordum.

Anlamsız, kuru bir sesle kadının koyu renk saçlı olduğunu söylediğindeyse artık kendimi gülünç duruma düşürdüğümü anlamaya başlamıştım. Kendimi toparladım, anlamsız, inanılması güç bir açıklama yaptım ve beraberce aşağı indik. Kendi kendime bunun bir yanılsama olduğunu söylüyor, yaptığımdan dolayı utanıyor ve bir anlamda eşeklik ettiğimi düşünüyordum.

Ve sonra -ve sonra- Neil, "Kız kardeşim Sylvia" dedi ve başımı kaldırıp baktığımda karşımda bir an önce ölümün eşiğinde gördüğüm kızın güzel yüzünü buldum... Ardından da nişanlısıyla tanıştırıldım, ince, uzun boylu, esmer, yüzünün sol tarafında boylu boyunca yara izi olan bir adam.

Neyse... böyle işte. Benim yerimde siz olsanız ne yapardınız, bunu düşünüp bana söylemenizi isterim. Karşımda bir kız duruyordu -aynı kız- ve de onu boğarken gördüğüm aynı adam... ve bu ikisi bir ay sonra evleneceklerdi.

Bu durumda ne yapmalıydım? Bir şey yapabilir miydim? Acaba biri Neil -ya da kızın kendisi- bana inanır mıydı?

Orada kaldığım tüm bir hafta boyunca bu konu aklımdan çıkmadı, durmadan hep bunu düşündüm.

Konuşmalı mıydım yoksa konuşmamalı mı? Ancak bu arada başka bir sorun daha çıktı. Sylvia Carslake'e daha onu gördüğüm ilk anda âşık olmuştum... Onu bu dünyadaki her şeyden daha fazla istiyordum...Ve bu bir şekilde elimi kolumu bağlıyordu.

Ne var ki, bir şey söylemediğim takdirde Sylvia, Charles Crawley ile evlenecek ve Crawley, onu öldürecekti...

En sonunda, oradan ayrılmamdan önceki gün onun karşısında direncimi yitirip olanları ağzımdan kaçırdım. Ona, benim aklımı kaçırmış olduğumu ya da bu gibi bir şeyler düşünmesini beklediğimi ama her şeyi aynen ona anlattığım şekilde gördüğüme ciddiyetle yemin edebileceğimi ve onun Crawley'le evlenmeye kararlı olduğunu hissedince ona bu tuhaf deneyimimi anlatmaya karar verdiğimi söyledim.

Beni sessiz, sakin dinledi. Gözlerinde anlayamadığım bir şey vardı. Genel anlamda sinirlendiğini söyleyemem. Sözlerimi tamamladığımda yalnızca ciddi bir şekilde teşekkür etti. Bense aptal gibi yineleyip duruyordum. "Gördüm onu. Gerçekten gördüm onu..." O ise, "Öyle diyorsanız öyle olduğundan eminim. Size inanıyorum” dedi.

Neyse, sonuçta oradan doğru mu yaptığımı yoksa kendimi aptal durumuna mı düşürdüğümü öğrenemeden ayrıldım ve bir hafta sonra da Sylvia'nin Charles Crawley ile nişanını bozduğunu öğrendim.

Ardından da savaş çıktı, artık savaş dışında başka bir şey düşünmek için pek zaman olmuyordu. Bir ya da iki kez, izindeyken, Sylvia ile karşılaştım ama mümkün olduğunca ondan uzak kalmaya çalıştım.

Onu seviyor, her zamankinden de fazla istiyordum ama bunun dürüst ve adil bir davranış olmayacağı kanısındaydım. Crawley'le olan nişanını bozmuş olmasından sorumlu tutulabilirdim ve hiç durmadan kendi kendime yapmam gerekenin suçsuzluğumu kanıtlar

nitelikte davranmak olduğunu söylüyordum. Dolayısıyla da bunun çıkar yolunu tamamıyla ilgisiz biri gibi davranmakta buldum.

Sonra 1916 yılında, Neil öldü ve Sylvia'ya onun son anlarından bahsetme görevi de bana düştü.

Bunca olandan sonra sıradan bir ilişki olamazdı bizimki. Sylvia, Neil'e adeta tapıyordu ve o benim en iyi dostumdu. Sylvia çok tatlıydı, hatta yastayken bile. Çenemi tutmakta çok zorlandım ve yeniden bir kurşunun bu berbat duruma son vermesi umuduyla cepheye döndüm. Sylvia'sız bir yaşamın hiçbir anlamı yoktu benim için.

Ancak hiçbir kurşunun üzerinde adım yazılı değildi. Biri sağ kulağımın neredeyse tam dibinden yüzümü sıyırıp geçti, bir diğeri göğsümdeki sigara kutusuna çarpıp sekti, ama ben her defasında yara almadan kurtuldum. Charles Crawley ise 1918 yılı başlarında bir akında öldü.

Bir şekilde bu bazı şeyleri değiştirmişti. 1918 sonbaharında ateşkesten hemen önce eve döndüm ve doğruca Sylvia'ya gidip ona onu sevdiğimi söyledim. Onun bana hemen benden hoşlandığını söyleyeceğini hiç ummuyordum, bana neden bunu söylemek için bu kadar beklediğimi, daha önce söylemediğimi sorduğunda şaşkınlıktan neredeyse oraya yığılacaktım. Crawley hakkında bir şeyler kekeledim, ama o, "Onunla nişanımı neden bozduğumu sanıyorsun ki?" diye sordu. Ardından kendisinin de aynen benim gibi -ilk gördüğü anda- bana âşık olduğunu söyledi.

Ben de ona anlattığım öykü yüzünden nişanı attığını düşündüğümü söyledim, alaycı bir havada küçümseyerek gülümsedi, eğer birini severse, asla o kadar da ödlek olmayacağını söyledi.

Böylece benim bu eski gördüklerimin üzerinden yeniden geçtik ve bunun tuhaf, anlaşılmaz bir durum olduğuna karar verdik.

Neyse, bundan sonrası için anlatacak pek fazla bir şey yok. Sylvia ile evlendik ve çok mutluyduk.

Ancak onun gerçekten benim olmasıyla birlikte, aslında hiç de evlenilecek, iyi bir koca olacak bir adam olmadığımı anladım. Sylvia'yı büyük bir tutkuyla seviyordum, ama kıskanıyordum, onu neredeyse gülümsediği her insandan bile kıskanıyordum. Başlangıçta bu onu eğlendiriyordu, hatta onun bundan hoşlandığını bile sanıyorum. Ne de olsa ona ne kadar bağlı olduğumu kanıtlıyordu.

Bana gelince, aptalca davranmanın, kendimi enayi yerine koymanın dışında müşterek yaşantımızın tüm huzur ile mutluluğunu tehlikeye attığımın tamamıyla ve açıkça farkındaydım. Biliyordum, söylüyordum ama değişemiyordum. Sylvia birinden bir mektup alıp da bana göstermezse kimden geldiğini ölesiye merak ediyordum. Eğer bir erkekle konuşur gülerse, elimde olmadan somurtuyor, küsüyor ve kendimi tetikte, onu izler buluyordum.

Söylediğim gibi, önceleri Sylvia bu duruma gülüyordu. Bunun bitip tükenmez bir şaka olduğunu düşünüyordu. Sonra bu şakayı pek o kadar da eğlendirici bulmamaya başladı. Sonuçtaysa bunun şaka olmadığını düşünmeye başladı...

Ve yavaş yavaş benden uzaklaştı. Fiziksel anlamda değil, zihninden geçenleri benden saklıyordu.

Artık onun düşüncelerinin nerede olduğunu bilmiyordum. Nazik ve sevecendi, ama sanki düşünceleri çok uzaklardaydı, hep üzgündü.

Giderek onun beni artık sevmediğini algıladım. Aşkı ölmüştü ve bunu öldüren de bendim...

Bir sonraki adım kaçınılmazdı, ister istemez bunu beklemeye başladım; aslında bundan korkuyordum.

Sonra yaşamımıza Derek Wainwright girdi. Onda bende olmayan her şey vardı. Zekiydi, espirili ve hoşsohbetti. İnsanı fazlasıyla etkiliyordu. Yakışıklıydı da ve -bunu kabul etmek zorundayım- son derece mükemmel bir adamdı. Onu görür görmez kendi kendime, tam olarak Sylvia'ya göre bir adam, dedim.

Ona karşı mücadele etti. Çaba harcadığını biliyorum, ama ona yardımcı olmadım. Yapamazdım.

Kendi kasvetli, küskün, umutsuz dünyama kapanmıştım. Ölesiye ıstırap çekiyordum, ama kendimi kurtarmak için parmağımı bile kıpırdatamıyordum. Ona yardım edemezdim. Bu durumu daha da kötüleştirdi. Sonra bir gün duygularımı özgür bıraktım, boşaldım -vahşice bir saldırı- haksız ithamlar. Kıskançlıktan ve ıstıraptan deliye dönmüştüm. Tüm söylediklerim insafsız ve haksızdı; bunları söylerken bile acımasız ve haksız olduğumu biliyordum. Yine de bunları söylemekten zalimce zevk alıyordum.

Sylvia'nın nasıl ürküp kızardığını ve sindiğini anımsıyorum da...Onu dayanma gücünün sınırlarına sürüklüyordum. Şöyle dediğini anımsıyorum. "Bu böyle devam edemez..."

O akşam eve döndüğümde ev boştu... bomboş. Bir not bırakmıştı; tam olarak geleneksel şekilde.

Notta beni terk ettiği yazıyordu... iyiliğimiz için. Bir ya da iki günlüğüne Badgeworthy'ye gidecekti. Ondan sonra da niyeti onu seven ve ona ihtiyaç duyan tek insana gitmekti. Bunu son olarak kabul etmeliydim.

Aslında bir noktada bunun doğru olduğunu kabul ediyordum, sonra kendi kuşkularıma kendim bile inanamaz oldum. En kötü korkularımın siyah-beyaz karşıma dikilmiş olması beni deli ediyordu.

Onun ardından arabanın götürebildiği kadar hızla Badgeworthy'ye gittim.

Hızla içeri daldığımda akşam yemeği için üstünü değiştirmekte olduğunu anımsıyorum. Yüzünü görüyordum: şaşkın - güzel - donakalmış - korkulu.

"Benim dışımda kimsenin olamazsın” dedim. "Hiç kimsenin."

Bir anda boynuna sarılıp sıktım ve geriye doğru sürüklendi.

Birden aynadaki yansımamızı gördüm. Sylvia'nın kıvranmasını, benim onu boğmaya çalışmamı ve sağ kulağımı sıyırıp geçen kurşunun bıraktığı yanağımdaki yarayı.

Hayır, onu öldürmedim. Bu ani görüntü beni paralize etti, ellerim gevşedi ve onun yere yığılmasına izin verdi...

Ardından ben de yıkıldım... beni yatıştırdı, teselli etti. Evet, o, beni teselli etti.

Ona her şeyi anlattım ve o da bana "onu seven ve ona ihtiyaç duyan tek insan" deyimiyle ağabeyi Alan'ı kastettiğini söyledi. O gece

birbirimizin yüreğinin derinlerini gördük ve o andan sonra hiç sanmıyorum ki artık bir daha birbirimizden kopalım...

Yaşamın aslında ne kadar zor olduğunun düşüncesi bile korkunç. Eğer Tanrı'nın lütfü ve bir ayna olmasa, o gün katil bile olabilirdim...

O akşam ölen bir şey vardı: beni bunca zaman etkisine alan kıskançlık şeytanı...

Bazen merak ediyordum; düşünün ya ben o yön hatasını yapmamış olsaydım -sol yanakta gördüğüm yara izini- gerçekte sağda olmasına rağmen aynadaki yansımasından dolayı ters algılamasam... Bu adamın Charles Crawley olduğuna o kadar emin olabilir miydim? Sylvia'yı uyarır mıydım? Benimle mi evlenirdi yoksa onunla mı?

Yoksa geçmiş ve gelecek, hepsi bir miydi?

Ben basit bir insanım -ve bütün bunları anladığımı iddia edemem- ama gördüğümü gördüm. Bu gördüğümden dolayı da, Sylvia ve ben, eski moda deyimiyle -ölüm bizi ayırana dek- birlikte olacağız. Ve belki sonra da...

Greenshaw's Folly{1}

İki adam çalılığın köşesinden döndüler.

"Neyse, işte buradayız” dedi Raymond West. "İşte bu."

Horace Bindler fark edilir şekilde derin bir soluk aldı.

"Ama dostum” diye haykırdı. "Bu muhteşem!" Sesi estetik beğenisini ortaya koyan bir haykırışın ardından huşu dolu bir saygıda derinleşti. "Bu inanılmaz! Bu dünya ötesi bir şey! Devrinin en iyisi. Bir harika!"

"Beğeneceğinizi düşünüyordum” dedi Raymond West gönül rahatlığıyla.

"Beğenmek mi? Dostum..." Horace ne diyeceğini bilemiyordu. Kamerasının kılıfını çıkardı ve çalışmaya koyuldu. "Bu koleksiyonumun en değerli parçalarından biri olacak” dedi mutlulukla.

"Sizce de ucube"" koleksiyonuna sahip olmak ilginç bir şey, değil mi? Bu aklıma yedi yıl önce banyo yaparken geldi. Koleksiyonumun en son değerli örneği Cenova'daki Campo Santo'ydu, ama bence bu onu da katlar. Bunun adı neydi?"

"En ufak bir fikrim bile yok” dedi Raymond.

"Sanırım bir adı vardır."

"Olması gerekir. Ama sorun bu yörede buranın Greenshaw's Folly dışında bir adı yok."

"Greenshaw bu binayı yapan adamın adı mı?"

"Evet. Bin sekiz yüz altmış ya da yetmişli yıllarda. O devrin başarı öykülerinden biriymiş adamın yaşamı. Uçsuz bucaksız bir servete kavuşan, çıplak ayakla hayata atılan bir çocuğun öyküsü. Bu evi neden yaptırdığına ilişkin yöredekiler iki farklı görüşe ayrılmışlar, bir grup bunun açıkça zenginlik şımarıklığı olduğunu ileri sürerken bir diğer grup bunun kredi verenleri etkilemek için yapıldığını düşünüyorlarmış. Eğer gerçek bu ikincisiyse bu yapının bankacıları etkilemediği muhakkak. Adam ya iflas etmiş ya da onun gibi bir şey. Greenshaw's Folly denmesinin nedeni de bu zaten."

Horace kameranın düğmesine bastı. "İşte oldu" dedi tatmin olmuş bir sesle. "Bana anımsatın da size koleksiyonumun 310 numaralı parçasını göstereyim. İtalyan stilinde akıl almaz mermer bir şömine." Eve bakarak ekledi. "Bay Greenshaw'un bütün bunları nasıl düşünebilmiş olduğunu gerçekten aklım almıyor."

"Bazı ayrıntılar açıkça görülüyor" dedi Raymond. "Fransa'da Loire Şatosu'nu (Châteaux de Loire.) ziyaret etmiş olduğu açıkça görülüyor, değil mi? Bu kuleler. Sonra maalesef, Uzakdoğu'ya da gitmiş olmalı. Taç Mahal'in etkisi görülmeyecek gibi değil. Kuzey Afrika etkisinin görüldüğü kapı kanatları ve Venedik saraylarının izlerine gelince onların biraz da olsa hoşuma gittiğini söylemeliyim."

"Nasıl olup da tüm bu fikirleri bütünleştirecek bir mimar bulabildiğini merak ediyorum."

Raymond omuzlarını silkti.

"Sanırım bu hiç zor olmasa gerek. Büyük olasılıkla mimar bu sayede ömrünün sonuna kadar varlıklı bir adam olarak yaşadı,

zavallı ihtiyar Greenshaw ise iflas etti."

"Binaya diğer tarafından da bakabilir miyiz?" diye sordu Horace. "Yoksa girilmez mi?"

"Aslında girilmez ama bunun sorun olacağını sanmıyorum."

Raymond evin köşesinden arkaya döndü ve Horace da onu izledi.

"Burada kim yaşıyor, dostum? Yetimhane olarak mı çalışıyor, yoksa tatilcilere mi hizmet veriyor?

Okul olması olanaksız. Oyun oynayacak alanı ya da spor aktiviteleri için yeri yok."

"Ah, Greenshawlardan biri hâlâ burada yaşıyor" dedi Raymond omzunun üzerinden arkaya seslenerek. "İflas sırasında ev ellerinden gitmedi. Yaşlı Greenshaw'un oğluna miras kaldı. O oldukça cimri biriydi ve evin yalnızca bir köşesinde yaşadı. Eve bir kuruş bile harcamadı. Belki de zaten harcayacak parası yoktu. Şimdi ise burada onun kızı yaşıyor. Yaşlı bir kadın, oldukça acayip biri."

Raymond bunları söylerken kendi kendini misafirini oyalamak üzere Greenshaw's Folly'yi düşünmüş olduğu için tebrik ediyordu. Bu edebiyat eleştirmenleri nedense hafta sonlarında taşra özlemi sürdüklerini ileri sürer, ama taşrada olduklarında da burayı son derece sıkıcı, tekdüze bulurlardı. Ertesi gün zaten pazar gazetesi işin içinde olacaktı, ama o gün Greenshaw's Folly'nin ucube koleksiyonunu Horace Bindler'e ziyaret ettirmek aklına geldiği için Raymond West kendi kendini kutluyordu.

Evin köşesini döndüklerinde ihmal edilmiş, bakımsız bir çimenlik alana geldiler. Buranın bir köşesinde büyük yapay kayalık bir bahçe

vardı ve bu bahçede Horace'ın sevinçle Raymond'un koluna yapışmasına neden olan eğilmiş biri görülüyordu.

"Dostum" diye haykırdı Horace. "Ne giymiş, görüyor musun? Dallı, çiçek baskılı bir elbise. Aynen gerçek bir oda hizmetçisi gibi, oda hizmetçilerinin olduğu dönemlerden farksız. En unutamadığım anılarım taşradaki bir evde geçirdiğim günlere ait, o zamanlar küçük bir çocuktum, sabahları dallı çiçekli elbisesi ve kepiyle gerçek bir oda hizmetçisi tarafından uyandırılırdım. Evet, aslında evin kâhyasının başlığında bant bulunurdu. Ama o da gerçek anlamda bir oda hizmetçisiydi, odaya koskoca bir leğen içinde sıcak su getirmesini anımsıyorum da. Ne muhteşem günlerdi."

Çiçek baskılı elbise giymiş olan figür doğruldu ve elinde bir malayla onlara doğru döndü.

Fazlasıyla endişe uyandıran bir tipti. Taranmamış gri saçları dağınık bir halde omuzlarına düşmüştü, başına İtalya'da atların başlarına konulan türde hasır bir şapka iliştirilmişti. Üzerindeki renkli baskılı elbisenin neredeyse her bir yanı yırtık pırtıktı. Pek de temiz olmayan, havanın etkisiyle harap olmuş yüzünün dışında kurnaz, zeki gözleriyle onlara kim olduklarım çıkarmak istercesine bakıyordu.

"İzinsiz girdiğimiz için özür dilerim, Miss Greenshaw" dedi Raymond West ona doğru ilerlerken.

"Ancak Bay Horace Bindler konuğum, bizde kalıyor ve..."

Horace eğilerek şapkasını çıkardı.

"Ve... kendisi... şey... yakınçağ tarihiyle... yakından ilgileniyor ve... şey... yani... antik evlerle."

Raymond West ünlü biri olduğunun bilincinde, başka insanların cüret edemeyecekleri girişimlerde bulunabilecek, çok tanınan bir yazar olmanın rahatlığıyla konuşuyordu.

Miss Greenshaw arkasındaki büyük, gösterişli harabeye baktı.

"Burası güzel bir ev” dedi hayranlıkla. "Büyükbabam yaptırmış, benden çok önce, elbette. Yerli halkı hayrete düşürmek istediğini söylediğini anlatırlar."

"Bunu kesinlikle başardığını söyleyebilirim, madam” dedi Horace Bindler.

"Bay Bindler çok tanınmış bir edebiyat eleştirmenidir” diye açıkladı Raymond West.

Miss Greenshaw'un açıkçası edebiyat eleştirisine karşı pek bir saygısı yoktu. Hiç etkilenmedi.

"Ben” dedi Miss Greenshaw evi işaret ederek. "Burayı büyükbabamın dehasının bir anıtı olarak görüyorum. Bazı aptallar bana gelip burayı neden satıp bir apartman dairesine yerleşmediğimi soruyorlar. Bir apartman dairesinde ne yapabilirim ki? Burası benim evim ve ben burada yaşıyorum” dedi Miss Greenshaw. "Her zaman burada yaşadım." Geçmişi düşünerek sözlerini sürdürdü. "Biz üç kardeştik. Laura papaz yardımcısıyla evlendi. Babam din adamlarının ruhani değerlere önem veren kişiler olması gerektiğini söyleyerek ona para vermemişti. Bebeğini doğururken öldü. Bebek de öldü. Nettie binicilik hocasıyla kaçtı. Babam da tabii onu vasiyetinden çıkardı. Harry Fletcher yakışıklı biriydi ama dürüst, iyi bir insan değildi. Nettie'nin onunla mutlu olduğunu sanmıyorum. Neyse, o da uzun yaşamadı. Bir oğulları oldu. Bana arada sırada

mektup yazar, ama elbette ki o bir Greenshaw değil. Ben Greenshawların sonuncusuyum." Sarkık omuzlarını belirgin bir gururla dikleştirdi ve hasır şapkasının arkaya doğru yatan kısmını hafifçe düzeltti. Sonra yana dönerek sordu:

"Evet, Bayan Cresswell, ne vardı?"

Evden onlara doğru, Miss Greenshawla yan yana geldiğinde gülünecek kadar farklı görünen bir kadın yaklaşıyordu. Bayan Cresswell'in mavi tonlanmış ak saçları titizlikle düzenlenmiş dalgalar ve bukleler halinde yukarı doğru toplanmıştı ve son derece abartılı duruyordu. Sanki bu saçlar herhangi bir kıyafet balosuna Fransız Markizi kılığında gitmek için özellikle yaptırılmıştı. Orta yaştaki bu kadının giysileriyse hışırtılı siyah ipekten değildi ama siyah parlak bir cins floş kumaştan yapılmıştı. Uzun boylu bir kadın olmamasına rağmen şekilli, dolgun göğüsleri vardı. Konuştuğunda sesi hiç beklenmedik kadar boğuktu. Kusursuz sayılabilecek bir diksiyonu vardı, yalnızca "h" ile başlayan sözcüklerde belli belirsiz bir duraksama yaşıyor, ardından gelen soluğunu içe çekerek abartılı vurgulamasıyla uzakta kalan gençlik yıllarında "h"ları tonlamakta zorluk çektiği kuşkusu uyandırıyordu.

"Balık, madam” dedi Bayan Cresswell. "Morina balığı. Henüz gelmedi. Alfred'e almaya gitmesini söyledim ama bunu yapmayı reddediyor."

Miss Greenshaw hiç beklenmedik şekilde kıkırdadı.

"Reddediyor, öyle mi?"

"Alfred, madam, son derece kaba ve saygısız."

Miss Greenshaw toprak bulaşmış iki parmağını dudağına götürdü ve kulakları sağır edecek kadar ani, tiz bir ıslığın ardından bağırdı.

"Alfred, Alfred, buraya gel."

Bu çağrıya cevap olarak evin köşesinden, elinde bir kürek olan genç bir adam çıktı. Yakışıklı, ama küstah bir yüz ifadesi vardı. Yaklaştığında haince olduğu hiç kuşku götürmeyecek bakışlarla Miss Cresswell'i süzdü.

"Beni mi çağırdınız, efendim?" diye sordu.

"Evet, Alfred. Balık almaya şehre gitmeyi reddettiğini duydum. Neler oluyor?"

Alfred sinirli ve nobran bir sesle cevap verdi.

"Eğer siz istiyorsanız, giderim efendim. Yalnızca söylemeniz yeterli."

"İstiyorum onu. Akşam yemeğine istiyorum."

"Haklısınız, efendim. Hemen gidiyorum."

Genç adam giderken Bayan Cresswell'e küstah bir bakış attı. Kadın kızararak ağzının içinde mırıldandı.

"Gerçekten de! Dayanılır gibi değil!"

"Neyse, şimdi benim asıl düşündüğüm” dedi Miss Greenshaw. "Şu anda asıl ihtiyacımız olan tam da iki yabancı konuk, öyle değil mi Bayan Cresswell?"

Bayan Cresswell şaşırmış görünüyordu.

"Çok özür dilerim, madam."

"Şunu iyi bilmelisin” dedi Miss Greenshaw başını sallayarak. "Bir vasiyetnamenin lehtarı vasiyetnamenin tanığı olmamalıdır. Bu doğru, değil mi?" Raymond West'e baktı.

"Kesinlikle doğru, madam” dedi Raymond.

"Bunu bilecek kadar hukuk bilgisine sahibim” diye belirtti Miss Greenshaw. "Ve siz beyler, ayakta kaldınız."

Malasını kolundaki bahçıvan sepetine attı.

"Benimle yukarı kütüphaneye gelmek ister misiniz?"

"Memnun oluruz” dedi Horace hevesle.

Miss Greenshaw önden ilerleyerek onları duvarları solmuş brokar kumaşla kaplı, möblelerinin üzerinde toz tabakaları oluşmuş, geniş san ve altın varak tonlarının hâkim olduğu bir misafir salonundan geçirdi. Ardından da uzun loş bir koridordan, merdivenlerle yukarı çıkılan, birinci kattaki bir odaya götürdü.

"Büyükbabamın kütüphanesi” diye belirtti Miss Greenshaw.

Horace etrafına belirgin bir hoşnutlukla baktı. Onun açısından bakılınca burası bir zevksizlik örneği, uyumsuz antikaların sergilendiği bir yerdi. Sfenks başları onlarla hiçbir uyum göstermeyen mobilyaların üzerine konulmuştu. Paul ve Virginia'yı sembolize ettiği anlaşılan devasa bronz bir heykelin yanındaysa Horace'ın hemen fotoğrafını çekmek isteğine kapıldığı üzerinde klasik motifler bulunan çok büyük bir saat duruyordu.

"Çok sayıda değerli kitap var” dedi Miss Greenshaw.

Raymond zaten kitaplara bakıyordu. Üstünkörü bir bakışta anlayabildiği kadarıyla burada belirgin bir ilgi alanı esas alınarak toparlanmış kitaplar yoktu, zaten kitaplardan hiçbiri de okunmuşa benzemiyordu. Tamamı doksan yıl kadar önce zenginlerin kütüphanelerine yerleştirilmek üzere basılan, mükemmel şekilde ciltlenmiş klasik eserlerdi bunlar. Geçmiş döneme ait birkaç roman da vardı. Ancak bunların çok azında okunmuş olduklarını belirten izler vardı.

Miss Greenshaw büyük yazı masasının çekmecelerini karıştırıyordu. Sonunda parşömen kâğıt üzerine yazılmış bir belge çıkardı.

"Vasiyetnamem” diye açıkladı. "Nasıl diyeyim, insanın sonuçta parasını birine bırakması gerekiyor. Eğer vasiyetname bırakmadan ölürsem o at terbiyecisinin oğlu tüm servetime sahip olacak. Harry Fletcher aslında yakışıklı biriydi ama aynı zamanda da insanın rastlayabileceği en düzenbaz insandı. Bu malikânenin onun oğluna miras kalması için hiçbir neden göremiyorum.

Hayır..." Sanki dillendirilmemiş bir itiraza cevap verircesine sözlerini sürdürdü. "Kararımı verdim.

Burayı Cresswell'e bırakacağım."

"Kâhyanıza mı?"

"Evet. Bunu ona da açıkladım. Sahibi olduğum tüm malvarlığımı ona bırakıyorum, ona bunun karşılığında ölene dek ücret ödemeyeceğim. Bu masraflarımı belirgin şekilde düşürecek ve onun

da her zaman istediğim nitelikte olmasını sağlayacak. Bana başkaldıramayacak ve bir an bile buradan ayrılamayacak. O-la-la, öyle değil mi? Aslında babası zavallı bir musluk tamircisiydi. Güveneceği, gösteriş yapacağı bir şeyi yok."

Katlanmamış parşömeni elinde tutuyordu. Bir kalem alıp mürekkebe batırdı ve imzaladı: Katherine Dorothy Greenshaw.

"İşte oldu” dedi. "Benim imzaladığımı gördünüz, siz ikiniz de imzalarsanız bu belge yasal nitelik kazanacak."

Kalemi Raymond West'e uzattı. Raymond içinde kendisinden karşılaması beklenen bu talebe karşı uyanan umulmadık tiksinme duygusuyla bir an tereddüt etti. Sonra her gün sabah postasında gelen en azından sekiz talebi karşıladığı, çok iyi bilinen fiyakalı imzasını attı. Horace kalemi ondan aldı ve kendi imzasını ekledi.

"İşte oldu” dedi Miss Greenshaw.

Miss Greenshaw kütüphaneye doğru gitti ve bir an tereddütle durduktan sonra raftan bir kitap çekti, özenle katladığı kâğıdı içine yerleştirdi.

"Benim de bazı şeyleri sakladığım özel yerlerim var” dedi.

Raymond West, yaşlı kadın kitabı yerine koyarken hemen göz atıp, "Lady Audiey' in Sırrı” diye mırıldandı.

Miss Greenshaw yeniden sinsi sinsi kıkırdadı.

"O günlerin bestseller'i” dedi. "Sizin kitaplarınız gibi değil, ama?"

Raymond'un sırtına hiç beklenmedik bir anda dostça vurdu. Raymond, kadının kitap yazdığını bilmesine oldukça şaşırmıştı. Raymond West edebiyat dünyasında bilinen bir isim olmasına rağmen, hiçbir zaman bestseller yazarı olduğu söylenemezdi. Orta yaşlara ulaşmış olmanın etkisiyle biraz daha yumuşamış olsa da kitaplarında genellikle yaşamın kötü, iğrenç yönlerini dile getiriyordu.

"Acaba” diye sordu Horace büyük bir hevesle. "Saatin resmini çekebilir miyim?"

"Elbette” dedi Bayan Greenshaw. "Sanırım Paris'teki bir müzayeden alınmış."

"Büyük olasılıkla” diyen Horace fotoğraf çekti.

"Bu oda büyükbabamın zamanından beri pek kullanılmadı” diye açıkladı Miss Greenshaw. "Bu çekmeceler onun eski günlükleriyle dolu. Sanırım, ilginç olmalı. Onları okumayı göze alamıyorum.

Aslında onların basılmasını isterdim ama sanırım hiç kimse onlar üzerinde uzun süre çalışmayı göze almaz."

"Bunun için özel birini tutabilirdiniz” dedi Raymond West.

"Sahi mi? Biliyor musunuz, bu çok iyi bir fikir. Bunu düşüneceğim."

Raymond West saatine baktı.

"Nezaketinizi daha fazla suiistimal etmememiz gerektiğini düşünüyorum” dedi.

"Sizi tanıdığıma sevindim” dedi Miss Greenshaw samimiyetle. "Evin köşesinden geldiğinizi duyduğumda bir an polis olduğunuzu

düşünmüştüm."

"Neden polis?" diye sordu, soru sormaktan asla çekinmeyen Horace.

Miss Greenshaw hiç beklenmedik bir cevap verdi.

"Eğer zamanını bilmiyorsan, bir polise sor” adlı tekerlemenin ardından, Viktorya dönemine özgü bu esprinin hoşnutluğu içinde dirseğiyle Horace'ın kaburgalarını dürttü ve bir kahkaha attı.

"Çok güzel bir öğleden sonraydı” diye belirtti Horace eve doğru yürüdükleri sırada. "Gerçekten de bu yerde her şey var. Tek eksik kütüphanede bir ceset. Hani şu eski dedektif öykülerinde hep geçen, kütüphanedeki ceset gibi bir şey, eminim burası o yazarların kafalarından geçirdikleri tipte bir kütüphane."

"Eğer cinayet konusunda konuşmak istiyorsan” dedi Raymond. "Jane Teyze'mle görüşmelisin."

"Teyzen Jane ile mi? Miss Marple'ı mı kastediyorsun?" Kafası karışmış görünüyordu.

Onun kafasında bir önceki gece tanıştığı yaşlı zarif bayan cinayetle bağlantılı olarak düşünülebilecek son insandı.

"Ah evet” dedi Raymond. "Cinayet onun uzmanlık alanıdır."

"Ama dostum, bu çok şaşırtıcı. Yani nasıl, ne demek istiyorsun?"

"Demek istediğim son derece açık” dedi Raymond. Ve sıraladı: "Bazıları cinayet işler, bazıları istemeden bir cinayete karışır, diğerleri

ise cinayeti çözmek durumunda kalır. İşte Jane Teyze bu üçüncü gruba giriyor."

"Şaka yapıyorsun."

"Asla. Sana Scotland Yard’ın eski başkanını, birçok komiseri ve cinayet masasından bir iki çok sıkı dedektifi referans olarak gösterebilirim."

Horace mutlulukla mucizelerin asla sonu olmadığını söyledi. Çay masasında Raymond'un karısı Joan West'e, yeğeni Lou Oxley'e ve yaşlı Miss Marple'a o öğleden sonra olanların kısa bir özetini yaptılar ve bu arada Miss Greenshaw'un onlara söylediklerini ayrıntılarıyla tam olarak ilettiler.

"Kanımca” dedi Horace. "Tüm bu kurguya ters düşen, tekinsiz bir şey var. O düşesi andıran kadın, kâhya, belki çaydanlığın içine bir iki damla arsenik damlatmak gibi, üstelik şimdi evin sahibi onun lehine vasiyetnamesini de imzalamışken, olamaz mı?"

"Haydi, anlat bize Jane Teyze” dedi Raymond. "Bu durumda orada bir cinayet işlenebilir mi, işlenmez mi? Sen ne düşünüyorsun?"

"Bence” dedi Miss Marple ciddiyetle örgüsünü örerken. "Bu gibi konularda böyle şakalar yapmamalısınız. Arsenik elbette ki bir olasılık. Elde etmesi çok kolay. Büyük olasılıkla haşere öldürücü olarak bahçıvan kulübesinde zaten vardır."

"Aslına bakılırsa, hayatım” dedi Joan West. "Bu biraz fazla aleni bir cinayet olmaz mı?"

"Her şey böyle bir vasiyetnameye uygun” dedi Raymond. "Zaten o zavallı ihtiyarın o büyük beyaz heyuladan başka bırakacak bir malı

olduğunu sanmıyorum, ayrıca o evi kim ister ki?"

"Belki bir film şirketi” dedi Horace. "Ya da bir otel ya da bir şirket."

"Onu yok pahasına almayı bekliyorlardır” dedi Raymond, ama Miss Marple başını sallayarak itiraz etti.

"Sana bu konuda katılamayacağımı biliyorsun, sevgili Raymond. Para konusunda, demek istiyorum. Büyükbabası gerçekten de parayı kolay yoldan kazanabilmiş, ama onu tutmayı bilemeyen savurgan zenginlerden biriydi. Dediğin gibi tüm servetini kaybetmiş olabilir ama iflas etmiş olması olanaksız, aksi takdirde oğlu evi elinde tutamazdı ayrıca oğlan, babanın tam tersi, çok cimriydi. Her kuruşunu biriktiren biri. Bence yaşamı süresince hatırı sayılır bir meblağı biriktirmeyi başarmıştır. Miss Greenshaw da ona çekmiş olmalı, para harcamaktan hoşlanmadığı anlaşılıyor.

Evet, bence onun emin bir yere sakladığı hatırı sayılır bir serveti olmalı, hatta bundan emin olduğumu da söyleyebilirim."

"Aklıma bir şey geldi” dedi Joan West. "Merak ediyorum acaba... Lou olmaz mı?"

Sessiz sakin şöminenin ateşinin başında oturan Lou'ya baktılar.

Lou, Joan West'in yeğeniydi. Çok yakın bir zamanda evliliği ayrılıkla sonuçlanmış, iki küçük çocuk ve onlara ancak yetecek kadar bir gelirle kalakalmıştı.

"Yani demek istediğim” dedi Joan. "Eğer bu Miss Greenshaw gerçekten de günlüklerin elden geçirilip yayımlanmak üzere bir kitap hazırlanmasını istiyorsa..."

"Bu bir fikir” dedi Raymond.

Lou zayıf bir sesle araya girdi.

"Bu benim yapabileceğim bir iş... üstelik zevk de duyarım."

"Ona yazarım” dedi Raymond.

"Acaba” dedi Miss Marple dalgın bir halde. "Yaşlı kadın, polisten bahsetmekle gerçekte ne demek istedi?"

"Ah, bu yalnızca bir şakaydı."

"Bu bana bir şeyi anımsatıyor” dedi Miss Marple başım hızla sallayarak. "Evet, buldum, bu bana Bay Naysmith'i anımsatıyor."

"Bay Naysmith de kimdi?" diye sordu Raymond merakla.

"Arı beslerdi” dedi Miss Marple. "Gazetelerdeki büyük pazar bulmacalarını (akrostiş) yapmakta da oldukça ustaydı. Yalnızca eğlenmek için insanlarda yanlış izlenimler uyandırmaktan çok hoşlanırdı.

Ama bu bazen büyük belalara da yol açardı."

Hepsi birden Bay Naysmith'in düşüncesiyle bir an için sustular. Ardından, onunla Miss Greenshaw arasında en ufak bir benzerlik bulamayınca, sevgili Jane Teyze'nin belki de ilerleyen yaşı nedeniyle biraz gerçeklerden kopuk olduğuna karar verdiler.

Horace Bindler daha başka ucube toplamadan Londra'ya döndü ve Raymond West de Miss Greenshaw'a bir mektup yazarak Bayan Louisa Oxley adlı birinin, günlükler üzerinde çalışmaya uygun olduğunu belirtti. Birkaç gün sonra gelen kargacık burgacık, eski tip

bir el yazısıyla yazılmış mektupta Miss Greenshaw'un Bayan Oxley'in hizmetlerinden yararlanmak için sabırsızlandığı belirtiliyordu. Ayrıca yaşlı kadın, Bayan Oxley'in kendisiyle görüşmeye gitmesi için bir randevu vermişti.

Lou hemen bu randevuya gitti, oldukça cömert koşullarda anlaşıldı ve Lou hemen ertesi gün çalışmaya başladı.

"Sana gerçekten minnettarım” dedi Lou, Raymond'a. "İş bana çok uygun. Sabahları çocukları okula bıraktıktan sonra Greenshaw's Folly'ye gideceğim, dönerken de alacağım. Her şey ne kadar muhteşem ayarlandı. Yaşlı kadın bu işe çok inanmışa benziyor."

İşteki birinci gününün akşamında eve döndükten sonra o günle ilgili izlenimlerini anlattı.

"Kâhyayı pek gördüm diyemem” diye açıkladı. "On bir buçukta sessizce kahveyle bisküvi getirdi ve benimle hiç konuşmadı. Sanırım içten içe benim işe alınmış olmama içerliyor." Ve ekledi.

"Onunla bahçıvan Alfred arasında sanki kan davası var. Oğlan bu yöreden ve aylak tembelin biri, bu anlaşılıyor, onunla kâhya kadın hiç ama hiç konuşmuyorlar. Miss Greenshaw bu konuda da her zamanki bilmiş tavrıyla, 'Her zaman bahçe ve ev personeli arasında çatışmalar olmuştur,' diyor.

'Büyükbabamın zamanında da bu böyleydi. Bahçede üç bahçıvan ve bir genç çocuk çalışırdı, evde ise sekiz hizmetçi vardı, ama tartışma hiçbir zaman eksik olmazdı.'"

Ertesi gün Lou daha başka, yeni haberlerle döndü.

"Çok ilginç” dedi. "Bu sabah benden yeğenine telefon etmemi istedi."

"Miss Greenshaw'un yeğenine mi?"

"Evet. Anladığıma göre o bir aktör, gezici bir tiyatro grubunda oynuyor ve ekip yaz sezonu için Boreham on Sea'da. Tiyatroyu arayıp yeğenini yarın öğlen yemeğine beklediğimize ilişkin bir mesaj bıraktım. Gerçekten çok ilginç. Miss Greenshaw kâhyanın bundan haberi olmasını istemiyor.

Sanırım Bayan Cresswell, onu kızdıracak bir şey yaptı."

"Yarın bu ilginç diziden heyecan uyandırıcı yeni bir bölüm daha” diye mırıldandı Raymond.

"Gerçekten de aynen dizi film gibi, değil mi? Yeğen ile yeniden bir araya geliş, aile bağları her şeyin üstünde filan... yeni bir vasiyetname, eskisinin yırtılıp atılması."

"Jane Teyze, çok ciddi görünüyorsun."

"Ne, ben mi, tatlım? Polis memuru hakkında bir şey söylendiğini duydun mu?"

Lou şaşkınlıkla baktı.

"Polis memuru hakkında bir şey bilmiyorum."

"Bu onun ifadesiydi, tatlım” dedi Miss Marple. "Bunun bir anlamı olmalı."

Lou ertesi gün işe gittiğinde keyfi yerindeydi. Açık ön kapıdan geçerek içeri girdi. Evin kapı ve pencereleri de her zamanki gibi açık

duruyordu. Miss Greenshaw hırsızlardan korkmuyordu, zaten evin içindeki birçok şeyin tonlarca ağırlıkta olduğu ve pek bir değerlerinin olmadığı da biliniyor olmalıydı.

Lou evin bahçe yolunda Alfred'in önünden geçti. Onu gördüğünde genç adam bir ağaca yaslanmış sigara içiyordu, ama Lou'nun onu gördüğünü fark eder etmez bir çalı süpürgesi alıp gayretle oradaki yaprakları süpürmeye başladı. Tembel, avare genç bir adam, diye düşündü Lou. Ama yakışıklı. Hatları bana birini anımsatıyor. Kütüphaneye çıkan merdivenlere gitmek için büyük salondan geçerken gözü şöminenin üstündeki Nathaniel Greenshaw'un büyük portresine takıldı.

Resimde adam berjer koltuğa oturmuş, adeta Viktorya dönemi zenginliğinin ihtişamını yansıtmaktaydı, elleri heybetli midesinin üzerindeki köstekli saatinin kalın altın zincirindeydi. Lou bakışlarını bu görkemli mideden yukarı, resimdeki yüze kaydırdığında geniş çenesi, gür kaşları ve siyah gösterişli bıyıklarıyla Nathaniel Greenshaw'un gençliğinde yakışıklı biri olması gerektiğini düşündü. Aslında belki de biraz Alfred'i andırıyordu...

Kütüphaneye gitti, kapıyı arkasından kapadı, daktilosunu açtı ve masanın yan çekmecesindeki günlükleri çıkardı. Açık pencereden Miss Greenshaw'un mor çiçek desenli elbisesi içinde kayalık bahçede, eğilmiş, hani hani yabani ot temizlediğini görebiliyordu. Son iki gün yağışlı geçmiş, bu da yabani otların iyice gelişmesini sağlamıştı.

Tam bir şehir kızı olan Lou, eğer günün birinde bir bahçesi olursa, asla yabani otların elle temizlenmesi gereken taşlı bir çiçek tarhı yapmayacağını düşündü.

On bir buçukta Bayan Cresswell elinde kahve tepsisiyle kütüphaneye geldiğinde keyifsizdi; suratı asıktı, huysuzluğu en üst düzeydeydi. Tepsiyi vururcasına masanın üzerine bıraktı ve havaya bakındı.

"Yemeğe misafir var... evde de hiçbir şey yok. Ne yapmam gerektiğini bilemiyorum? Üstelik Alfred de ortalarda görünmüyor."

"Ben buraya gelirken bahçe yolunu süpürüyordu” dedi Lou.

"Öyledir muhakkak. Kolay iş!"

Bayan Cresswell odadan çıktı ve kapıyı arkasından çarptı. Lou kendi kendine gülümsedi. Yeğen!

Onun nasıl biri olduğunu merak ediyordu.

Kahvesini içti ve yeniden işine koyuldu. Bu öylesine sürükleyici bir işti ki zaman adeta akıp gidiyordu. Nathaniel Greenshaw günlük tutmaya başlayınca açık sözlülüğün keyfine yenik düşmüştü. Komşu şehirdeki bir barmenin kişisel çekiciliğinin anlatıldığı bir bölümü ele alan Lou bu kısımda oldukça fazla redaksiyon gerekebileceğini saptadı.

Tam bunu düşünürken bahçeden gelen bir çığlıkla irkildi. Ayağa fırlayıp açık pencereye doğru gitti.

Miss Greenshaw taşlık bahçeden sendeleyerek eve doğru geliyordu. Ellerini göğsüne bastırmıştı, parmaklarının arasından dışarı ucu tüylü bir mil fırlamıştı. Lou hayretler içinde bunun bir okun mil kısmı olduğunu anladı.

Miss Greenshaw'un eski hasır şapkası içindeki başı öne, göğsüne düştü. Lou'ya giderek azalan bir sesle seslendi: "...vurdu... o adam vurdu beni... okla vurdu... yardım et..."

Lou kapısına doğru koştu. Kapının tokmağını bastırdı, ama kapı açılmadı. Bir ya da iki dakikalık bir başarısız çabanın ardından içeri kilitlenmiş olduğunu anladı. Yeniden pencereye koştu.

"İçeri kilitlendim."

Lou'ya arkası dönük olan Miss Greenshaw ayakları üzerinde sallanarak daha uzaktaki bir penceredeki kâhya kadına sesleniyordu.

"Polisi ara... telefon..."

Sonra aynen bir sarhoş gibi sağa sola yalpalayarak aşağıdaki, misafir salonuna açılan balkon pencerelerinden birinde Lou'nun görüş açısından kayboldu. Bir dakika sonra Lou kırılan porselenlerin şangırtısını ve güçlü bir patırtı duydu, ardından da sessizlik oldu. Zihninde sahneyi canlandırabiliyordu. Miss Greenshaw körlemesine Sevres çay takımının durduğu küçük masanın üstüne devrilmiş olmalıydı.

Lou çaresizlik içinde kapıyı yumruklamaya, seslenmeye ve bağırmaya başladı. Pencerenin dışında dışarı çıkmasını sağlayacak bir yağmur oluğu ya da asma dalı bile yoktu.

Sonuçta kapıyı yumruklamaktan yorularak pencereye döndü. Uzaktaki oturma odasının penceresinde kâhya kadının başı belirdi.

"Gelip beni dışarı çıkarın, Bayan Oxley. Burada kilitli kaldım."

"Ben de öyle."

"Aman Tanrım, bu korkunç, değil mi? Polise telefon ettim. Bu odada telefonun paraleli var, ama benim asıl anlayamadığım içeri kilitlenmiş olmamız. Kilitte anahtarın döndüğünün sesini duymadım, siz duydunuz mu?"

"Hayır. Ben de hiçbir şey duymadım. Ah Tanrım, ne yapacağız? Belki Alfred bizi duyabilir." Lou avazı çıktığınca bağırdı. "Alfred! Alfred!"

"Her zamanki gibi öğlen yemeğine gidip kaybolmuştur. Saat kaç?"

Lou saatine baktı.

"On ikiyi yirmi beş geçiyor."

"Aslında buçuğa kadar gitmemesi gerekiyor ama fırsat bulur bulmaz ortadan kayboluyor işte."

"Sizce... sizce... o..."

Lou, "Ne dersiniz o öldü mü?" diye sormak istiyordu ama sözcükler boğazına tıkanıyordu.

Beklemekten başka yapacak bir şey yoktu. Lou pencerenin eşiğine oturdu. Evin köşesinden başı miğferli bir polis memuru çıkagelene dek sanki asırlar geçmişti. Lou pencereden aşağı sarktı, adam ellerini gözüne siper yapıp yukarı baktı. Konuştuğunda sesi onları azarlar gibiydi.

"Neler oluyor burada?" diye sordu küçümseyerek.

Her biri kendi penceresinden, Lou ve Bayan Cresswell heyecanla tüm olanları sağanak bir yağmur gibi ona ilettiler.

Polis memuru bir defter ve kalem çıkardı.

"Siz bayanlar yukarı koşup kendinizi odalarınıza mı kilitlediniz? Adlarınızı alabilir miyim, lütfen?"

"Hayır. Bizi başka biri kilitledi. Yukarı gelip bizi çıkarın."

Polis memuru başını sallayarak, "Her şeyin zamanı var” dedi ve aşağıdaki pencerelerden birinde kayboldu.

Bir kez daha zaman kavramı kayboldu. Lou oraya gelen bir arabanın sesini duydu; yalnızca üç dakika geçmiş olmasına rağmen belki de bir saat gibi algılanan bir sürenin ardından önce Bayan Cresswell sonra Lou kilitli bulundukları odalardan diğer polis memuruna göre çok daha cevval bir polis çavuşu tarafından çıkarıldılar.

"Miss Greenshaw?" Lou'nun sesi titriyordu. "Ne... ne oldu?"

Çavuş boğazını temizledi.

"Size bunu söylemek zorunda kaldığım için üzgünüm, madam” dedi. "Daha önce Bayan Cresswell'e de söyledim. Bayan Greenshaw öldü."

"Öldürüldü” dedi Bayan Cresswell. "Gerçek bir... cinayet!"

Çavuş kuşkuyla, "Bir kaza da olabilir” dedi. "Bazı taşra delikanlıları ok ve yayla rastgele nişan alıyorlar."

Yeniden yaklaşan bir arabanın sesi duyuldu. Çavuş hemen belirtti.

"Bu amirim olmalı." Ve merdivenlerden inmeye başladı.

Ama gelen polis şefi değildi. Lou ve Bayan Cresswell aşağı indiklerinde genç bir adam çekinerek ön kapıdan içeri girmekteydi. Adam durdu ve şaşkınlık içinde etrafına bakındı.

Sonra bir şekilde Lou'ya tanıdık gelen sakin, hoş bir ses tonuyla -belki de bu Greenshaw ailesinin özelliğiydi- sordu:

"Özür dilerim... şey... Miss Greenshaw burada mı oturuyor?"

"Önce bana adınızı söyleyin de” diyen çavuş, ona doğru ilerledi.

"Fletcher” dedi genç adam. "Nat Fletcher. Aslında Miss Greenshaw'un yeğeniyim."

"Gerçekten sir, şey... çok üzgünüm... eminim ki..."

"Bir şey mi oldu? Kötü bir şey mi oldu?" diye sordu Nat Fletcher.

"Burada bir şey... kaza... teyzeniz bir okla vuruldu... ok şahdamarına isabet etmiş."

Bayan Cresswell her zamanki sakin havasını kaybetmiş, isterik bir havada haykırıyordu.

"H'aberiniz yok mu, teyzeniz öldürüldü, h'aber bu işte. Teyzeniz öldürüldü."

Müfettiş Welch sandalyesini masaya biraz daha yaklaştırdı ve bakışlarını odadaki dört insan üzerinde gezdirdi. Aynı günün akşamıydı. Lou Oxley'in yeniden ifadesini almak üzere Westlerin evine gelmişti.

"Söylediklerinin aynen şu sözcükler olduğundan emin misiniz?... vurdu... o adam vurdu beni... okla vurdu... yardım et..."

Lou başıyla onayladı.

"Peki ya zaman?"

"Bir ya da iki dakika sonra saatime baktım... tam olarak on iki yirmi beşti."

"Saatiniz zamanı doğru gösterir mi?"

"Odadaki saate de bakmıştım."

Müfettiş, Raymond West'e döndü.

"Öğrendiğimize göre bir hafta kadar önce siz ve Bay Horace Bindler adında biri Miss Greenshaw'un vasiyetnamesinin tanıkları olmuşsunuz. Bu doğru mu?"

Raymond kısaca Horace Bindler ile birlikte o öğleden sonra Greenshaw's Folly'ye yaptıkları ziyaretin ayrıntılarını özetledi.

"Sizin tanıklığınız çok önemli olabilir" dedi Welch. "Miss Greenshaw size açıkça vasiyetnamesinin lehtarının Bayan Cresswell, yani kâhya kadın olacağını ve bunun karşılığında Bayan Creswell'in de o ölene dek ücret almayacağını belirtti, doğru değil mi?"

"Bana söylediği buydu... evet."

"Sizce Bayan Cresswell tam olarak bu durumdan haberdar mıydı?"

"Öyle olduğundan hiçbir kuşkum olmadığını söyleyebilirim. Miss Greenshaw benim önümde ona lehtarların vasiyetnameye tanık olmamaları gerektiğine dair bir imada bulundu ve Bayan Cresswell

de bununla ne denmek istendiğini kesinlikle anladı. Ayrıca Miss Greenshaw'un kendisi de Bayan Cresswell ile konuşarak bu düzenlemeyi yaptıklarından bahsetmişti."

"O zaman Bayan Cresswell'in bu vasiyetnameden yararlanacak taraf olduğuna inanmak için yeterli nedeni vardı. Onun açısından cinayet nedeni apaçık ortada ve eğer Miss Oxley gibi o da odasına kilitlenmemiş olsaydı, bu cinayetin birinci plandaki zanlısı olacağı muhakkaktı. Ayrıca zaten Miss Greenshaw da onu vuranın bir erkek olduğunu söylemiş."

"Acaba gerçekten odasında kilitli miydi?"

"Ah, evet. Onu dışarı çıkaran Çavuş Cayley oldu. Odanın kapısında eski tip büyük ağır anahtarı olan eski tür bir kilit var. Anahtar kilidin üstündeydi, bu durumda içeriden bir şekilde çevrilmiş olması ya da herhangi bir dalavere yapılmış olması olanaksız. Evet, Miss Cresswell'in odada kilitli kaldığını ve dışarı çıkamadığını kesinlikle kabul etmeliyiz.ayrıca odada ok ile yay da yoktu ve zaten Miss Greenshaw'un o pencereden vurulmuş olması da olanaksız - görüş açısı bunu engelliyor-hayır, Miss Cresswell kesinlikle bu olayın dışında."

Kısa bir suskunluğun ardından ekledi:

"Ne dersiniz sizce Miss Greenshaw ikili oynayabilecek karakterde biri miydi?"

Miss Marple oturduğu köşeden başını kaldırarak, ilgiyle baktı.

"Yani vasiyetnamede her şeye rağmen Miss Cresswell'in adı belirtilmemiş miydi?" diye sordu.

Müfettiş Welch, onu şaşkın bakışlarla süzdü.

"Bu çok zekice bir tahmin, madam." Ve ekledi. "Doğru. Miss Cresswell vasiyetnamedeki lehtar değildi."

"Aynen Bay Naysmith gibi” dedi Miss Marple başıyla onaylayarak. "Miss Greenshaw, Bayan Cresswell'e her şeyini ona bırakacağını söyledi, böylece ücret ödemekten kurtuldu ve sonra parasını başka birine bıraktı. Hiç kuşkusuz bunu yapmış olmaktan dolayı kendisiyle gurur duyuyordu. Bu durumda vasiyetnameyi Lady Audley'in Sırrı adlı kitabın içine yerleştirirken kıkırdamasına da şaşmamak gerek."

"Bayan Oxley'in orada olup bize vasiyetnamenin nerede olduğunu söylemesi büyük şans” dedi müfettiş. "Aksi takdirde çok uzun süre vasiyetnameyi arayabilirdik."

"Tam Viktorya devrine yakışır bir espri anlayışı” diye mırıldandı Raymond West.

"Öyleyse tüm varlığını yine de yeğenine bıraktı” dedi Lou.

Müfettiş başını salladı.

"Hayır” dedi. "Nat Fletcher'e bırakmadı. Hikâye bu noktada biraz karışık -elbette ben de burada yeniyim ve söylentileri ancak ikinci elden dinleyebildim- ama anlaşıldığı kadarıyla geçmişte Miss Greenshaw ve kız kardeşi aynı yakışıklı genç binicilik hocasına ilgi duymuşlar. Sonuçta adamla evlenen kız kardeşi olmuş. Neyse, hayır, parasını yeğenine bırakmadı." Konuşmasına ara verip alnını kaşıdı. "Parasını Alfred'e bıraktı” diye ekledi daha sonra.

"Alfred, yani bahçıvana mı?" Joan şaşkınlık içinde sordu.

"Evet, Bayan West. Alfred Pollock."

"Peki, ama neden?" diye bağırdı Lou.

Miss Marple hafifçe öksürerek mırıldandı.

"Tahminimce, kim bilir belki de yanılıyorumdur ama, bunu yapması için bizim ailesel diye nitelendirdiğimiz türde nedenleri vardı."

"Bunu böyle de niteleyebilirsiniz” diye onayladı müfettiş. "Alfred'in dedesi olan Thomas Pollock'un Bay Greenshaw'un gayri meşru çocuğu olduğu sanırım tüm köyde bilinen bir durum."

"Elbette” diye bağırdı Lou. "O benzerlik. Bu sabah bunu fark etmiştim."

Alfred'le karşılaştıktan sonra eve girişini ve Greenshaw'un portresine bakmasını anımsadı.

"Kanımca” dedi Miss Marple. "Alfred Pollock'un bu evden gurur duyduğunu, hatta burada yaşamak istediğini düşündü, yeğeni ise nasıl olsa burayı kullanmayacak ve fırsat bulur bulmaz satacaktı. O bir aktör, değil mi? Şu sıralar hangi oyunda rol alıyor?"

Yaşlı kadının yine asıl konuyu saptıracağı kesin, diye düşünen Müfettiş Welch yine de kibarca ve sabırla cevap verdi.

"Sanırım James Barrie'nin oyunlarını sahneledikleri bir sezon geçiriyorlar."

"Barrie” dedi Miss Marple düşünceli bir şekilde.

"Her Kadının Bildiği” diyen müfettiş kızardı. "Oyunun adı buydu” dedi aceleyle. "Ben aslında pek sık tiyatroya giden bir insan değilim”

diye ekledi. "Ama karım tek başına gider ve bu oyunu da geçen hafta gördü. Çok iyi sahnelendiğini söylemişti."

"Barrie gerçekten de bazı çok hoş oyunlar yazdı” dedi Miss Marple. "Yine de itiraf etmeliyim ki çok eski bir dostum olan General Easterly ile gittiğim Barrie'nin Little Mary adlı oyununda..."

Üzüntüyle başını salladı. "İkimiz de nereye bakacağımızı şaşırdık."

Little Mary adlı oyun hakkında hiçbir fikri olmayan müfettiş tamamıyla anlamsız bir şekilde yaşlı kadına bakıyordu. Miss Marple açıkladı:

"Ben genç bir kızken hiç kimse mide sözcüğünü bile ağzına almazdı, müfettiş."

Müfettiş daha da şaşkın bakmaya başladı. Miss Marple ağzının içinde oyun adlarını mırıldanmayı sürdürdü.

"The Admirable Crichton.” (Takdire Şayan Crichton.) Çok akılcı. Mary Rose, güzel bir oyun.

Hatırlıyorum da bağırmıştım. Quality Street. Pek beğenmemiştim. Sonra bir oyun daha vardı. A Kiss for Cinderella. Ah, elbette."

Müfettiş, Welch'in tiyatro tartışmalarıyla kaybedecek zamanı yoktu. Asıl konuya döndü.

"Sorun” dedi. "Alfred Pollock'un yaşlı kadının onu lehtar olarak gösterdiği bir vasiyetname yaptığını bilip bilmediği? Kadın, ona söylemiş miydi?" Ve ekledi. "Bakın... Boreham Lovell'de bir okçuluk kulübü var ve Alfred Pollock da oranın üyesi. Bu arada onun ok ve

yayla hedefi tutturma konusunda çok iyi bir atıcı olduğunu da öğrendik."

"O zaman durum son derece açık ve ortada, öyle değil mi?" diye sordu Raymond West. "İki kadının üzerine kapıların kilitlenmiş olması da duruma uyuyor... o onların evde olduklarını da biliyordu."

Müfettiş, ona baktı. Sesinde derin bir hüzün vardı.

"Ama o sırada başka yerde bulunduğuna dair tanığı var" dedi müfettiş.

"Her zaman tanıkların oldukça kuşkulu olduklarını düşünmüşümdür."

"Olabilir" dedi Müfettiş Welch. "Bir yazar olarak siz böyle düşünebilirsiniz."

"Ben dedektif romanları yazarı değilim" dedi Raymond West, böyle bir şeyin düşüncesinden bile ürkerek.

Müfettiş iç çekti.

"Aslında üç zanlımız var" diye açıkladı. "Her üçü de olay sırasında olay yerinin çok yakınında bulunuyorlardı. Ancak işin asıl saçma olan tarafı, incelendiğinde aralarından hiçbirinin bunu yapmış olmasının mümkün olmaması. Kâhya kadını biraz önce konuşmuştuk; yeğen Nat Fletcher'e gelince, olay sırasında oraya birkaç mil uzaktaki bir garajda arabasının deposunu doldurmuş ve yol sormuş. Alfred Pollock'a gelince, en azından altı kişi onun Dog and Duck adlı puba on ikiyi yirmi geçe girdiğine, orada bir saat kalıp her zamanki gibi bira ve yanında peynir ekmek yediğine yeminli tanıklık etmeye hazırlar."

"Önceden düşünülerek, kasıtlı olarak hazırlanmış tanıklar” dedi Raymond West umutla.

"Belki” dedi Müfettiş Welch. "Ama öyleyse bile, bunu ayarlayabilmiş."

Uzun bir sessizlik oldu. Ardından Raymond başını Miss Marple'ın dimdik, düşünceli oturduğu köşeye çevirdi.

"Tam sana göre bir durum, Jane Teyze” dedi. "Müfettiş şaşırıp kalmış, ben de öyle, Joan da, Lou da aynı durumda, hepimiz bu duruma bir anlam veremez haldeyiz. Ama sen Jane Teyze, senin için her şey kristal kadar berrak, öyle değil mi? Haklı mıyım?"

"Pek öyle olduğunu söyleyemem, yavrum” dedi Miss Marple. "Kristal berraklığında filan da değil, sevgili Raymond, bu bir oyun değil. Zavallı Miss Greenshaw'un ölmeyi istediğini hiç sanmıyorum ve bu aslında çok vahşice işlenmiş bir cinayet. Çok çok iyi planlanmış ve soğukkanlılıkla gerçekleştirilmiş. Bu şaka kaldıracak bir konu değil."

"Çok üzgünüm” dedi Raymond utanarak. "Aslında göründüğüm kadar duyarsız biri değilim. Bazen insan bazı şeyleri hafife almak istiyor; çoğu kez de bundan dehşete düştüğü için."

"Sanırım modern eğilim bu” dedi Miss Marple. "Tüm bu savaşlar ve cenazeler konusunda yapılan espriler. Evet, belki de size duyarsız derken ben düşüncesizlik ettim."

"Aslında” dedi Joan. "Bu onu pekiyi tanımıyor olmamızdan kaynaklanıyor."

"İşte bu çok doğru” dedi Miss Marple. "Sen sevgili Joan, onu tanımıyordun. Ben de tanımıyordum.

Raymond ise yalnızca bir öğleden sonra konuşmasında edindiği izlenim çerçevesinde tanıyordu.

Lou'ya gelince o da iki gündür tanıyordu."

"Haydi, asıl konuya gel, Jane Teyze” dedi Raymond. "Bize bu konudaki görüşlerini anlat.

Sakıncası yok, değil mi müfettiş."

Müfettiş nezaketle, "Kesinlikle yok” dedi.

"Evet, sevgili gençler, göründüğü kadarıyla bu cinayeti işlemiş ya da işleyebilecek durumda olan ve de yaşlı kadını öldürmek için nedeni olan üç kişi vardı. Ve bu kişilerden her birinin yine son derece basit nedenlerle bunu yapmadıkları anlaşılıyor. Kâhya kadının bunu yapması olanaksızdı, çünkü odasında kilitliydi ve Bayan Greenshaw özellikle kendisini vuranın bir erkek olduğunu belirtmişti.

Cinayetin işlendiği sırada Dog and Duck'ta olduğu için bahçıvanın bunu yapmış olması olanaksız.

Yeğene gelince onun da yapması olanaksızdı, çünkü o sırada birkaç mil uzakta arabasındaydı."

"Durumu açıkça ortaya koydunuz, madam” dedi müfettiş.

"Peki, tamamen dışarıdan gelen birinin cinayeti işlemiş olması da olanaksız göründüğüne göre, şu andaki durumumuz ne, neredeyiz?"

"Zaten müfettişin bilmek istediği de bu, Jane Teyze” dedi Raymond West.

"Bazen olaylar gerçekte olduğundan çok farklı görünebilir” dedi Miss Marple özür dilercesine.

"Eğer eylemleri ya da bu üç kişinin yerlerini değiştirebilsek, cinayet zamanını da değiştirmemiz mümkün olamaz mıydı?"

Lou, "Yani hem kol saatimin hem de duvar saatinin yanlış olduğunu mu söylemek istiyorsun, Jane Teyze?" diye sordu.

"Hayır, hayatım” dedi Miss Marple. "Kastettiğim bu değildi. Söylemek istediğim cinayetin senin işlendiğini düşündüğün zamanda işlenmemiş olabileceği."

"Ama gözlerimle gördüm” diye bağırdı Lou.

"Doğru ama benim asıl merak ettiğim de zaten bu, hayatım, senin özellikle bunu görmenin istenmiş olup olmadığı. Biliyor musun hep kendi kendime, senin bu işe alınmanın gerçek nedeninin bu olup olmadığını soruyorum."

"Ne demek istiyorsun, Jane Teyze?"

"Bak tatlım, bu belki çok saçma görünebilir. Miss Greenshaw para harcamaktan hoşlanmıyordu, yine de seni işe aldı ve senin istediğin ağır koşulları kolaylıkla, isteyerek kabullendi. Bana öyle geliyor ki belki de senin özellikle o kütüphanede, birinci katta olman ve pencereden bakarak en önemli, anahtar tanık olman istendi. Kuşkusuz dışarıdan, aleyhinde söylenecek bir şey olmayan, güvenilir biri; cinayetin zamanım ve yerini belirleyecek kişi."

Lou duyduklarına inanamayarak, "Ama böyle demekle” diye haykırdı. "Miss Greenshaw'un öldürülmeyi planladığını kastetmiyorsun, değil mi?"

"Hayır, canım, demek istediğim senin aslında Miss Greenshaw'u iyi tanımadığın. Senin eve gittiğin zaman gördüğün Miss Greenshaw ile birkaç gün önce Raymond'la konuşan Miss Greenshaw'un aynı insan olmaları kesinlikle şart değil, öyle değil mi? Oh evet, biliyorum” diye ekledi Lou'nun cevap vermesini önleyerek. "Aynı demode minik çiçek desenli elbiseyi giymişti ve başında aynı yırtık pırtık hasır şapka vardı, saçları da taranmamıştı. Raymond'un bize geçen hafta yaptığı tanıma tıpatıp uyuyordu. Ama senin de bildiğin gibi bu iki kadın yaklaşık aynı yaşlarda, boyda ve kilodalar. Kâhya ile Miss Greenshaw'u kastediyorum."

"Ama kâhya kadın şişman” diye haykırdı Lou. "İnanılmaz büyük göğüsleri var."

Miss Marple hafifçe öksürdü.

"Ama tatlım, kesinlikle, bugün artık ben kendi gözümle gördüm -şey yani- mağazalarda bunlar son derece uygunsuz şekilde sergileniyor. Biri için artık istediği ölçüde ve boyutta bir göğse sahip olmak çok kolay."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Raymond.

"Yalnızca düşünüyordum, hayatım, Lou'nun orada çalıştığı iki üç günde bir kadın rahatlıkla her iki rolü de oynayabilirdi. Lou, sen kâhyayı, sabahları kahve tepsisini getirdiği zamanların dışında pek görmediğini söyledin. Akıllı bir artistin sahnede iki farklı karakteri bir ya da iki dakikalık zaman dilimleri içinde oynayabilmesi mümkündür.

Bu değişimin çok basit şekilde ayarlanabildiğinden eminim. O markiz saçı da eminim yalnızca kolayca geçirilip çıkarılan bir tür peruktu."

"Jane Teyze! Yani sen Bayan Greenshaw'un ben orada çalışmaya başlamadan önce mi öldürülmüş olduğunu kastediyorsun?"

"Öldürülmüş değildi. Nasıl diyeyim, ilaç etkisinde baygın tutuluyordu. Kâhya kadın gibi vicdansız, ahlaki değerleri olmayan bir kadın için bu yapılması çok kolay bir şeydi. Daha sonra da senin karşına Miss Greenshaw olarak çıkıp seninle anlaştı ve senden yeğenine telefon ederek belirli bir saatte öğlen yemeğine davet etmeni istedi. Miss Greenshaw'un gerçek Miss Greenshaw olmadığını anlayabilecek tek kişi Alfred'di. Eğer anımsıyorsan orada çalıştığın ilk iki günde hava yağışlıydı ve Miss Greenshaw evde kaldı. Alfred, kâhya kadınla ölesiye kavgalı olduğu için zaten eve asla ayak basmıyordu. Son sabah ise Alfred bahçe yolundaydı, Miss Greenshaw ise kayalık bahçede çalışıyordu. Aslında o kayalık bahçeye bir göz atmayı çok isterdim."

"Yani Miss Greenshaw'u öldürenin Miss Cresswell olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Kadının sana kahve getirdikten sonra dışarıya çıkarken kapıyı üstüne kilitlediğini düşünüyorum, sonra bilinçsiz, baygın durumdaki Miss Greenshaw'u misafir salonuna taşıdı ve Miss Greenshaw kılığına bürünüp senin rahatlıkla pencereden görebileceğin şekilde kayalık bahçede çalışmaya gitti.

Zamanı gelince de çığlık atıp parmaklarının arasına sanki göğsüne saplanmış bir ok varmış gibi sıkıştırarak ve sendeleyerek eve doğru geldi. Yardım istiyordu ve bu arada kâhya kadından tüm

kuşkuları uzaklaştıracak şekilde kendisini vuranın bir erkek olduğunu da belirtmeyi ihmal etmedi.

Aynı şekilde kâhya kadının odasının penceresine doğru da sanki onu orada görmüşçesine seslendi.

Misafir odasına girince de, üzerinde porselenlerin durduğu masayı çarpıp devirdi. Ardından hızla yukarı koştu, markiz giysilerini giydi ve birkaç dakikaya kalmadan başını penceresinden uzatıp sana kilitli kalmış olduğunu söyleyebildi."

"Ama onun odası da kilitliydi” dedi Lou.

"Biliyorum. İşte polis memuru da tam bu noktada sahneye çıkıyor."

"Hangi polis memuru?"

"Kesinlikle doğru... hangi polis memuru? Müfettiş, eğer sizce bir sakıncası yoksa, bana tam olarak ne zaman ve nasıl olay yerine ulaştığınızı anlatabilir miydiniz?"

Müfettiş şaşırmış görünüyordu.

"Saat tam on iki yirmi dokuzda Miss Greenshaw'dan ev sahibinin vurulduğunu belirten bir telefon aldık. Çavuş Cayley'le birlikte hemen harekete geçip arabamızla oraya tam olarak on iki otuz beşte vardık. Miss Greenshaw ölmüştü ve her iki bayan da odalarında kilitliydi."

"Evet, işte görüyorsun tatlım” dedi Miss Marple, Lou'ya dönerek. "İlk gördüğün polis memuru gerçek bir polis değildi. Onun üzerinde tekrar hiç düşünmedin, zaten kişi bunu asla yapmaz, üniformayı yasanın bir parçası olarak düşünür, hepsi bu."

"Peki ama kim... niçin?"

"Kim olduğuna gelince -eğer A Kiss for Cinderella da oynuyorsan- bu oyunun asıl karakteri bir polistir. Dolayısıyla Nat Fletcher için sahnedeki kostümünü giymek ve ona göre davranmak hiç zor değildi. Dikkatleri zamana çekmek için garajda özellikle yolu sordu -on iki yirmi beş- sonra buraya geldi, arabasını köşede bıraktı, polis üniformasını giydi ve kendi 'rolünü' oynadı."

"Peki neden?... neden?"

"Birinin kâhya kadının kapısını dışarıdan kilitlemesi gerekiyordu ve de oku Bayan Greenshaw'a saplaması. Bir insana uzaktan ok atabileceğin gibi aynı oku rahatlıkla bedenine saplayabilirsin de, ama bu güç ister."

"Yani sence her ikisi de bu işin içindeler mi?"

"Oh evet, öyle olduğunu düşünüyorum. Büyük olasılıkla da onlar anne oğul."

"Ama Miss Greenshaw'un kız kardeşi çok uzun süre önce ölmüştü."

"Evet doğru ama Bay Fletcher'in yeniden evlenmiş olduğundan da hiç kuşkum yok. Anlatılanlardan kendisinin bunu yapacak tipte bir adam olduğu ortaya çıkıyor. Bence doğum sırasında çocuk da ölmüştü ve bu yeğen olarak adlandırılan da büyük olasılıkla bu ikinci kadının oğlu, yani aileyle hiçbir akrabalık bağı yok. Kadın kâhya olarak işe girdi ve ortamı araştırdı, casusluk yaptı. Sonra oğlan, Miss Greenshaw'a yeğeni olarak mektup yazdı ve onu ziyaret etmeyi

önerdi -onu polis üniformasıyla ziyaret edeceğine ilişkin bir şaka da yapmış olabilir- ya da onu oyununa davet etti.

Ancak tahminimce Miss Greenshaw gerçeği tahmin edip kuşkulandı ve onu görmeyi reddetti. Eğer vasiyetname yapmadan ölecek olursa, doğal olarak tek mirasçısı bu yeğen olacaktı. Tabii ki bu durumda hemen kâhyanın lehtar olarak gösterileceği bir vasiyetname yaptı -tam düşündükleri gibi-işin sonrasıysa onlar için çocuk oyuncağıydı."

"Peki ama neden ok kullandılar?" diye sordu Joan. "Bu kadar dolambaçlı bir yola gerek var mıydı?"

"Aslında hiç de dolambaçlı değil, tatlım. Alfred bir okçuluk kulübüne üyeydi; suçun Alfred'in üzerine kalması planlanmaktaydı. Alfred'in her zamankinden önce on iki yirmide pubta olması kendisi açısından çok büyük bir şans. Alfred her zaman işini bırakması gereken zamandan biraz önce bırakırdı; işte bu tam olarak onların işine yarayacaktı..." Miss Marple başını salladı. "Gerçi ahlaki açıdan yanlış ama Alfred'in tembelliği yaşamını kurtardı."

Müfettiş boğazını temizledi.

"Evet, madam, varsayımlarınız son derece ilginç. Ancak kabul edersiniz ki bunları araştırmam gerekecek."

Miss Marple ile Raymond West kayalık bahçede durmuş, ot ve kurumuş bitkilerle dolu bahçıvan sepetine bakıyorlardı.

Miss Marple mırıldandı.

"Alyssum, saxifrage, cytisus, thimble campanula... Evet, işte aradığım tüm kanıtlar burada. Dün burada bahçıvanlık yapan her

kimse otlarla birlikte bitkileri de çekip çıkarmış. İşte şimdi kesinlikle haklı olduğumu biliyorum. Beni buraya getirdiğin için teşekkürler, sevgili Raymond. Burayı kendi gözlerimle görmeyi çok istiyordum."

Miss Marple ve Raymond birlikte Greenshaw's Folly adı verilen devasa çirkin yapıya baktılar.

O anda duydukları bir öksürük arkalarını dönmelerine neden oldu. Yakışıklı genç bir adam da eve bakıyordu.

"Baş belası bir büyüklük” dedi. "Günümüz için çok büyük ya da onlar öyle diyor. Benim bu konuda bilgim yok. Eğer bir spor-toto kazansaydım ve çok param olsaydı, yaptıracağım ev aynen böyle olurdu."

Sonra onlara utangaç bir havada, çekinerek gülümsedi.

"Düşünüyorum da, neyse şimdi artık söyleyebilirim... bu büyük evi yaptıran benim büyükbabamdı” dedi Alfred Pollock. "Her ne kadar Greenshaw'un Çılgınlığı deseler de burası güzel bir ev."

SON

{1} Greenshaw'un Çılgınlığı. Greenshaw'un Deliliği; dekor için yapılmış yapı anlamını da taşır. Devasa, çirkin şey anlamında.